

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.

Inseratni oddelki: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 8. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.

Računi pri pošti: Lek zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga št. 78.180,
Wien št. 105.241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126 Maribor
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu

Dvojni revizionizem

V mednarodni diskusiji o vprašanju Avstrije, ki stoji še vedno v ospredju evropskega zanimanja, in o problemu Podunavja kot enotnega kompleksa, ki ga vsaka morebitna premaknitev avstrijskega in madžarskega stališča v temeljnih tangira, je Mala antanta po svojih odgovornih državnikih pred vsem svetom jasno in določeno precizirala smernice in cilje svoje politike. Ni bilo treba povedati mnogo novega, kajti odkar obstoji trdna zveza med Češkoslovaško, Rumunijo in Jugoslavijo, so vse tri države hodile po isti ravni poti, ki je tudi danes nočejo zapustiti in s katere se po nobenih tujih vplivih ne bodo dale odrinili. Kar so izjavili zunanji ministri Jevtić, Beneš in Titulescu v zvezi s političnimi in diplomatskimi dogodki zadnjih tednov, je samo logična posledica njihove dosedanje podunavske in sploh evropske politike. Njihovi govori so zopet enkrat podali dokaz popolnega načelnega soglasja in so zato v politični Evropi našli globoko segajoč odmev.

Kljub temu, da so vsi trije državniki osvetljevali celotni problem z različnih vidikov in obravnavali vsak zase posebne specialne strani, tvorijo vendar trije govori eno samo, med seboj se izpopolnjujejo enoto. Dočim je posvetil minister Beneš glavni del svojih izjav iz črpnih analiz avstrijskega vprašanja, je naš Jevtić sege: širše in opredelil stališče naše kraljevine in z njo vse Male antante napram vsem sosedom, bližnjim in daljnim. Voditelj rumunske zunanje politike Titulescu pa je vso težo svojih argumentov položil na zavrnitev onega programa, ki tvori glavno oviro pacifikacije in končne sporazumne ureditve sožitja podunavskih narodov: revizionizma.

Kar je povedal Titulescu o nedotakljivosti državnih mej, je Mala antanta kot celota že ponovno naglasila. On sam je pred meseci formuliral jedro tega stališča v kratki rezi »revizija pomeni vojno«, ki se od tistih dob v političnih krogih ponovno in rada citira. V svojem zadnjem govoru, v odgovoru na interpelacijo, ki jo je v rumunskem parlamentu postavil nanj bivši ministrski predsednik Maniu, glasniki rumunske Transilvanije, pa je šel še za korak dalje in je vzel revizionistični program pod kritično teoretično lupo. Podčrtal je pred vsem temeljno razliko med italijanskim in madžarskim stališčem, izhajajoč od znanega Mussolinijevega govora in od aplikacije, ki bi mu jo radi dali madžarski politiki.

Italijansko pojmovanje revizije je po Titulescovi razlagi zgolj načelnega značaja, izraz prepričanja, da nobena mednarodna pogodba ne more trajati večno in da bi bilo tedaj brezuspešno, upirati se logiki razvoja, ki vodi v novih razmerah in pogojih tudi do novih posledic. Titulescu podčrtava, da italijanska politika do zdaj ni iskala nobene praktične rešitve revizijske ideje in da ni šla preko teoretske doktrine in načelnih izjav. Gotovo tudi italijanskega stališča ni mogoče sprejeti in odobravati, ako se noče spraviti v neposredno nevarnost mir in zaupanje med narodi. Vendar zaradi nasprotja v nazorih še ni treba vznemirjenja in bi v njem samem še ne bilo iskati virov za perturbacije in konflikte. Dokler je mogoča akademska pravda mnenja proti mnenju, še pot h končnemu sporazumu ni zaprta. V pogledu na spremembo mej meni rumunski državnik, da je tomlačenje znanega 19. člena pakta o Društvu narodov napadno, ako se išče v njem opora za teritorialno revizijo. Spremembe v mirovnih pogodbah lahko zadevajo različne druge zadeve, ne morejo se pa dotikati teritorija narodov, njihovega živega telesa. To sledi že iz načelne osnove, da je za vsako spremembo potrebna soglasnost in bi bilo absurdno misliti, da bi katerikoli narod sam privolil v svojo lastno okrnjenost.

Od italijanskega gledanja na možnost revizije se bistveno razlikuje madžarsko stališče. Madžarom je znanstveno motrenje zgodovinskega razvoja tuje, oni se ne vprašujejo, ali so se pogoj od časov trianonskega podpisu spremenili. Nje vodita samo imperialistična strast in pohlep po zemlji, ki se je z voljo narodov madžarskega jarma osvobodila in postala last nacionalnih nasledstvenih držav. Zato so tudi praktične metode madžarske politike sistematično sabotaža novega reda, ustanovljene na mirovnih pogodbah.

Madžarski program revizije je brutalna negacija zgodovinskih konkvenc. Madžarska težnja, s silo vzpostaviti predvojno stanje, ki je doživelo v vojni katastrofi svoj neizogibni bankrot, je za vse, ki ljubijo mir, nesprejemljiva. Za narode pa, ki so z lastno voljo stresli raz sebe madžarsko strahovlado, je taka zahteva žaljivo izzivanje.

Morda je naziranje rumunskega državnika o dvojnem revizionizmu preveč optimistično. Res je sicer, da z italijanske službene strani še ni bilo slišati konkretnih predlogov, temveč jih slišimo

MUŠANOV V BEOGRADU

Na potu v Pariz in London se je predsednik bolgarske vlade sestal
čera v Beogradu z zunanjim ministrom g. Jevtićem

Beograd, 9. aprila. p. Snoči sta se v Beogradu sestala dva balkanska državnika, bolgarski ministrski predsednik in zunanji minister g. Nikola Mušanov in naš zunanji minister g. Bogoljub Jevtić. Njun sestanek se je vršil na beograjski železniški postaji. Prisrčni intimni razgovor je trajal 20 minut. Vsi, ki so bili na peronu, so opazili dobro razpoloženje obeh državnikov bratskih držav, ki nista niti najmanj prikrivala svoje radosti in sta se pozdravila z velikonočnim voščilom: Sretan uskr! Prvotno je bilo določeno, da se bo sestanek obeh državnikov vršil 16. aprila v Sofiji, ko odpotuje naš zunanji minister g. Jevtić v Ankaru, toda bolgarski ministrski predsednik Mušanov se je moral v zadnjem hipu nujno odločiti, da odpotuje s finančnim ministrom Stefanovim v London zaradi ureditve bolgarskih dolgov. Zaradi tega je prišlo že snoči do sestanka na beograjski železniški postaji, ker ni verjetno, da bi se Mušanov od 16. aprila mogel vrniti v Sofijo. Odpadla je tudi možnost, da bi se sestal z g. Jevtićem v Sofiji, ko se bo jugoslovanski zunanji minister vračal iz Ankare.

Orientalski ekspres, s katerim sta se pripeljala Mušanov in Stefanov v Beograd, je prispel ob 21.37. Na železniški postaji so se bili že nekaj minut prej zbrali jugoslovanski zunanji minister g. Bogoljub Jevtić s soprogo, šef kabineta g. Brana Marković, osebni tajnik zunanjega ministra dr. Slavko Kojić, šef protokola g. Ilija Novaković, bolgarski poslanik na našem dvoru g. Kjuševanov, prvi tajnik bolgarskega poslanstva g. Peceev, vojaški ataše polkovnik go-

spod Marko in tiskovni ataše g. Tolčev. Vagon, v katerem sta bila ministrski predsednik Nikola Mušanov in finančni minister Stefanov, se je ustavil prav pred dvorsko čakalnico. Vlak se ni obstal, ko se je opazila visoka figura bolgarskega ministrskega predsednika pri prednjih vratih vagona. Ko je izstopil iz vagona, je napravil nekaj korakov na peronu proti našemu zunanjemu ministru, ki mu je stopil nasproti. Ze med potjo je vzklil: Dober večer! Hristos voskresel! Naš zunanji minister mu je odgovoril: »Va istinu voskresel! Dobrodošli.« Mušanov je nato pozdravil še ostale prisotne, nato pa ga je zunanji minister g. Jevtić povabil v dvorsko čakalnico. Se med potjo v čakalnico mu je Mušanov v smehu dejal: »Dobro izgledate! Prav mladi izgledate!« Minister Jevtić se je zahvalil za kompliment, nakar sta se umaknila v mali salon dvorske čakalnice, kjer sta 20 minut konferirala o vzajemnih odnosih med obema državama.

Ministrskega predsednika Mušanova in finančnega ministra Stefanova je spremljal tudi g. Dečko Karadžoj, načelnik konzularnega oddelka bolgarskega zunanjega ministrstva, ki je imenovan za šefa bolgarske delegacije za trgovinska pogajanja in sklenitev trgovinske pogodbe med našo in bolgarsko državo. Pogodba bo bržkone že koncem tega meseca podpisana v Beogradu.

Stefanov je po prihodu v Beograd, nato pa je prišel na peron in pozdravil vse prisotne zastopnike jugoslovenskega zunanjega ministrstva, bolgarskega poslanstva in novinarje. Stefanov je stopil v veliko salonsko dvora-

no na postaji in sedel k mizi v družbi bolgarskega poslanika Kjuševanova.

Nekaj časa se je z njim sam razgovarjal, nato pa so pristopili k mizi še drugi. Pripadla sta tudi poročevalca zagrebških »Novosti« in prosila ministra za informacije glede potovanja ministrskega predsednika Mušanova v London zaradi ureditve anuitet bolgarskih državnih dolgov. Finančni minister Stefanov jima je ljubeznivo del naslednje izjavo:

Ker poteče še ta mesec naš sporazum s porteri naših zunanjih državnih posojil, se je pokazala potreba, da se začne zno-va pogajati z njihovimi zastopniki. Sedaj bomo, kakor smo že sporočili finančnemu komiteju, zahtevali nov sporazum, no katerem naj bi se naši dolžovi spremenili v dolgoročne, to pa zaradi deviznih težav, ki jih ima naša država. Skušali bomo dobiti večje olajšave kakor dosedaj. V času, ko je veljal dosedajni sporazum, to je od leta 1931 dalje, je Bolgarija točno izpolnjevala svoje obveznosti. Zato se sedaj nadejamo, da bodo angleški porteri znali ceniti naše napore in nem bodo šli na roko, tako da bodo zaščitili obojni interesi. Povedal sem vam, kar spada v moj resor, o drugih stvarih na vam ne morem praviti. O tem vprašajte koga drugega. Pri tem je pokazal na mali salon, kjer sta se razgovarjala Mušanov in Jevtić.

Med tem je šef protokola našega zunanjega ministrstva g. Ilija Novaković vstopil v mali salon in opozoril bolgarskega ministrskega predsednika, da se bliža čas

loča novi nemški državni proračun za pomorsko in letalsko oboroževanje ter pomenijo hudo kršitev versailleske mirovne pogodbe. Poslanec je naravnost vprašal zunanjega ministra, kaj misli ukreniti zaradi te kršitve mirovne pogodbe po Nemčiji.

Zunanji minister Simon je odgovoril, da so mu znani nemški vojaški in letalski izdatki za leto 1934, kakor so bili uradno objavljeni 26. marca. Po teh podatkih so znašali izdatki za pomorsko oboroževanje leta 1933. 198 milijonov mark, za leto 1934. pa je določenih 233 milijonov. Zvišanje znaša 45 milijonov. Za vojsko je Nemčija izdala leta 1933. 472 milijonov mark, l. 1934. pa namerava izdati 647 milijonov. Povišanje znaša 175 milijonov. Letalstva je bilo lani namenjenih 78 milijonov, za prihodnje proračunsko leto na hočejo izdati 210 milijonov, torej 132 milijonov več. Zunanji minister je nato izjavil, da povečanje angleška vlada tej zadevi zelo resno pozornost (splošno odobravanje poslanec). Zahteval sem že, je nadaljeval Simon, od našega poslanika v Berlinu, naj zahteva od nemške vlade pojasnil. Washington, 9. aprila. AA. Predsednik zunanjega odbora poslanke zbornice Mac Reynold je izjavil, da bo vlada v kratkem uveljavila zakon, ki bo z njim prepovedan izvoz orožja v države, ki so v vojni.

Pariz, 9. aprila. w. Francoski poslanik v Berlinu Francois Poncet je opoldne prispel v Pariz. Na kolodvorju so se zbrali številni novinarji, ki so pričakovali od njega senzacionalne izjave. Francois Poncet si je prizadeval, da bi naslikal svoje potovanje v Pariz čim bolj brezpomembno in izjavil, da bo sicer obiskal znanjega ministra, v ostalem pa je prišel samo na dopust. »L'Intransigeant« je dobil na Quai Orsayu zavotilo, da bo imel Francois Poncet v času bivanja v Parizu z zunanjim ministrom Barthoujem razgovor o nemško - francoskih odnosih in o razorožitvenih pogajanjih.

Nade rastejo

London, 9. aprila. AA. Angleški listi ugotavljajo, da pomeni francoski odgovor na britansko spomenico korak naprej na poti k sklenitvi razorožitvene konvencije in z zadovoljenjem ugotavljajo, da razorožitvena konferenca poslej ni več obojena na neuspeh. »Daily Telegraph« piše, da ta odgovor daje nado, da bo v dolednem času sprejeta konvencija o razorožitvi.

Misija g. Titulesca

Rumunski zunanji minister bo v Parizu in Ženevi
obrazil stališče Male antante — Včeraj se je v
Beogradu sestal z g. Jevtićem

Beograd, 9. aprila p. Ob 15.25 je prispel s posebnim vlakom v Beograd rumunski zunanji minister g. Nikolaj Titulescu s svojo soprogo. Spremljala sta ga tudi državni podtajnik Radulescu in osebni tajnik Miniseor. V Subotici so rumunskemu zunanjemu ministru dali na razpolago posebno kompozicijo in nasproti se mu je do meje pripeljal tudi rumunski poslanik na našem dvoru g. Guranescu.

Na beograjski postaji so sprejeli g. Titulescu zunanji minister g. Bogoljub Jevtić s soprogo, češkoslovaški poslanik dr. Wellner, odpravnik poslov francoskega poslanstva svetnik Frederic Knobel, svetnik rumunskega poslanstva Kapinju in Romanescu, vojni ataše podpolkovnik Cresulescu, konzul Caralunga in tiskovni ataše Anastasiu ter zastopniki našega zunanjega ministrstva, šef kabineta g. Brana Marković, osebni tajnik zunanjega ministra g. Kojić, šef protokola g. Ilija Novaković in pomočnik ministrstva za zunanje zadeve dr. Božidar Purić. Ministra sta se sestala pred dvorsko čakalnico. Naš zunanji minister je ministru Titulescu čestital k velikonočnim praznikom, njegova soproga pa je izročila Titulescovi soprogi lep soplek cvetja. S portaja so se rumunski gostje oddaljili na rumunsko poslanstvo, kamor jim je sledil tudi zunanji minister

g. Jevtić s svojim spremstvom. Na poslanstvu se je vršila tudi daljša konferenca obeh ministrov. Nocoj ob 20. je rumunski poslanik na našem dvoru priredil ministru na čast intimno večerjo, ki so se je udeležili ministri Titulescu in Jevtić ter poslanik Guranescu s soprogo, državni podtajnik Radulescu, osebni tajnik zunanjega ministra Titulesca in pomočnik našega zunanjega ministra dr. Purić.

Ob 23.15 je Titulescu s svojim spremstvom odpotoval v Ženevo in v Pariz, kjer bo imel posvet s francoskim zunanjim ministrom Barthoujem, kateremu bo pri tej priliki obrazložil stališče Male antante v vprašanju razorožitve in glede drugih aktualnih mednarodnih problemov, zlasti tudi glede ureditve Podunavja v smislu italijanske akcije. Tem vprašanjem je bil posvečen tudi današnji posvet z jugoslovenskim zunanjim ministrom g. Jevtićem. V Ženevi se bo g. Titulescu sestal tudi z bolgarskim ministrskim predsednikom g. Mušanovim, s katerim bosta razpravljala o balkanskih problemih v zvezi s skrim paktom. V diplomatskih krogih pripisujejo sestankom g. Titulesca izredno važnost, ker je od pristanka Male antante v veliki meri odvisen sporazum o razorožitvi, še bolj pa sporazum glede Podunavja.

Trgovinska pogodba Francije in ČSR

Pariz, 9. aprila. d. V soboto je bila podpisana trgovinska pogodba Francije in Češkoslovaške, ki je bila sklenjena po enakih načelih, na podlagi katerih je sklenila Francija v poslednjih tednih trgovinske dogovore tudi z drugimi državami. Češkoslovaški so bili povišani nekateri kontingenti, dočim je Franciji zagotovljen z znižanjem carin in drugimi olajšavami povečan izvoz. Dogovor velja za tekoče leto in se more podaljšati vsakega četrta leta.

Sestanek angleškega parlamenta

London, 9. aprila. AA. Danes se je sestal angleški parlament k svoji prvi seji po velikonočnih počitnicah. Na dnevnem redu njegovega sedanjega zasedanja so važni zakonodajni osnutki. Najvažnejši dogodek bo predložitev državnega proračuna, ki ga bo finančni minister predložil bržkone 17. t. m. Ker je računski zaključek za lani ugoden in je presežek zelo velik, računajo parlamentarni krogi z bistvenim znižanjem bremen v prihodnjem proračunskem letu. Sedanja bremena je vlada uvedla l. 1931, da premaga tedaj nastalo gospodarsko stisko.

Del konservativcev se zavzema za to, da bi se proračunski prebitek porabil za zboljšanje državne obrambe, laburisti predlagajo, naj se ta denar nameni za obnovo podpor nezaposlenim v prejšnjem obsegu, dočim bi zmernejši elementi hoteli, naj se s temi prihranki znižajo nekateri davki.

Parlament bo razpravljaj nadalje o novem cestnem zakonu, ki ga bo predložil jutri transportni minister Oliver Stanley. Zakonski načrt skuša z raznimi odredbami znižati oziroma onemogočiti cestne nesreče.

Obnova madžarsko-ruskih odnosov

Budimpešta, 9. aprila. g. Državni upravitelj je ob 12.30 sprejel v svečani nastopni avdijenci izrednega poslanika in pooblaščenega ministra Sovjetske unije Adolfa Petrovskega, ki mu je izročil svoje poverilnice. Po pozdravnih nagovorih in odgovorih je imel državni upravitelj krajši razgovor s poslanikom in poslanikim atašejem Gregorjem Šajminom, ki je bil v njegovem spremstvu. Svečanemu aktu sta prisostvovala tudi zunanji minister Kanya in namestnik šefa kabinete pisarne državnih tajnik Uray. Avdijenca je trajala 20 minut.

Reševanje »Čeljuskincev«

Moskva, 9. aprila. g. Sovjetski letalec Molotov, ki se mu je v soboto posrečilo rešiti pet mot »Čeljuskinov« posadke, je včeraj zopet odletel na pomoč, toda to pot brez uspeha. Krožil je nad dve uri nad krajem, kjer je domneval, da je posadka, ki je pa zaradi slabega razgleda, snežnega meteža in megle ni mogel odkriti, zaradi česar se je moral, ne da bi kaj opravil, vrniti v izhodišče. Po zadnji brežični vesti prof. Šmita šteje »Čeljuskinova« posadka še 82 oseb.

Potovanje fašistov po srednji Evropi

Bologna, 9. aprila d. Dne 29. t. m. bo odpotovalo 150 mož 10. fašistične legije na motornih kolesih preko Dunaja in Budimpešte na krožno potovanje. Med posameznimi vozači mora biti 50 m presledka, tako da bo vsaka kolona dolga 7 km. Na Dunaj bodo prispeli 1. maja, kjer bodo posetili mestno hišo.

Skale zasule šolske otroke

Neapelj, 9. aprila g. Na skupino deklet, ki so se vračale iz šole, so se blizu kraja St. Ana zrušile skale nad cesto. Dva otroka sta obeležala na mestu mrtva, ostali pa so po večini hudo ranjeni.

Naraščajoča nemška nevarnost na Madžarskem

Uspehi hitlerjevske propagande med nemškimi kmeti
Tudi Gömbös je po rodu Nemec — Pomadžarjenje imen

Bratislava, 7. aprila.

V borbi za revizijo meja so Madžari polnoma razobrazil, da niti sedanje njihovo državno ozemlje ni popolnoma v skladu z narodopisnim sestavom prebivalstva. Vse svoje energije so osredotočili na zunanjo politiko, kaldi madžarsko plemstvo se kar ne more sprijazniti z dejstvom, da ni več ona monarhija, koje zunanjo politiko so vodili pretežno madžarski plemiči. Velešile, ki je dajala aplomb Kolnokijem, Andassyjem, Burianom, Apponyjem in drugim sinovom magnatskih rodbin, ni več, kljub temu pa je ostalo hotenje po prejšnjem udeleževanju: madžarsko plemstvo je ohranilo svoje šege in navade in noče spoznati, da je odzvonilo njegovi veljavi za vekoma.

V tej blodnji se zanimajo Madžari samo za visoko mednarodno politiko, medtem pa jim v sedanjem »okruženju« državne prostoru nastajajo problemi, nad katerimi je propadla stara Ogrska, ker jih ni hotela videti in je imela zanje kot edini lek brutalno nasilje. Madžarska ima danes zopet, ali bolje, še vedno narodne manjšine in se bo morala baviti z manjšinskimi vprašanji med na svojih domačih tleh. V njenih mejah je ostalo četrta milijona Slovakov in dobrega pol milijona Nemcev, poleg manjših jugoslovenskih drobcev. Slovaško manjšino so po starem receptu hitro udušili. Vsakega slovaškega domoljuba proglase za veleizdajalca in mu tako onemogočijo nadaljnje delovanje. S tem sicer manjšine še ni konec, pa če jo uradno šteje še tako močno obstrže in obreže, da lahko izkaže »naravnost katastrofalno nazadovanje« Slovačkov. Izkustvo nas uči in bi iz njega lahko tudi Madžari posneli koristen nauk, da se madžarski umetni lek kal kmalu odlašči, kadar se prilike tako izpremenijo, da nasilje količkaj popusti. Ta pojav vidimo razločno v nasledstvenih državah, kjer so se na videl madžarski kralji otrosili tujege obeležja ter začeli živeti svoje narodno življenje. V tem pogledu se vrši proces ozdravljenja pri Slovakih, Rusinih, Rumunih in Jugoslovanih. Celotni Nemci, pred prevratom največješji zavezniki madžarske državne misli, so se v državah Male antante začeli zavestno svojega nemstva, brž ko so dobili možnost svobodnega kulturnega udejstvovanja.

V madžarskih šovinističnih krogih pa je živelo silno zaupanje, da se je tudi na samih madžarskih tleh začelo nemstvo gibati nad vse živahno. Listi so začeli objavljati vesti iz pokrajine med avstrijsko mejo in Dunajem o nepričakovanih razmahu nemškega duha, ki ga je povzročila Hitlerjeva teza, da pripadnost k nemškemu narodu ne pozna mej in da jezikovno in krvne vezi ne more pretrgati nikakršna politična razmejitev. Madžari so se šele sedaj spomnili, da je bil prevrat l. 1919. prav za prav delo nemških malomeščanov, iz katerih vrst je izšel tudi predsednik vlade Gömbös, ki je po poreklu ogrski Svab in se je njegov oče pisal Knöpper. Gömbösova mati je za sio komi madžarsčino in njegovo bratje so šolajo v Avstriji v popolnoma nemškem duhu. Tudi vodja madžarske protirevolucije Stefan Friedrich je

enakega porekla. Dr. Weckerle, dolgoletni ministrski predsednik pred svetovno vojno, je bil takisto Svab, dr. Gustav Gratz, večkratni madžarski minister, pa je sedmograški Sas in je bil tudi izvoljen na nemškem narodnem programu. Ti in cela vrsta drugih so verno služili madžarskemu šovinizmu in vodili svoj narod k raznarodovanju. Hitlerjeva nemško-narodna misel pa je napravila globok prepad med ljudstvom in med voditelji. Svabske občine v zapadni Madžarski so preplavile trume nemških agitatorjev, dijakov in profesorjev, ki se jim je prav lepo posrežilo vzbuditi spečo narodno zavest kmetov. Povsod se najdejo izredništni letaki in zemljevidi, na katerih je narisana Velika Nemčija od Balsokega do Črnega morja. Tisk pripoveduje za madžarska uspeha grozne stvari; prej tako krotki švabski kmetje so kar naenkrat začeli zahtevati, naj bo narodni jezik njihovih občin nemški; glasno kličejo po nemškem bogoslužju in nemških šolah. V podružnicah Kulturvereina se je začel čutiti bojeviti nemški duh in propaganda za nemške liste in knjige se je ojačala. Vso to bojevost so prinesli nemški izletniki med švabske kmete v svojih nahrbtnikih in madžarski listi so tako besni, da pravijo, da so nemški kmetje naravnost podivjali v primeri s svojo predvojno skromnostjo. Najhuje pa je, da Svabi tudi številčno rastejo, da so boljše gospodari in da zaradi svoje imovitosti pridno nakupujejo zemljišča, ki jih mora prodajati zaostali madžarski življ. Ustanovili so si tudi društvo, ki po nemških občinah zbira madžarske dijake in jih na svoje stroške pošilja na srednje in visoke šole naravnost v Nemčijo.

Vendar se Madžari pri vsej svoji jezi čuvajo, da ne povedo, da je na Madžarskem okoli 560.000 Nemcev, ki nimajo niti ene srednje šole in za več ko 400 nemških vasi skupno komaj 46 nemških osnovnih šol. Pač pa zahtevajo pospešitev madžarizacije imen 4000 rudarjev v Tatji je že bilo nalog, da si marajo takoj izpremeniti imena, sicer da bodo odpuščeni z dela. Notranji minister je izjavil, da ni izdal formalnega naloga podrejenim oblastvom za spremembo imen, pač pa da je dal samo pobudo za tako akcijo. V zbornici magnatov je minister priznal, da se je ob trianonskem miru ponekod določevala meja samo na temelju rodbinskih imen prebivalstva. Da se tak primer morda zopet ne ponovi, je treba pomadžariti vsa imena, dasi je polovico prebivalstva na Madžarskem, ki nosi nemadžarska imena. V državnih uradih služijo doba tretjina ljudi z nemadžarskimi imeni, kar vse priča o največjem obsegu madžarizacije v prešlih desetletjih.

Pomadžarjevanje imen je tedaj čisto politična akcija, kakor jo je našel izvedel tudi v Julijski Krajini; tudi razlog je prav isti. Madžarskih plemičev se ta zahteva ne tiče, ker ne morejo dovoliti izpremembe svojih zgodovinskih imen. Grofi in knezi Čekonjići, Somšići, Marčić, Žilinski, Klebelsbergi, Wickenburgi, Odescalchiji, Pallovinciji in drugi bodo še dalje s svojimi imeni pričali, da ravno nosijo madžarskega narodnega šovinizma nimalo prav nikakršne krvne in narodne zveze z narodom Arpada.

Nova zmaga pri občinskih volitvah

Krško, 9. aprila.

Včeraj so se vršile ponovne občinske volitve v veliki občini Sv. Križ ob Krki. JNS je pri včerajšnjih volitvah zmagašla mnogo bolj učinkovito, kakor pri oktobrskih volitvah, ko je dobila samo 3 glasove večine. Na to majhno večino pri lanskih volitvah so opozicionalci v glavnem tudi oprli svojo pritožbo na upravno sodišče v Celju. Skušali so dokazati, da so bili tisti trije glasovi pridobljeni na nepravilen način. Upravno sodišče je zaradi nekaterih formalnih pogrškov pri volilnem postopku volitve res razveljavilo. Klerikalci so seveda triumfirali in napovedovali, da se bo pri obnovljenih volitvah že »pravica izkazala«. Bili so menda res prepričani o svoji zmagi, saj obsega ta občina področje, v katerem je bilo vsaj 5000 srednje klerikalizma v krškem srezu. Napeli so zato vse sile in razvijali žilavo agitacijo. Seveda pa tudi organizacija JNS s svoje strani ni mirovala. Zato je bila pri včerajšnjih volitvah udeležba večja kakor pri lanskih. Od 1307 volilnih upravičencev jih je volilo 1044 (lani 821). Lista JNS z nosilcem g. Antonom Kodričem je dobila 545 glasov (lani 412) in je zmagašla z večino 46 glasov nad opozicijsko listo, ki je dobila 499 glasov (lani 409). Nacionalni glasovi so torej narasli za 133, opozicijski pa le za 90.

Razpoloženje je bilo izredno borbeno in agitacija ves dan živahna. V glavnem so se volitve vršile v miru in redu. Le proti večeru, ko so opozicionalci uvideli, da dobiva JNS vedno večjo večino, so poizkušali na razne načine pasiti volilce, tako da je prišlo ponekod do manjših incidentov.

Lepa volilna zmaga JNS pri Sv. Križu ob Krki naj bo v spodbudo tudi vsem onim občinam tega sresa, kjer se bodo zaradi naknadnih korektur pri komasaciji vršile najbrž tudi še enkrat volitve. Ta zmaga pa je obenem tudi dokaz, da se naše tržno ljudstvo ne da več begati ne bivšim, ne novo se porajajočim političnim »odrešenikom«.

Lep šod JNS v Dobovi

V nedeljo dne 8. t. m. je obiskal svoje volilce v Dobovi narodni poslanec g. Ivan Urek. Šod se je vršil v prostorih g. Kramarja. Predsedoval je predsednik občinske organizacije JNS g. Pintarč. Izvajanjem g. poslanca je sledilo z veliko pomostjo do 300 volilcev. V čezurnem govoru je g. Urek orisal navzočim politični ter gospodarski položaj. JNS je predložil posebno nemotnost spremembe političnega pravca, utemeljenega 6. januarja 1929. Posebno nazorno je tolmačil dobrne zakona o kmetiškem zaščiti, ki je rešila tisočim in tisočim njihove krove ter kritikoval malodušne kmetu samo »koldijo in ovirajo strnjene kmetijske vrste«.

Drugi govornik, predsednik sreske organizacije JNS, dr. Drnovšek, je izpolnil izvajanja predgovornika. Še ostreje je nastopil proti raznim političnim zavajalcem naših ljudi ter utemeljeval nujno in še večjo povezanost članstva, če hočemo uspeti posebno z našimi gospodarskimi načrti, zlasti tudi s krajevnimi, kakor so regulacija »Sava in Sotla in postavitev železniške tovorne postaje. Na njegov poziv, da pristopijo k organizaciji šli oni, ki stoji izven nje, so na občnem zboru občinske organizacije, ki sledi po šodu pristopili vsi navzoči, ki se niso bili včlanjeni, tako da šteje krajevna organizacija sedaj kakih 400 članov. Zanimivi so bili razgovori volilcev. Na občnem zboru je bil izvoljen stari odbor s malimi izpremembami. Predsednik je ostal g. Pintarč, njegov namestnik pa g. Kovačič.

Koristno delo JNS v Makolah

Ob izredno lepi udeležbi članov in somišljenikov je imela na cvetno nedeljo občinska organizacija JNS v Makolah svoj letni občni zbor, združen s shodom narodnega poslanca g. A. Krejčija. Po otvoritvi in po pozdravnem nagovoru predsednika g. Šostarja je sledilo obširno tajniško poročilo učitelja g. Franja Maklavca. Iz poročila posnemamo, da šteje organizacija že 74 članov, kar je za ta kraj izredno mnogo. Z ozirom na skrajno neugodne zdravstvene razmere v našem kraju, predvsem na močno razširjenost tuberkuloze je organizacija oskrbela dvojce zdravstvenih predavanj, o tuberkulozi in o alkoholizmu. Ob priliki predavanja je bila na tajnikovo pobudo ustanovljena pomožna akcija za oskrbo revne šolske dece z dnevnim toplim mlekom in koščkom kruha. Akcija se vzdržuje iz prispevkov boljše situiranih domačih dobrotnikov ter za naše razmere dokaj dobro uspeva. Do konca februarja je bilo razdeljenih v 155 dneh akcije 4832 porcij mleka in kruha. Povprečno je bilo deležnih te akcije dnevno 31 otrok, kar izpričuje lepo socialno delo naše organizacije. Tajnik je v imenu odbora izrekel toplo zahvalo vsem darovalcem z željo, naj ostanejo še nadalje odprti rok.

Organizirala se je nadalje pomožna akcija za pogorelece v Ložnici, ki pa zaradi premalega razumevanja ni rodila takih uspehov, kakor je bilo po zamisli in organizaciji akcije pričakovati. Akcija je izdatno podprla le banska uprava, za kar ti gre toplo zahvala. Na pomoč pa je pristopil tudi bivši župan g. Klajnšek.

Občinska organizacija JNS je dalje izvršila več intervencij, med drugimi tudi v zvezi odpusta bivšega člana Maksa Rojsa, sferja pri tukajšnji Prometni zadrugi. Ob koncu svojega poročila se je tajnik spomnil še prerano in tragično umrlega člana in odbornika g. Franca Skaleta, katerega spomin so navzoči počastili s trikratnim »Slava«.

Pri volitvah je bil soglasno izvoljen stari odbor s predsednikom g. Šostarjem na čelu. Pri raznoterostih so zborovalci sporočili razne želje in težnje, predvsem glede pravnih razširjenosti nekaterih rest v občini. Po končanem občnem zboru je ob veli-

Svetli zgledi žrtvovanja

Spomin na mobilizacijo srbske omladine l. 1914

Kakor je »Jutro« že poročalo, so te dni pokopali v Beogradu 25 neznanih branilcev Beograda, ki so doslej počivali pod barikado, katero so 24. septembra l. 1915. branili proti ogromni avstrijski premoči. Ti junaki so bili že od svojega poveljnika opozorjeni na to, da gredo v smrt, in o tem so bili tudi sami prepričani. Vseh 18 let je bila barikada njihov grob. Kostni so odkrili, kakor znano, šele pred dnevi pri prekopavanju dunavskega keja.

V spomin neznanih junakov pa je bila nedavno ustanovljena tudi organizacija prvih rekrutov iz Južne Srbije. To so bili mladeniči, ki so postali vojaki po zmagovalni balkanski vojni in so se iz vojašnice podali naravnost na krvavo bojišče svetovne vojne. Malo od njih je še živih. Ogromno število znanih in neznanih junakov pa je dala tudi generacija izobražene mladine, ki je postala sposobna za vojaško službo baš ob začetku svetovne vojne. V vojnah 1912 in 1913 se je udeleževal le majhen del izobražene mladine. To so bili oni, ki so se med šolanjem službovali pri vojakih in pa oni, ki so se kot prostovoljci udeležili balkanskih vojn. Začetek svetovne vojne pa je zajel največje del visokošolske in druge mladine. Izobraženo mladino so ohranili za rezervno. Na vrsto je prišla v najtežjih časih in Skopje je bilo odredeno za sedež poveljstva dijakov-vojakov. Vsi dijaki, dorasli za vojaško službo, so bili pozvani v Skopje l. septembra 1914. Zbirali so se pri polkovnih okrožnih poveljstvih. Večinoma so bili to dijaki letnika 1893, ki bi morali itak leta 1914 nastopiti svojo vojaško dolžnost. Bilo pa jih je tudi precej iz starejših letnikov. Vsi so bili poklicani v Skopje in vsi so prišli. — Vlastimir Petković vzbuja v velikonočni številki »Politike« nekaj spominov na te dijake-vojake.

Dijaki s področja beogradskega vojnega okrožja so se zbirali v Rajli, kjer je bil začasni sedež vojnega okrožja. Baš tedaj so bile hude bitke okrog Zemuna. Topovi so se slišali tudi v Rajli, tja pa je prodrala tudi vest o pohodu srbske vojske v Srem. Zaradi tega je bilo v Rajli vse veselo. V soboto 30. avgusta popoldne je poseben vlak — brezkončna kompozicija najrazličnejših vagonov — odpeljal dijake proti jugu. Oni, ki so ostali na peronu, so si brisali solzne oči, dijaki v vlaku pa so se smejali kakor otroci. Med njimi se je pojavljala edina neprijetna misel, da bi bilo vojne prej konec, predno bodo dovršene potrebne vežbe v Skopju. Naši so bili takrat v Srmu že do Ašanje...

Dijaki, dijaki prihajajoči so klicali po vseh postajah do Skopja. Povsod so jih pozdravljali kakor, da se že vračajo po neki zmagi. Nihče ni slutil, kako resen je ta odhod mladine v vojsko.

Drugi dan v Skopju je bilo nenavadno vrvenje. Skopje je bilo itak že polno beguncev iz raznih krajev. — Mnogoča dijakov se je razšla po vsem mestu. Mnogi so morali ostati vso noč pred kavarnami. Zaradi tega je po Skopju orila pesem, da se ni niti slišalo vardarskih valov. V ponedeljek 1. septembra so se dijaki zbirali in ves dan so hitele gručice proti stari topniški vojašnici nad Skopjem. Dijake so spremljali do vojašnice sorodniki, prijatelji in gručice deklet. Potem pa je šlo vse zelo naglo. Zbranih je bilo preko 2000 dijakov. Zaradi tega je pregled novincev pri vsej površnosti trajal tri dni.

Sodba v celjskem komunističnem procesu

Od 22 obtožencev so bili štirje oproščeni, devet jih je bilo obsojenih na strogi zapor, devet pa na robijo

Celje, 9. aprila. Pred velikim senatom okrožnega sodišča v Celju se je vršila od torika do petka tajna razprava proti 22 osebam, ki so bile obdolžene komunistične propagande, razširjanja komunističnih letakov in organiziranja komunističnih celic. Predsednik senata je bil predsednik okrožnega sodišča dr. Vidovič, votanje apelacijski sodnik dr. Premščak ter sodniki okrožnega sodišča dr. Dolničar, Božić in Brečko, namestnik pa sodnik okrožnega sodišča Detiček. Obtožnico je zastopal namestnik državnega tožilca dr. Juhart, obtožbeno pa so zagovarjali odvetniki dr. Juro Hrašovec, dr. Gorčan, dr. Mikuletič, Stepančič, dr. Goršič, dr. Likar in dr. Zangger iz Celja ter dr. Tuma iz Ljubljane.

Sodba je bila razglašena danes ob 15. uri v nabito polni razpravni dvorani okrožnega sodišča. Razglasil jo je predsednik dr. Vidovič.

Obsojeni so:

Diehl Branko, 28letni diplomirani filozof iz Celja, Slander Slavko, 22letni zobotehnik iz Celja, in Rader Anton, 19letni bivši občinski tajnik iz Legna pri Slovenjgradcu, vsak na tri leta robije;

Koželj Kazimir, 27letni trgovski namestnik iz Celja in Hribar France, 29letni tkalski mojster iz St. Pavla pri Prebrodu, vsak na 2 leti in 6 mesecev robije;

Slander Viljem, 25letni ključavničarski pomočnik, Hribar Rudolf, 25letni krojač in Turk Josip, 22letni ključavničarski pomočnik, vsi iz St. Pavla pri Prebrodu, vsak na 2 leti in 3 mesece robije;

Tucovič Veselin, 28letni kočarski pomočnik iz Slovenjgradca na 1 leto in 2 meseca robije;

Kotnik Anton, 19letni posestnikov sin iz St. Pavla pri Prebrodu na 1 leto in 2 meseca strogega zaporja;

Piki France, 20letni strgarski pomočnik iz St. Pavla pri Prebrodu na leto dni strogega zaporja; Rader Josip, 25letni delavec iz Legna pri Slovenjgradcu, Jurhar Filip, 24letni krojač iz St. Pavla pri Prebrodu in Malgaj Frisk, 31letni trgovski pomočnik iz Gotovelj, vsak na 10 mesecev strogega zaporja; Strgar Andrej, 19letni ključavničarski vajenec iz St. Pavla pri Prebrodu in Turk Josip, 29letni mlinarski pomočnik iz Grajske vasi, vsak na 6 mesecev strogega zaporja; Schrimpf Ivan, 20letni medicar

kem zanimanju zborovalcev poročal narodni poslanec g. Krejči o delu v Narodni skupščini, s posebnim ozirom na proračunsko razpravo ter o politični situaciji sploh. Za svoje uspešno delovanje je bil ponovno pohvalno akklamiran. — S pozivom k skupnemu in poštenemu delu v prid naroda in države je g. poslanec, viharo nezdravljeno, končal svoje poročilo. F. M.

Pregled! Za mizo so sedeli člani komisije sklonjeni nad seznamami. Hitro so štitali, brezkončno vrsto dijakov se je vrstila skozi ena vrata in odhajala skozi druga.

Sposoben, sposoben, se je slišalo po kratkih presledkih. Rekruti, kakor da bi se bali, da ne bi komisija odkrila kake nedostatke, so se naglo vrstili. Člani komisije so samo toliko dvigali glave, da so označevali v seznamih imena, kadar se je kdo oglašil: Sposoben! Le redko kdaj je bil majhen zastoj. Glave za mizo so se dvignile kakor na povelje in pogledi so se ustavili na mladencu, ki je imel zaradi tuberkuloze že duso v grlu, ali pa eno nogo precej krajšo od druge. Mnoge nedostatke pa so dijaki-rekruti skrbno prikrivali. Nihče ni hotel iz družstva, s katerim je prišel. V treh dneh je tako pred komisijo defiliralo nekaj elitnih generacij. Mnogi so bili pregledani pozno v noči pri sveči, ko so se jasno videli samo sence na zidu. Vedno pa je bil isti odgovor:

Sposoben!

Potem pa je v starih turških vojašnicah zavrelo novo življenje. Spodobnih dijakov je bilo toliko, da so morali sestaviti bataljon iz šestih čet. Poveljnik je bil podpolkovnik Glišić, komandirji čet so bili podporočniki brez vojne akademije, ki so se slučajno znašli v Skopju, vodniki in podčastniki pa gojenci zadnjega razreda podčastniške šole v Skopju, skoraj vsi še mlajši od dijakov-vojakov. Le redko katera četa je imela kakvega starejšega podnarednika iz redne vojske. Ko so se pričele vežbe, se dijaki niso bili v uniformah. Kakor je kdo prišel, tako je stal v vrsti. Sami nekateri dijaki, ki so že prej služili kot prostovoljci, so imeli predpisano uniformo. Večje postroji si ni moglo misliti. Vse to pa so bile malenkosti za dijake in tudi za poveljnike. Uniformiranje je polagoma napredovalo, 17. septembra pa je bil ves bataljon v novih plaščih in šajkačah. Razvrstili so ga in dijaki-vojaki so prisegli. Bila je velika parada po vseh predpisih. Prisostvovali so ji vsi častniki iz Skopja in velika množica ljudstva. Tri dni pozneje so razdelili puške, ruske s popravilnimi magazini in dolgi bajoneti.

Potem so sledile praktične in teoretične vežbe v okolici mesta. S fronte so prihajale samo slabe vesti. Govorilo se je tudi o odhodu iz Skopja, 25. oktobra je bil dijaški bataljon popolnoma obločen in 30. oktobra je šel na prvo streljanje, ki pa je bilo na večbališču tudi zadnje. V nedeljo 2. novembra je prišlo povelje za odhod. V mestu je povzročilo strah in skrb, smeh in veselje pa v starih topniških vojašnicah. Dijakom so postale vežbe dolgočasne, zlasti pa teorija, kaj vesti s fronte so bile slabe. Umikali so se že pri Rudniku. Zjutraj 3. novembra je bil dijaški bataljon zadnjič razvrščen na »Golgoti«. Komandant je govoril ostro, vojaško, glas pa mu je drhtel in solze je imel v očeh. Vrste so stale nepremično kakor iz granita, ko je bil komandant oddal raport: 1321 kaplarjev-djakov.

In ko je potem Skopje jokalo za mladino, je dolga železniška kompozicija odpeljala dijake proti severu. Nema je ostala množica na peronu. Med vožnjo so postali dijaki podnaredniki. 8. novembra so bili že razdeljeni po oddelkih fronte in istega dne so mnogi že padli.

Tu neha zgodovina dijakov-podnarednikov in začne se epopeja...

Italijanski ribiči v naših vodah

Hvar, 9. aprila n. Danes ob 7. je finančni kontrolni brod »Miloš Obličić« pod poveljstvom kapetana Dedolca ustavil v naših vodah italijansko motorno ribiško ladjo »Regina Maria«. Italijanski ribiči so naš lovili ribe z mrežami. Jugoslovanski finančni stražniki so brod ustavili, ga pregledali in nato odredili, da jim mora slediti v hvarsko luko, kjer so ga izročili našim oblastem, ki so obsojili lastnika italijanske ladje na globo, poleg tega pa zaplenile 300 kilogramov rib, ki so jih naložili čezotski ribiči. Ribe so potem prodali na hvarskem trgu, izkupiček pa je bil določen za hvarске siromake.

Zmagab. BSK

Beograd, 9. aprila. p. Dares popoldne se je vršila nogometna tekma med BSK in Baskom. Zaključila se je z zmago državne prvega v razmerju 4 : 1 (4 : 0). Gole so zabili Marjanović in Vučadinović (BSK) po dva. Savić pa enega.

Vremenska napoved

Zagrebaška vremenska napoved za danes: Oblačno, ponekod elabo vreme. — Situacija vzhajajočega dne: Veliki ciklon z dvoma ocentrma prevladuje nad zapadno Evropo ter prodira polagoma proti vzhodu. Nad severnim Atlantskim oceanom in vzhodno Evropo se je pojavil relativno višji pritisk. Pri tisku je nadel za 1,5 do 4 mm zlasti v Pri morju. Temperature so padle za 1 do 2 stopinji lokalno, v splošnem pa so narasle za 1 do 5 stopinj.

Dunajska vremenska napoved za torek: Vremenski preokret a nadavinami: temperatura bo padla. V prostih legah močni zapadni vetrovi.

Avstrijske reforme

Pred imenovanjem dunajskega občinskega sveta — Povratek duhovščine v javna zastopstva

Dunaj, 9. aprila. d. Novi dunajski župan Schmitz bo najkasneje prihodnji teden imenoval 64 članov dunajskega občinskega sveta pod imenom »Wiener Bürger-schaft«. O sestavi občinskega sveta trdijo, da bodo imenovani vanj predvsem trije zastopniki katoliške cerkve, za kar se je treba predvsem še sporazumeti s cerkveno oblastjo. Kakor znano, so pred meseci pozvali avstrijski škofi po navodilu iz Vatikana podrejene duhovnike, naj odlože vse politične funkcije in mandate. Pozivu so se odzvali vsi duhovniki. Po novih ustavnih načelih pa ne predstavljajo po svetovalne in soddružujoče korporacije nobenih političnih zastopstev, temveč stanovska, zaradi česar ne bodo imele cerkvene oblasti nikesar proti vstopu duhovnikov v dunajsko občinsko zastopstvo. V svoječasni po stanovih organiziranih deželnih zbora v Avstriji so imeli cerkveni dostojanstveniki škofje in prelati virilne glasove in po enakih načelih bo ustvarjeno tudi zastopstvo duhovščine v dunajski meščanski korporaciji. Poleg treh katoliških duhovnikov bosta imenovana tudi po en zastopnik evangelijske in židovske veroizpovedi.

Pred dnevi so objavili nekateri listi vesti o nameranih izpremembah v Dollfusovi vladi. Tako je objavil »Neuigkeits-Weltblatt«, da zahteva poenotenje obrambnih organizacij, ki je iz izvršena stvar, gotovo osebnih izpremembe, zaradi česar se mora predvsem računati z odstopom sedanega notranjega ministra, ki je v tesnih zvezah z Landbandom, in z odstopom državnega tajnika za pravosodje. Na merodajnih mestih izjavljajo, da so te napovedi prezgodnje. Pred l. majem, ko bo proglašena nova avstrijska ustava, ni pričakovati nobenih ukrepov, ki bi se mogli smatrati kot konča omeitev političnih posestnih odnosov.

Pri sprejemu zastopnikov občin, ki so imenovali dr. Dollfusa. Feva in Starhemberga za častne občane, je Fev izjavil, da je cili sedanje avstrijske vlade ustvaritev fašistične Avstrije, dodal pa je, da Avstrija ne misli dosledno kopirati fašizma, marveč prikriti fašistična načela avstrijskim potrebam in razmeram.

Po govoricah v avstrijskih vojaških krogih se pripravljajo tudi v nočledu vojaške organizacije važne izpremembe. Zatrjujejo, da bo prevzel aktivno vodstvo avstrijske oborožene sile eden izmed bivših vojsko-

V 24 urah iz Amerike v Evropo

Miami, 9. aprila. g. V tovrstnih letal Sikorskoga so izdelali letalo za budoče poletje preko Atlantika, ki ga je naročila največja ameriška zrakoplovna družba »Airways«. Polizkusni poleti se bodo začeli že prihodnji teden. Ogromno letalo ima prostora za 32 potnikov ter razen tega še za nekaj tisoč kilogramov pošte in tovara. Brzina je preračunana tako, da bo letalo potrebovalo za pot čez Atlantik v Evropo 24 ur.

Rudarske deputacije v Ljubljani

Ljubljana, 9. aprila. Predsednik II. rudarske skupine g. Piheršek iz Trbovelj in delegat Krautberger iz Trbovelj sta se danes zglasila na direktiji TPD, da se informirata o delovnih izgleh. Generalni ravnatelj g. Skubec je rudarska zastopnika prijazno sprejel in ti-ma podrobno razložil trenutno stanje Pogodba TPD s prometnim ministrstvom še ni obnovljena. Možno pa je, da bo v aprilu 12 šihov, če bo družba sama dodala dva. O tem pa bodo navodila še sledila.

Jutri prispe iz revirjev v Ljubljano petčlanska deputacija. V imenu rudarjev Hrastnika, Trbovelj in Zagorja se bo zglasila pri g. banu. Želja rudarjev je, da bi bila letošnja zaposlitev vsaj taka kakor lani: 14 do 15 šihov v mesecu.

Naši kraji in ljudje

Na poti konstruktivnega dela

Zborovanje Zdrženja poštnih, telegrafskih in telefonskih uslužbencev je pokazalo, da imamo v njih ljudi, ki se zavedajo dolžnosti do države, do svoje stroke, in do sebe

Ljubljana, 9. aprila. Nedeljski občni zbor Zdrženja poštnih, telegrafskih in telefonskih uslužbencev za dravsko banovino je bil nedvomno eden najzanimivejših v letošnji sezoni. Ob 15 ga je v hotelu »Metropol« otvoril predsednik Zdrženja g. Josip Kumer, pozdravil navzočnega direktorja pošte in telegrafa v Ljubljani g. dr. Janka Tavzesa, zastopnika centralne uprave Zdrženja g. Milana Sabedžija, zastopnika Zdrženja za savsko banovino g. Tropa, zastopnika Zdrženja za primorsko banovino g. Radmana, personalnega direktorja g. Pičmana, zastopnika gopodarskih združenj g. Ferjančiča, urednika »Jugoslovenske pošte« g. Koča Boskovića, delegate in vse ostale članstvo, ter zastopnika policije in tiska. Po kratkem nagovoru je predsednik prebral vdanostno brzojavko Nj. Vel. kralju, pozdravno brzojavko ministru prometa g. Radičeviću ter centrali združenj poštnih uslužbencev v Beogradu. Nato je spregovoril g. Sabedžija, pozdravil vse navzoče in jih pozval, da delajo bratje v dravski banovini složno in uspešno z ostalimi za dobrobit stroke in uslužbencev p. t. t.

Za njim so pozdravili zborovalce zastopniki Zdrženja p. t. t. za savsko in primorsko banovino. Potem je pa verifikacijska komisija dala svoje poročilo; pregledala je vse blagajniške in tajniške knjige in ugotovila stanje organizacije, ki se v vsakem pogledu boljša. Na občnem zboru je zastopalo 581 članov Zdrženja v dravski banovini 12 delegatov.

Predsednik Kumer je v izčrpnem poročilu prikazal vse križe in težave strokovne organizacije, naslikal razdalno delo posameznikov v lanskem letu, ki so, namesto da bi delali za zboljšanje stanja, v organizaciji rovarili, napravili precej zmede ter zavrli pošteno delo, ki je steklo v redu še le tedaj, ko se je odbor izpolnil z nekaterimi novimi močmi. Predsednik je zlasti pohvalil tovarišice, ki so v svojem intenzivnem delu za sanacijo svoje strokovne organizacije pokazale, da so v vsakem pogledu vredne polnega zaupanja. V predsedniškem poročilu je pa precej pereče vprašanje odnosov med upravo Zdrženja in centralno upravo v Beogradu, ki se je v preteklem poslovnem letu pokazala v dokaj slabi luči, uganjala birokratizem in neplošno administracijo, namesto da bi svoje sile posvetila praktičnemu delu. Predsednik se je zlasti zahvalil za vse izkazane zasluge g. direktorju dr. Janku Tavzesu in personalnemu šefu g. Pičmanu. Med drugim je omenil kot trenutno najvažnejšo stvar, da prične združenje še letos v najkrajšem času graditi svoj »Poštni dom«. Navzoče članstvo je svojega predsednika bogato nagradilo s pohvalo, potem so pa sledila poročila blagajnika in predsednikov vseh treh pododborov in sicer ljubljanskega, mariborskega in celjskega. Vsi so grajali delo centralne uprave v Beogradu; kakor vse kaže, povsem upravičeno zaradi prenapetega birokratizma in premajhnega uvaževanja za potrebe in stroko uslužbencev p. t. t. Zastopnik celjskega pododborja je predlagal, naj bi organizacija pričela skrbeti zdaj, ko je misel »Poštnega doma« uresničena, tudi za zgraditev okrevališča. Predlog je bil v splošno zadovoljstvo vseh sprejet.

Nadzorni odbor je odboru Zdrženja predlagal razrešnico s pohvalo, ki je bila soglasno sprejeta. V krasnem govoru je vse navzoče pozdravil direktor dr. Janko Tavzes, ki je med drugim dejal, da mu ne gre toliko za notranje razmere organizacije, ki se vidno boljšajo, marveč zlasti za napredek, za ugled Zdrženja, za mir in dostojno obnevanje med seboj, za konstruktivno delo slehernega in za lepše soglasje med članstvom, med združenji in centralno upravo v Beogradu. S toplimi besedami je pohvalil dosedanje upravo Zdrženja in Ljubljani, ki je vse dogodke in nepravilne trenuteke prenosila, ter jih pravilno reševala. G. direktor se je dotaknil tudi nemalo perečega vprašanja mutantov v službi p. t. t. ter poudaril, da jih uprava v vsakem pogledu in zmerom pošteno, ničesar pa ne more odgovorjati za njihovo nerodno taktiko, najmanj tedaj, kadar se mutant ne zaveda svojega človeškega dostojanstva do nižjih ali manj kvalificiranih tovarišev in tovarišic. Res lepo in stvarno zasnovani govor je izzvenel v poudarku, da položaj velevala direktorju strogo nevtiralnost in objektivnost. Veseli ga, da so se odnosi med društvoma nižjih in višjih poštnih uslužbencev idealno popravili ter da vladata zlasti v odnosih in dolžnostih do države v obeh zdrav nacionalni element. Članstvo je di-

metu, dalje da se uredi redni dopust naj se v bodoče namešča osebe po kvalifikaciji; blagajniška služba naj se ob nedeljah in praznikih ukine; nezakoniti otroci zaslužijo prav tako doklade kakor zakoniti; uradništvo s polno službeno dobo naj se takoj upokoji; čim prej naj se reši vprašanje kolodvorske pošte v Ljubljani, ki daje v higienuem pogledu porazno podoba; na tistem mestu se naj zgradi atrakcija p. t. t. V ostalem, kakor je že iz tega razvidno, so v resoluciji zgolj socialno upravičene zahteve. Resolucijo je očitno zbor odposlal centralni upravi v Beogradu ki naj na odločujočih krajih poskuša doseči, kar se le doseže; da Poleg nekaterih dodatkov k resoluciji je važen zlasti ta, naj bi direktorja p. t. t. v bodoče mogla v okviru proračuna sama nastavljati delovne moči po navadnem razpisu prostih mest. Prav tako pa želi Zdrženje, da se tudi njemu usliši prošnja za oproščenje poštne, ki jo je dosegla advokatska komora. Govorilo se je še o nižnjem vozniku z rečnimi in morskimi parobроди ter na železnici. Nato se je oglasil g. Sabedžija, ki je precej časa pojasnjeval razne notranje nepravilnosti glede odnosov med upravami in prikazoval stanje organizacije in njene cilje. Lepo uspehi občni zbor je bil zaključen okoli 19. ure. Zvečer, po 20. uri se je pa vršila animirana družabna prireditev v kletnih prostorih hotela »Metropol«, kjer so se zborovalci ob dobri kapljici in v vselem razpoloženju za nekaj trenutkov iznebili svojih vsakdanjih skrbi in se še dobera pogovorili o svojih stanovskih zadevah.

Gozdni tek za državno prvenstvo

V nedeljo dopoldne je tekmovalo 20 atletin ljubljanskih klubov Ilirije in Ate- na za naslov državnega prvaka moštev in posameznice v gozdnem tek. Ker se šteje ta dva kluba med najmočnejša v tej disciplini, so izostale tekmovalke ostalih

klubov v državi, ker bi bila njihova udeležba ob močni konkurenci domačim brezizgledna za doseg odločujočih mest. Rezultate tekmovalja je prineslo ponedeljsko »Jutro«, danes pa priobčujemo slike.

Tekmovalke pred startom v drevoedu pred Cekinim gradom

Zmagovalka Ema Ulagova teče v cilj. Na desni Ulagova po zmagi. Prejela je prehodno darilo tvrdke Krisper, zmagovalno moštvo Ate na prehodno darilo g. bana.

Arnavtsko trgovanje z dekleti

Peč, v aprilu. V okolici Peči, pod tako imenovanimi Tabani, živi posebno arnavtsko plemo, ki se imenuje Jedžupi. Morda jih je kakih dvesto in so brez dvoma med vsemi arnavtskimi plemeni najbolj zaostali v prav vsakem pogledu. Vere so sicer muslimanske, toda ne izpolnjujejo niti najvažnejših verskih zapovedi. Pismenost je med njimi še vedno čisto neznan in preživljajo se večinoma z beračenjem. Le malo jih zna kako obrt, pač kovaško ali kolarsko. Žive v kolibah, ki niso podobne človeškim prebivališčem. Moški lenarijo, ženske pa proslavlajo zanje in zase in tako preživljajo sebe in svoje. Kake so zdravstvene razmere v tem jedžupskem naselju, si je lahko misliti, ko se prebivalstvo svoj živ dan ne ga ne iz kupov nesnage. In kako je »urejeno« njihovo družinsko življenje!

Povsod drugod si ljudje žele moških potomcev. Pri Jedžupih je rojstvo otroka ženskega spola najrečnejši dogodek, ker je zanje ženska blago, ki se prodaja najdražje. Ko dekletce doseže 12, 13 let staro-

sti, se proda. Tako se je dogodilo, da je 70leten stari kupil 13letno deklico za kozo in 200 Din. Prodajal mu jo je dekletin oče sam. Sedaj, ko ni minilo niti leto dni, je stari prodal to svojo »ženo« drugemu Jedžupu, tudi starcu, ki šteje 65 let. Svojemu sosedu, za dve kozi in sto dinarjev. Revica »žena«, ki nima niti še 15 let, je s svojim beračenjem leto dni izdrževala onega starca, sedaj bo morala vzdrževati drugega. Sedemdesetletnik, ki je tako dobro prodal »ženo«, pa seveda ni hotel ostati brez opore in je tri tedne pozneje kupil zopet drugo, še mlajšo, in je dal zanj kozo in 80 dinarjev.

Tako se prodajajo dekletka ko živina. In bog ne da, da bi se dekle uprlo taki nesramni trgovini. Dogodilo se je pred kratkimi leti, da je oče svojo 12letno hčerko, ki ni hotela k Jedžupu, polil s petrolejem in zažgal ter je revica izdihnila v strahovitih mukah.

Kupovanje nevest je med Arnavti stara navada. Plačujejo se precej visoki zneski, tisočaki, toda ta denar se porabi potem ve-

činoma za nevestino opremo in svatbene stroške in tako stvar vendarle ni tako odurna, dočim pa gre pri Jedžupih, kakor jasno kažejo navedeni primeri, za čisto navadno trgovanje z dobičkom. Ker bi tu pač čisto nič ne zalego niti najvnetejše prosvetno prizadevanje, ne kaže nič drugega, kakor da oblastna odločno posežejo v to gnezdo vseobse neznage, ga razsele in prisilijo arnavtske lenuhe, da se lotijo poštenega dela. Kupčevalce z ženskami pa naj kaznujejo, kakor se kaznujejo kupčevalci z »belimi sužnjami«.

Zadnja pot Riharda Engelsbergerja

Krško, 9. aprila. V nedeljo popoldne so ob ogromni udeležbi zasavskega gasilstva in krškega in okoliškega prebivalstva položili Riharda Engelsbergerja v prerani grob. Po cerkvenih obredih pred rojstno hišo mu je v slovo zapel moški zbor žalostinko »Gozdič je vo zel...«, nakar se je formalni sprevod proti cerkvi k zadnjemu blagoslovu. Dve gasilski godbi sta na čelu sprevoda igrali žalostinke, kar je navdalo pogrebe s še turbojnimi občutki. Ob odprtem grobu se je z lepimi besedami poslovil v imenu udruženja trgovcev v Krškem g. Černe. Vidno užaločen se je zahvalil pokojniku, kot večkratnemu predsedniku udruženja, za vsa njegova dobra dela, koristne nasvete in za smernice v bodočnosti, ki bodo obvarovale trajen, nepozaben spomin na pokojnika.

Nato se je poslovil v imenu celotnega zasavskega gasilstva g. Zorko. Spominjal se je pokojnikovih neprecenljivih zaslug za gasilstvo vobče, saj njegovo delovanje ni bilo usmerjeno samo na ožjo domovino, temveč v veliki meri tudi v inozemstvo. Rihard Engelsberger ni bil poznan kot dober organizator in vodja gasilstva samo na domačih tleh, marveč so ga pripoznali tudi drugi narodi kot najboljšega in najvestnejšega propagatorja tlečevalske ustanove. Dokaz: nešteto odlikovanj. In kaj bi bil veselosovski kongres gasilstva v Ljubljani brez sodelovanja pokojnega Engelsbergerja? Bolezen ga je slednjič prisilila, da je v največjem razmahu moral zapustiti gasilske vrste. Koliko je gasilstvo izgubilo s smrtjo pokojnika, vedo vsi oni, ki so poznali njegovo delo. G. Zorko je zaključil: Slava njegovemu spominu! Maršikatero oko možakov-gasilcev se je ob tem zasolilo.

Slednjič se je od pokojnika zelo lepo poslovil še zastopnik zagrebških gasilskih organizacij. Po govorih je zapel zbor žalostinko »Prišla bo pomlad«. Lahak bodi Rihardu Engelsbergerju počitek v preranem grobu!

Smrtna nesreča s samokresom

Maribor, 9. aprila. Bohovo pri Mariboru je zelo razburil v nedeljo zvečer tragičen dogodek, ki se je zgodil v hiši upokojenega šolskega upravitelja g. Tušaka. Domači 19letni sin je pobil svojega prijatelja in prijateljico 23letno Justino Koželjevo na dom in so zvečer poslušali radio. Medtem je domači sin vzel iz žepa nabiti samokres in ravnal z njim tako neprevidno, da se je sprožil. Kroga je zadela Justino v vrat. Justina je vstala, zakrčila in zbežala v vežo, kjer je v naslednjih trenutkih izdihnila. Včeraj popoldne se je podala tja sodna komisija, da ugotovi podrobnosti žalostnega dogodka.

Pri Šentjakobčanih je smeh doma

Ljubljana, 9. aprila. V soboto in nedeljo so Šentjakobčani igrali Lichtenbergovo veseloigro v treh dejanjih »Dama na slabem glas«, ki je vzbudila med občinstvom toliko zanimanja, kakor ga redkokdaj doseže kakšna igra v Ljubljani. Oba večera je bil v Mestnem domu tako velik naval, da so morali v dvorano postaviti še dolgo vrsto rezervnih dežev, pa je še kljub temu veliko število ljudi moralo oditi praznih rok. Odhajali so pač s tlažbo, da bodo prihodnjo soboto ali nedeljo lahko prišli na vrsto. Komedia sama se po svoji literarni in človeški vrednosti seveda ne more primerjati s satiro »Karijera kanclista Winziga« istega pisatelja, ki je dosegla to sezono v naši drami prav lep uspeh. Zgodba je kaj preprosta, toda zapletljivi so kakor nalašč za publiko. Lepa, domiselna Inge, hčerka predsednika deželnega sodišča, ki jo hoče oče vsak čas zaročiti z mladim, ne kdo ve kaj prikupnim trgovcem in ki se doslej v življenju tako rekoč še nikoli ni srečala z moškim, se zadnje dni svoje prostosti odpravi na lov za ljubavnimi pustolovčinami. Pod imenom ločene žene generalnega ravnatelja Wahla, razpizpate demimondke, ki si ga je nadel, se nastani v planinskem hotelu in na mah postane senzacija hiše. Mlada, naivna, neizkušena pustolovka se

KJERKOLI SI BODI

Ki-Ki POVSODI!
ČOKOLADO?
SEVEDA ZOPET
SAMO
Union

iznenada sreča v hotelu z direktorjem Wahlom in iz tega srečanja se razvija komedija, tako da se na koncu po stari zapovedi vseh takšnih veseloigro najdejo vsi, ki spadajo skupaj: Inge z direktorjem Wahlom, njen neboljnen zaročenec pa z resnično pustolovsko samo, ki se je sredi svojih veselih homatij že toliko izmučila in unesla, da lahko spet enkrat zajadra v varni zakonski pristan.

Komedijo, ki v resnici vzbuja mnogo lahkega in zdravega smeha, je skrbno, odlično izrežiral g. Petrovič. Izmed igralcev nosi krono ga. Wrischer-Petrovičeva, ki je prisrčno, s iskrenim življenjem odigrala vse momente svoje napol največ, napol pustolovke. G. Karus je z dostojanstveno resno kreiral starega, malce smešnega predsednika sodišča dr. Thomasiusa, simpatičen, zmagovit direktor Wahla je bil gospod Košak. Guč. Danilova kot ločena Lizie in g. Gornik kot neboljnen ženin iz Draždan, ki iz štedljivosti jemlje na potovanje s seboj vse zahtre in vse, kar mu bo treba za praznik zaroče, sta vrnoma odigrala drugi srečni par. Močno kreacijo je podala gđ. Černičeva kot Delia Pizzari, simpatičen zalezovalec Billie je bil g. Hanzl, preprosto lepa je bila gđ. Levartjeva kot konservatoristka Ellen, imeniten vratar je bil g. Moser. v manjših vlogah so se postavili še gđ. Grumova in gg. Kukman, Vizjak, Milčinski, Urbič.

V celoti so dosegli Šentjakobčani s to igro prav lep uspeh. Pogratati je treba samo, da tako vzgleden amaterski oder tako malo skrbi za čistost in lepoto jezika. Prevod je ostal tudi brez najbolj preprostih korektur.

Poln želodec, neredna vrenja v debelem črevesu, odebelelost jeter, zastajanje žolca, bodljaje, tesnoba in prsih, močno srčno utripanje odpravi naravna »Franz Josefov« grenčica in zmanjša tudi naval krvi na možgane, oči. Zdravniška mnenja navajajo uprav presenteljive rezultate, ki so jih dosegli pri ljudeh, ki morajo mnogo sedeti, z »Franz Josefov« vodo. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Pol milijarde Din letno za stanovanja v Beogradu

Beograd, 9. aprila. Beograjski stanovanjski najemniki plačajo vsako leto preko pol milijarde dinarjev za stanovanja. Za stanovanjske hiše pa se je v Beogradu od leta 1919. do lanskega leta porabilo preko 3 milijarde. S tem pa stanovanjsko vprašanje še ni rešeno in to v glavnem zaradi tega, ker je s številom stanovanj stalno naraščalo tudi število prebivalstva in ker velik del stanovanj ni v pravem razmerju z gmoatno močjo prebivalstva. V velikončni številki beograjske »Politike« je navedena obširna statistika o vrednosti stanovanj, o visokih dajatvah najemnikov in o razmerju med dohodki in najemninami beograjskega prebivalstva. Beograjski najemniki plačajo na najemninah vsak mesec približno 65 milijonov Din. Lastniki starih hiš dobijo letno od svojih najemnikov okrog 323 milijonov, lastniki novih stanovanjskih poslopij pa preko 334 milijonov. Pri tem pa je treba upoštevati, da je starih stanovanjskih poslopij okrog 15.000, novih pa komaj nekaj preko 4000. Če pa primerjamo po davčnih in mestnih statistikah dohodke beograjskih stanovanjskih najemnikov s plačanmi najemninami, vidimo, da daje beograjsko prebivalstvo za stanovanje dobrih 43 odstotkov od vseh svojih dohodkov. Tako ostane prebivalcem samo 57 odstotkov, kar je za tri odstotke manj, kakor bi bilo pravilno potrebno za samo prehrano. Če se doda 15 odstotkov za obleke, kurjavo ter 5 odstotkov za druge potrebe, potem se dobi 20 odstotni deficit v proračunu beograjskih družin.

Pristopajte k »Vođnikovi družbi«

čani so se znašli na svobodnih tleh Holandske. Življenje je bilo rešno, toda pokazalo se je, da to ni dovolj. Skoraj vno evropsko celino je poplaval peklenski val vojne, eliki z domovino so bili silno otežkočeni, nastopili so masei pomanjkanja, negotovosti in strahu v tuji, preraznani deželi.

In vendar sta Fillova ostala na Holandskem vsa vojna leta. Kmalu sta vzpostavila tajne vezi z domovino in navezala stike z Masarykom in Benešem, ki sta v antantnih državah preko gora pradedov in ovir krčila pota češkoslovski svobodi. Nesebično in požrtvovalno sta se postavila v službo naroda in opravljala pomembno posredovalno delo med domovino in emigranti — pionirji svobode. Postala sta važen člen v tajni podzemni verigi mafije, ki je bila nadeljana iz Prage širom Evrope.

Po Hajšmanovi zaslugi se nam je razgrnilo doslej neznanu pozlavlje skupne protiaustrijske, protihabsburške akcije, ki so zano v vojnih letih 1914—1918 tvegali življenje najčistejši narodni idealisti. Holandske torišče češke mafije, narodni odboj v nevtalni deželi (ki se je sicer redila od vojnih kupčij na obe zasovraženi strani in pri tem skrbno varovala svojo nevtiralnost), to je sedaj prešlo v zgodovino protiaustrijske akcije — zgodovino, ki je skupna češkoslovkom in Jugoslovonom.

Izkušnje in prizode tega elikarja — kubieta in njegove žene so sila zanimiva, če ni to preveč vsakdanja označba: niso le interesantne, marveč tudi poučne in po svoji zvezi z zgodovino češkoslovške osvobodilne dokumentarčne. Vmeo so nekateri drama-

KULTURNI PREGLED

K uspehu naše glasbe v Firenzi

»Jutro« je prejšnji teden prvo v Jugoslaviji zabeležilo lep uspeh, ki so ga dosegli na mednarodnem glasbenem festivalu v Firenzi Slavko Osterc kot skladatelj, ga. Bernot-Golobova kot pevka in Ljubljanski godalni kvartet kot spremljevalci. Navdili smo tudi prvi italijanski glas o tem uspehu: sodbo florentinskega lista »La Nazione«.

O poteku festivala v Firenzi pišejo tudi češki listi in pri tem opazno naglašajo uspeh slovenskih sodelavcev na prvem festivalnem koncertu komorne glasbe.

Mirko Očadlik poroča v nedeljski številki praškega dnevnika »Čeaske Slovo« o poteku prvih koncertov flor-musike festivala in piše o uspehu ljubljanskih sodelavcev:

»Slavko Osterc, Slovenec, na svoji glasbeni vzgoji Prazan iz Jirškovega razreda, a pozneje iz Habove ekupinze, je zmagal na vsi štiri s svojimi klenimi štirim pesmimi z godalnim kvartetom. Osterc je tu močno cizen drži se točno linearnosti; tok proste godbe zajema v ritmične mele in dosega v nem dvig in sestop, s katerim postaja vsaka pesem vznesena in markantna freska. Dobra glasba. Čije delna strogo, ki na spremljana tudi s kantilenami, pričuje o notranji disciplini. Osterc-ov uspeh je bil zares presenetljiv, v čemer pa gre zalegla tudi znameniti slovenski kontraaltisti ge. Bernot-Golobovi z njenim širokim glasom in imenitnim podajanjem. Akos je del Italijanov izpočetka posmehoval slovensko peti točki, je ob koncu prišlo do takega izraza simpatije, da je bil avtor sam najbolj osupnjen.«

V »Lidovih Novinah« z dne 8. t. m. pa piše njihov dopisnik A. Moyses v svojem poročilu o festivalu v Firenzi:

»Velika pozitivna točka festivala so bile štiri pesmi jugoslovenskega skladatelja Slavka Osterca (na besedilo Aloiza Gradnika), ki so bile izvajane s sodelovanjem ljubljanske godalne kvarteta in znamenite pevke ge. Bernot-Golobove, ki je s svojim kontraaltom izrednega obsega z absolutnim uspehom podala vse razpoložene tih vrelh pesmi. Zanimivo delo zalega skladatelja je bilo deležno nevedno velikega uspeha, ki je tem dragocenejši, ker so ga dosegli Jugoslovani prav na italijanskih tleh.«

Nov spis Jana Hajšmana

(Jan Hajšman - Emil Filla, Hlidka češke mafie v Holandsku Válečne vzpominky. Praga 1934 Založba »Orbis«.)

Avtor dveh pomembnih knjig o delovanju češke mafije (»Češka Mafie« in »Mafie v romachu«), ugledni publicist Jan Hajšman, je pravkar izpopolnil zgodovino češkega

»odboja« s knjigo, ki bo nedvomno vzbudila pozornost vseh prijateljev politične literature o svetovni vojni. Hajšmanova »Hlidka češke Mafie v Holandsku« vsebuje vojne spomine češkega kubišnega avantgardista.

slikarja Emila Fille, ki je imel važno vlogo v češkoslovškem osvobodilnem gibanju. Jan Hajšman je zabeležil po Fillovih pripovedovanih spominih ki jih slikar sam nabiré ne bi bil epical. Tako je ob sodelovanju dveh mož, ki se v odločilnih letih nista poznala in ki sta vsak na svojem mestu nesebično delovala za osvoboditev svojega naroda, nastala knjiga, ki se ne odloži, dokler je nial

prebral do konca. Fillovi spomini v Hajšmanovi formi se čitajo kakor kakšen napet roman. In vendar je to avtentično zgodovinsko gradivo: dokument neomahljive zvestobe naroda na prelomu njegove zgodovine.

Slikarja Emila Fille je napoved vojne zaletka v Parizu, kjer si je uredil lep atelier. Francoške oblasti so odredile, da se internirajo vsi državljani sovražnih držav. Filla je bil odločno protiaustrijskega duha in je hotel ostati v Franciji. Toda oblasti izprva niso zahtevale: Čehov od Avstrije, in če se hotel oti pred internacijo, je moral se ženo, hčerko profesorja filozofije na praški univerzi Krejčeve, nemudoma zapustiti Francijo. Češka dvojica je v spremstvu madžarskega slikarja Zobela odpotovala v Belgijo. Prišli so pa z dežja pod kap. Prebivalstvo Belgije je bilo prav tedaj zaradi nemškega vpada neizmerno ogorčeno nad Avstrijo in Nemci. V vsak-m tuicu iz teh trojažav so sumili vojuna. Tako se je teh trojažav ljudi znašlo v težkem položaju. Edina pot, ki bi jim bila odprta, je bila Holandska. Pot tja je bil odprta preko Antverpna, in prav tedaj je bil izdan ukaz, da je treba ustreliti vsakega N-mece ali Avstrijca, ki bi bil stonil na tla Antverpna. Vzile temu se je le trojica odločila, da tvega življenje s poljo preko »pasu emrit«.

Onia te not, aratice, začeljevanja pred vojaškimi oblastmi, neskončnih ur na pragu smrti, kjer so jih beljejski vojaiki dobrodušno tolažili, da je smrt od evinčnega zrna mož, ki se v odločilnih letih nista poznala in ki sta vsak na svojem mestu nesebično delovala za osvoboditev svojega naroda, nastala knjiga, ki se ne odloži, dokler je nial

BYK - FOTO - PAPIRJI

10 Byk dopisnic Din 8.—
100 posnetkov 50.—
1x10 bromosrebrni papir 18x24 28.—
1x10 papir za brom. obje 18/24 30.—

Lomborg film 6/8, 26° Sch., 8 posnetkov Din 16.—
1 ducat Lomborg plošč 6 1/4 x 9, 26° Sch. 30.—

Edini zastopnik: Drogerija KANC, Ljubljana-Maribor

Bomače vesti

• Iz finančne službe. Pri dravski finančni direkciji sta napredovala: za višjega računskega inspektorja 5. položajne skupine Fermentin Franc, računski inspektor 6. položajne skupine, za knjigovodjo 8. položajne skupine pa Bogataj Franc, pomožni knjigovodja 9. položajne skupine.

• Britansko brodogradništvo v naših vodah. Po manevrih britanske mornarice, ki so vsako leto v maju in juniju, se britanska sredozemska brodogradnja, ki stacionira na Malti, razdeli v nekaj skupin in obiskuje razne države. Tako skoro vsako leto del te mornarice obiskuje tudi naša jadranska pristanišča. Tudi letos bomo deležni tega obiska meseca julija ali avgusta. Domneva se, da bo letos priplulo v naše vode še več britanskih brodogradnikov v prejšnjih letih. Angleške ladje bodo obiskale vsa važnejša pristanišča od Sušaka do Kotorja.

• JUJ za srez Dolnja Lendava. Zborovna učiteljskega društva se ne bo vršilo 14. t. m. zaradi dolge velikonocne počitnice, ampak 21. t. m. ob 10. v Turnišču, kjer bo predaval tov.: Vranc. Iz prakse strnjene ga pouka. K številni udeležbi vabi odbor.

• Narodna knjižnica in čitalnica v Zagrebu. Gunduličeva 29, priredi v sredo 11. t. m. ob pol 21. društveni sestanek s predavanjem g. dr. Luščekga o sifilisu srca (z demonstracijo preparatov). Gostje dobrodošli!

• Uprava združenja trgovcev za srez Maribor, levi in desni breg v Mariboru naznanja, da se bo dne 22. t. m. ob 13. v dvorani hotela »Orož« v Mariboru vršil redni letni občni zbor po običajnem dnevnem redu.

BRIGITA HELM

PRIDE! PRIDE!

• Turistični promet v Dalmaciji. »Schweizerische Reisevereinigungen« je organizirala letos mnoge izlete na naše morje. V to svrhu je ta ugodna švicarska turistična organizacija najela naš parnik »Prestolonaslednik Peter« za posebno potovanje iz Benetk ob dalmatinskih in grški obali do Pireje in nazaj. V nedeljo je s tem parnikom prispelo v Split 165 švicarskih turistov. Prihodnja postaja te ekskurzije je Dubrovnik. Druga skupina švicarskih izletnikov pa bo prispela te dni iz Trsta, v Splitu bo ostala tri dni, potem pa bo obiskala Dubrovnik in Boko Kotorsko. Večjo švicarsko izletniško skupino pa pričakuje konec tega tedna. Meseca maja pa obišče našo državo 300 madžarskih avtomobilistov, ki se bodo ustavili tudi v Splitu. Zanimivo je, da so si švicarji za svoja potovanja po Sredozemskem morju prvič vzeli v najem naše ladje, dočim so se doslej posluževali samo italijanskih brodov.

• IV. tradicionalni blinkočni izlet Jadranske straže na morje. Na blinkočno soboto popoldne do naslednjega torka do polnoči se vrši letos velik cenjen izlet ljubljanske Jadranske straže na morje v srednjo Dalmacijo in to v 15 skupinah. 1. Split-Solin-Trogir, 30 oseb, 250 Din. 2. Split-Kaštel-Divulje-Trogir-Vrta-Split-zalet, 30 oseb, 270 Din. 3. Split-Sibenik-slavopi Krke, 40 oseb, 390 Din. 4. Split-Dučiše-Postire-Supetar-Sutivan, 50 oseb, (otok Brač), 250 Din. 5. Split-Hvar, 50 oseb, Din 320. 6. Split-Hvar-Viš, 30 oseb, 360 Din. 7. Split-Hvar-Viš-Komiza, 20 oseb, 380 Din. 8. Split-Marijan-Kaštel-Solin-Trogir, 40 oseb, 290 Din. 9. Split-Solin-Omiš, 20 oseb, 320 Din. 10. Split-Omiš-Split, 30 oseb, 320 Din. 11. Split-Omiš-Makarska-Split, 30 oseb, 370 Din. 12. Split-Makarska-Split-Solin, 20 oseb, 370 Din. 13. Split-Makarska-Metković-Mostar, 10 oseb, 400 Din. 14. Split-Makarska-Metković-Mostar-Split-Klis-Solin in Trogir, 10 oseb, 450 Din. 15. Split-Vranjča-slavopi-Split, 10 oseb, 320 Din. Prijave do 25. aprila, prospekte in informacije daje izletna pisarna Jadranske straže, Ljubljana, pala-

HOTEL

naprodaj.

Dobro vpeljani hotel z restavracijo in kavarno na zelo prometnem kraju večjega industrijskega mesta ugodno naprodaj. Informacije pri

TEH. BIBO, Ljubljana, Nunska ulica 17.

tično učinkoviti opisi, značilna opažanja o Holandski in Holandcih, trde izkušnje z domačimi in tujimi ljudmi, n. pr. s šefom francoske špijone generalom Boncabeillom itd. Značilna je epizoda z izdajanjem tednika »Michel im Sumpfe«, ki ga je Filla ilustriral: ostro je označen evropski čisti emigrant in še danes delujoči publicist dr. Lev Borsky itd.

Založništvo »Orbis«, čigar izdaje so znae, je dalo enemu Hajšmanu - Filla žedno opramo. Posnetki nekaterih karikatir iz li- »Michel im Sumpfe« nam živo pred očmi kravi volji humor in ekupa z besedilom znova preopredeluje čitatelja, pord kakšnimi usodnimi vrtnici smo bili takrat Čehoslovaki prav kar Jugoslovani, in kako težko je bilo za našo svobodo. Človeška elastičnost, da radi pozabljamo. Take knjige, kakor je Hajšmanova, niso samo zgodovina, marveč tudi vzemirljiv memorial!

Osemdesetletnica

Jana Vobornika

Danes dopolni osemdeset let čiški literarni zgodovinar in pisatelj, upokojeni profesor Jan Vobornik. Njegovo ime sicer v širšem slovenskem svetu ni tako znano, kakor ime in delo predstaviteljev češke književne vede in kritike, vendar čestitljivost starosti pravih literatov zasluži, da se ga tudi mi spomnimo s simpatijo in priznanjem.

Jan Vobornik (roj. 10. aprila 1854 v Pohorju pri Opocnem) je posvečal svoje znanje

ča Kreditne banke, 1a-IV., od 8. do 12. ure in od 3. do 7. ure.

• Novi grobovi. Umrl je g. Franc Žuza, davčni upravitelj v pokouju in posestnik v Zalcu. Ugledega pokojnika, znanega daleč okrog zlasti po stajarskih krajih, bodo prepeljali iz Ljubljane v domači kraj, kjer bo pogreb jutri ob 17. iz župne cerkve na farno pokopališče. — V Ljubljanski bolnici je umrl g. Sergej Nikolajevič Ljutov. Zapušča vdovo. Pogreb ruskega rojaka, ki mu ni bilo dano, da bi še kdaj videl svojo rodno grudo, bo danes ob 16. izpred bolnišnične mrtvašnice. — V Novem mestu je nenadno umrla gospa Helena Urbiceva, soproga vlakovodje v p. Pogreb blage pokojnice bo danes ob 16. — Pokojnim lep spomin, žalostim naše iskreno sožalje!

• Izkoriščanje naših izseljencev v Južni Ameriki. Znani narodni delavec med našimi izseljenci v Južni Ameriki g. Lupis-Vukič objavlja v splitski »Novi Dobi« obširen članek o brezvestnem izkoriščanju naših rojakov v Južni Ameriki. G. Vukič opisuje, kako so se strašne pijavke okoriščale, ko je Argentina zabilila izvoz svojih valut. Ustanovili so tam posebne posredovalnice in menjalnice, ki so od naših rojakov izvajale krvavo prisiljeni denar z obljubami, da ga bodo po najvišjem tečaju odpremile rodbinam v domovino. Slepjarji in oduhli so si pri takih transakcijah nagrabili težke milijone, mnogi naši izseljenci pa so prišli ob vse svoje prihranke. Pisec navaja, kako je leta 1930. obiskal naselbine naših rojakov blizu Rosarija. Eden od naših naseljencev mu je odkrito priznal, da je postalo v jugoslovenskih naselbinah najhujše v povojnih letih, ko so se pripetili tja iz stare domovine razni izkoriščevalci. »Prej smo živeli rojaki od vseh pokrajin v najlepši slogi, odkar pa dobivamo obiske, se grizemo med seboj kakor psi«, se je izrazil Lukičev informator. Lukič se je potem prepričal o bridki resnici teh besed in v primer navaja imenoma dva izkoriščevalca.

Maratonski tekači

PRIDEJO!!

Eden od njih je vodil kampanjo proti Jugoslovani, drugi pa se maskiral za velikega jugoslovenskega patriota, vzaemmo pa sta sleparila oba ter izkoriščala naše bedne rojake.

• Naši rojaki iz Albanije, ki se zaradi nevdržnih razmer v zadnjem času selijo domov v zetsko banovino, bodo kolonizirani v Metohiji. Kakor že znano, se je preselilo doslej preko 700 oseb in so ti begunci začasnno nastanjeni okrog Podgorice. Prihajajo pa še vedno posamezne družine in je sresko načelstvo v Podgorici v velikih skrbih zaradi nastanitve in prehrane revnih izseljencev. Največ izseljencev je prišlo iz Vlake pri Skadru, albansko poslanstvo pa označuje sedaj za neraziskane razne izjave, ki so jih dajali ti izseljenci o razmerah v Albaniji.

• Obnovitev obrata v bakrenem rudniku pri Mrkonjić-gradu. Rudnik bakra v Senjakovu in Mrkonjić-gradu, ki je poštval polnih 26 let, bo obnovil svoj obrat letos 1. maja. Leta 1909. so bili podjetniki prepričani, da je bakrena ruda še izčrpana in so zaradi tega kmalu ustavili obrat ter podirli vse opore. Šele v zadnjem času so strokovnjaki pregledali zapuščene rove ter našli velike zaloge bakrene rude. Senjaskovski rudnik bakra je edini rudnik te vrste v Bosni in bo z njegovo otvoritvijo oživila vsa okolica Mrkonjić-grad.

• Poroka. V soboto sta se v Kranju poročila g. dr. Aleksander Grobelnik, tajnik Stola sedmorice v Zagrebu, in gđ. Marica Majdičeva, hčerka veletrgovca g. Antona Majdičev Kranju. Bilo srečno!

• Se v zadevi harmonike. G. L. M. S. nam je na naš nedeljski članek »Harmonika in orglice« poslal odgovor, v katerem med drugim pravi: Harmonika ni slovenski narodni instrument, niti zgrajen v tujni za slovenske narodno - glasbene potrebe (kakor bi bilo sklerati iz vneme, s katero se zanjo bore vsi gg. zagovorniki), temveč konstrukcija Berklanca Buschmanna, ki je l. 1821. iznašel tudi orglice (da ne bo potem sličnih narodnostno-zavednih trditvev ob priliki kakšnega koncerta na orglice). Tudi ne uvidim, zakaj bi vprav harmonika bila poklican instrument za spremljavo naših narodnih pesmi; kot glasbenik pa trdim

in literarne sposobnosti proučevanju novejših čeških književnosti; med drugim je spisal študije o Jirásku, K. H. Machu, B. Němcovi, v Zvezju (čigar zbrane liste je uredil), J. Holečkovi in dr. V »Zbrane liste« in v raznih časopisih je izšla dolga vrsta njegovih referatov o čeških književnih pojavih. Natančno bibliografija Vobornikovega dela je objavljena v 1. številki publikacije »Čtvrtek«. Prof. Vobornik se je uveljavil tudi v dramski: že l. 1887. z »Levio nevstoč. l. 1921. z »Jano Husom«, »Hieronimom Praškim« in s »Smrtjo kralja Václava«. Prevajal je Zdravčevskega in iz Ciceroa, uredjal Zbrane spise Jana Vrchlického in drugih pisateljev. Skratka: posvečal je češki literaturi mnogo ljubosti, znanja in sposobnosti.

Ta čestitljivost mož je postal eredišč prškega družabnega kroga, ki se aha ob četrkih v neki praški kavarni in ki izdaja bibliofilske zbornike »Čtvrtek«, čigar pravkar izšli 4. zvezek smo prejeli preko člana Vobornikovega kroga, ljubljanskega univ. prof. dr. Václava Bariana. S simpatijami li- stala po tej lepo opremljeni knjigi, namenjeni očitemu krogu ljudi. Tu izšli spisi so osebno - intimni v tistem vzvišenem duhu, ki družbi dobre prijatelje, čijih zvestoba ima, delal bi, antien nadih. Izmed članov tega kroga bi omenili še zaslužnega arbolita, inž. Z. J. Ráščerja, ki stalno prihaja iz četrkih in ki prilaletskimi večerom ob četrkih in pri četrkih. Nad vsa pa se dviga očakoski lik prof. Vobornika, današnjega ljubljanskega gorečega častilca lepote in dobrote, prijatelja antienne modrosti in zve-

Edinstvena filmska umetnica Danes ob 4., 8. in 9. uri svečer

Elizabeta Bergner **ELITNI KINO MATICA**
v najlepšem ruskem filmu sezije: Telefon 21-24

„Carica Katarina“
Razkošje in lepote ruskih dvorov! — Ljubezen in slava največje carice. Rusija v vsem svojem razkošju.

še nadalje, da nima harmonika umetniškega pomena ter da bi se otroci morda z isto koristjo mogli učiti umetnostno višje stoječih instrumentov.

Ing. Ivo Petročnik

višji geometer v pokouju

je otvoril svojo pisarno kot poobl. civ. geometer in zapriščeni sodnik-izvedenec. Izvršuje vsa geodetsko-geometerska dela po najnižjih cenah. 3790

• Udušen ogenj. Iz Kranjske gore nam pišejo: Noč na 8. t. m. bi skoro postala usodna za Kranjsko goro. Okrog 3. je nastal ogenj v Jernejevi bajti v središču vasi. Budnosti nočnega čuvaja gre zaslug, da ni prišlo do katastrofe, ker je ogenj opazil, preden se je razširil. Gasilci so bili v teku nekaj minut na licu mesta in s motoriko udušili požar. Vse kaže, da je bil ogenj podtaknjen.

ZVOČNI KINO DVOR, telefon 2750

Orkan smeha nad Ljubljano!!

VLASTA BURIAN

Revizor Haselhuhn

Najboljši od vseh svetovnih filmov!

Tako piše svetovni tisk!!

Danes ob 4., 7. in 9. uri

Cene najnižje 4.50 in 6.50 Din

• Popravek k nedeljskemu članku: »Harmonika in orglice«. V članku je po pomoti troje napak. V osmi vrsti drugega odstavka se mora glagoliti: pri violini ali za široko razdaljo prijemov. V 21. vrsti tretjega odstavka: kakor harmonika za zdaj še ni nikako umetniško glasbilo. V 6. vrsti sedmega odstavka: skor vsako posem.

• Lesene pete damskih čevljev se naglo obrabijo. Najboljše sredstvo proti temu je podložek iz gumijevga usnja Palme, ki je trpežnejši kakor pa navadno usnje. Dobro je tudi, če je usnjeni podplat prevečen s tankim podplatom iz gumijevga usnja Palme, debelimi kake 3 mm. Damski čevlji ne izgubi svoje lahkode in elegancije, pridobi pa na trpežnosti.

• Obledela obleke barva v različnih barvah in plisiru tovarna Jos. Reich.

iz Ljubljane

• Akademski pevski zbor v Ljubljani začne z rednimi pevskimi vajami drevi ob 20. v balkonski dvorani univerze. Zaradi kratkega termina do naših koncertov opozarjamo vse tov. pevce na številno in točno udeležbo. Opravič odbor ne sprejema več. Vaje za bas vsak torek in četrtek, za tenor vsako sredo in petek, vokalna šola pa vsak ponedeljek, točno ob 20. — Tajnik.

• Jugoslovanski akademski pevski zbor iz Zemuna koncertira v Ljubljani v ponedeljek 16. t. m. v dramskem gledališču. Podrobnosti sledi.

Nobenega izgovora ni več, da nimamo slovenskih izrazov za fotografsko stroko, odkar je izšla nemško-slovenska

FOTOGRAFSKA

TERMINOLOGIJA

Zahtevajte jo v drogeriji Gregorič, Ljubljana, Prešernova 5.

Cena Din 10.—

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM

V SISKI. — Telefon 33-87

PAUL HARTMANN v vefilmu

Predor

Film je sniman po istoimenskem romanu Bernharda Kellermanna

Predstave samo v torek in sredo ob 1/2, 7. in 9. uri.

Dopolnilo nov svočni tednik.

Pride v četrtek:

KRALJ DZUNGLE

etega spremljevalca češke bade in češkega duha v sodobni literarni umetnosti. Zeli-mu se še mnogo zadovoljnih četrkov ob četrtnega dobrega mletniškega vina, ki po-maga prenašati starost in odganja sence neizprosne Hada.

Predavanje o B. Smetani in A. Dvořaku, dveh velikih čeških skladateljih, bo drevi ob pol 21. v prostorih restavracije »Zvezde«. Predava prof. Marijan Lipovšek pod okril-jem fakultetne J. lige. Opozarjamo na ta idejni uvod v šteči tedne naše opere vse prijatelje glasbe in slovenske kulturne usmerjenosti. Vstop prost.

Dostojevskega »Bratje Karamazovi« so v dramatisaciji in režiji Cirila Debeve in po tekstu moistrskega prevoda Vladimira Lev-tiška doživeli na obojni premisli dočan uspeh. Številno zbrano občinstvo je do-velikega rukega tvorca in misleca in izved-bo naših igralcev sprejelo z iskrenim odo-bravanjem. Podrobno poročilo o delu in uprizoritvi bomo prinesli ob prihodnji re-priži.

»Vdova Rošink« v Košicah. V nedeljo, dne 8. t. m. se je vršil v Košicah na vzhodnem Slovaškem jugoslovanski večer. Skupi-na jugoslov. akademikov iz Prage je pri-re-dila v mestnem gledališču akademijo, na kateri je govoril tielovski ataš jugoslov. po-slaništva v Pragi Josip V. Maice, operni in koncertni pevec Petar Marković je pel sev-dalinke, absolvent praškega konservatorija Josip Borko pa je recital v češkem prevo-

u— Svetovnoznani pianist Nikolaj Orlov koncertira prvič v Ljubljani v torek 17. t. m. ob 20. v dvorani Filharmonične družbe. Orlov je pianist svetovnega slovesa, pred-vsem nedosežen izvajalec Chopinovih skladb. Natančen spored javimo. Danes pa že opozarjamo na prvovrsten klavirski koncert v Ljubljani.

• Bolgarske književnice. O priliki po-seta Zveze slovenskih žen smo Slovenke imele priliko seznaniti se z najmarkantnej-šimi zastopnicami bolgarskih žen. V svo-jem predavanju o delu bolgarskega žensktva nam je Pavla Hočvarjeva podala ši-ko kulturnega, nacionalnega in socialnega dela bolgarskega žensktva. V sredo 11. t. m. ob pol 17. pa priredi Splošno žensko dru-štvo na Rinski cesti predavanje o bolgar-skih književnicah. Predavala bo Pavla Hočvarjeva.

u— Zveza gospodinj opozarja na današ-nje polkusno pranje s pralnim praškom »Perion«, ki ga izdeluje domača celjska mlarna. Polkusno pranje bo v Ljubljani danes ob 16. na Bregu št. 8. Včerajšnja notica o tem je bila v »Slovenskem Narodu« pomotoma objavljena pod zaglavjem »iz Maribora«.

u— Zveza gospodinjskih pomočnic bo imela v nedeljo 22. t. m. ob pol 17. v De-lavski zbornici in bivših prostorih Borze dela svoj redni letni občni zbor, h kateremu vabimo vse članice zveze. Odbor.

u— Občni zbor Gospodarskega in izo-brazovalnega društva za dvorski okraj bo v sredo 11. t. m. ob 20. v gostilni »Birk« na Borštnikovem trgu. Vabljeni vsi člani.

u— Združenje krojačev in sorodnih obrt-ij v Ljubljani prosi svoje člane, da se udeleže pogreba pokojnega člana Franca Rožiča danes ob 16. izpred mrtvašnice splošne bolnice.

u— Hitite, da ne zamudite gre glas po Ljubljani. Oglejte si grandiozno filmsko delo »Carica Katarina« z Elizabeto Ber-nerjevo, ki bo le še nekaj dni na sporedu Elitnega kina Matica. V pripravi je veliki spornil film »Maratonski tekači« z Brigito Helmovo v glavni ženski vlogi.

Maratonski tekači

PRIDEJO!!

u— Dva poskušena samomora. V svojem stanovanju na Poljskni cesti 47 se je več-raj zasturpila z lizolom 26 letna Matilda 8. Našli so jo sosedje že nezavestno. Ne-mudno so pozvali reševalni avto, ki je obu-pkan prepeljal v bolnico. Vzrok: nesrečna ljubez. Zaradi družinskih razmer se je večraj dopolne zasturpila z jedovo teko-čino 19 letna V. H. s Tržaške ceste. V cvetličarni v mestu, kjer je uslužbena, je užila strup, vendar so drugi nastavljeni ukrenili, da je bila še pravočasno spravljena v bolnico, kjer so ji rešili življenje.

u— Tatinske roke povsod. V stanovanje Antona Gašperlina v Gregoričevi ulici 7. se je splazil neznan človek. Odnedel mu je zlato žepno orožje »tko«, osmerog-olgate oblike, ki je bila na obeh pokrovih gravirana. Ura je izredno tanka, vredna 2260 Din. — Iz gostilne »Frankopanski dvor« v Šiški je nekdo odnesel Albertu Zrncu nov siv plašč z dvojno podlogo. V plašču so bile tudi usnjene rokavice, tako da je Zrnc obkrožovan za 1250 Din. — Iz stanovanja Marka Lavrenčiča v Vegovi ul. 2 je tat odnesel dobro ohranjeno možo obloko rjave barve s svetlimi črtami in za 20 razno-barvnih samovozne v vrednosti 1000 Din. Podjetni so postali tudi tatovi koles, in sicer iz gostilniških voz, izpred trgovin pa tudi izpred stanovanj.

u— Zasledovanje vlomilke družbe. Dva drzna vlom, in sicer v Moskovčevu tr-govino, kjer vlomilci sicer niso imeli po-sebnega uspeha, in pa v trgovino Matije Vrtičiča na Tyrševi cesti, še vedno nista pojasnjena. Policija preiskuje oba prime-ra in se trudi na vse kriplje, da pride dr-znim vlomilec na sled. Kakor vse kaže, to pot ne bo treba naprtiti vlomov tr-škim vlomilec, ki prihajajo od časa do časa v Ljubljano, marveč gre za domače svedrovice. Policija ima na sumu družbo postopakev, ki se stalno shaja v Ljubljani na dobro živi, čeprav se ve, da nimajo po-štenih dohodkov. V zadevi bo bržkone kmalu prišlo do jasnosti in s tem tudi do aretacij.

u— Dva srova napada. V neki ljublj-an-ski gostilni je bil napaden s nožem trgo-vski sluga Franc Klemenčič iz Kosev. Ko je prišlo po prepriu do pretepa, ga je ne-kdo sunil s nožem v roko. V splošno bol-nico so večraj pripeljali tudi posestniko-

du »Smrt majke Jugovič« in v slovenskem izvirniku pesem »Mi smo minirjač«. Pevski zbor »Foersterja« je pod vodstvom prof. J. Hnatka pel Zajčev »Večer na Savi« in Ipa-voč »Slovenec sem«. Nato so igrali v slo-venkem jeziku Golatjevo »Vdovo Rošinko« v režiji Zvonimira Rogoza in z gospo Ro-gozo v glavni vlogi. Uprizoritev je bila ista kakor na proslavi Slovence dijaške za-druge v Pragi. Košički prijatelji Jugosla-vije so jugoslovanske akademike in njih go-elo lepo sprejeli in večer v košičkem gleda-lišču je potekel kot dostojna manifestacija bratskih stikov med Čehoslovaki in Jugoslo-vani.

Praške umetnostne razstave. Ob 50-let-ni smrti slikarja Petra Maixnerja (1831—1884) je priredila »Umelečka Beseda« razstavo njegovega dela v Aleševi dvorani in obenem izdala obsežen katalo-g, ki je pletetna monografija z naslovom »Življenje in delo Petra Maixnerja«. Dr. M. Slavikova je izbrano obdelala Maixnerjev življenjepis in pripravila vestno sestavljen seznam umetnikovih slik, dr. H. Volavkova pa je prispevala studijo o njegovem delu. Priloženih je 10 reprodukcij, med njimi tri v barvah. Seznam dr. Slavikove izkazuje 578 številčkov znanih določenih slik, med tem ko so 103 številke neizvestne, 7 je negoto-vih, 24 pa ni več mogoče dognati časa. Maixnerjevo delo je bilo potemtakem zelo obilno. Razstava v »Aleševi dvorani« je mogla zajeti samo majhen del, vendar je tudi iz tega, kar so razstavili, vidno umet-nikovo obilje in njegov pomen za češko

slikarstvo. Maixner je bil po rodu iz Hofe in je deloval kot profesor risanja na teh-nični visoki šoli v Pragi. Bil je vrstnik in prijatelj Josifa Manesa in Karla Purkha. Postal je — pač v dahu časa — slikar zgo-dovinskih prizorov, zlasti scen iz češke pre-toklosti, slikar fresk v cerkvah in palačah ter velikih platen. Razstavljene so pred-vsem njegove značilne slike »Sarka ukani Citradac«, »Prihod Jana Lucemburškega v Pragor«, »Božena«, kakor tudi veliko platno »Kmetje na begu v tridesetletni vojni«. Dalje opozarjajo na se kompozicije »Sedem žejnih bratov«, »Popotniki počiva-jo v gozdu« in »Postanek slikarstva«, pa svobodna kompozicija »Bakhtakac«. Izmed portretov so razstavljene nekateri rodbin-ski, zlasti pa dva avtoportreta. Osebe so pri Maixnerju vedno častitljive in slavnost-ne. Sarka in Božena sta tako rekoč elo-gantni dami. Njegova kompozicijska umet-nost je plemenita in daleč od vsakdanjosti. Cerkvene slike dodajajo temu še nekoliko plemenitega patosa. Maixner ni bil bojev-nik za nova gesla, vendar njegove slike go-vore še danes našemu občutju in okusu. Tudi tega umetnika so po smrti pozabili: sedanja razstava in katalog-monografija sta njegovo ime in delo po pravici rešili iz pozabljenosti.

Adolf Veselý, Praga.

Večji izbor iz spisov Maxa Schelerja, enega izmed pomembnih sodobnih filozo-fov, je izšel pri založbi »Der neue Geist« v zajetni knjigi z naslovom »Vom Ewigen in Menschen«.

Vedno večji postaja krogonih. V zdravju previdnosti uporabljajo

Doramad
radioaktivno zobno kremo
Izpolnjuje več kot obljuba!
dabile je povsod.

vega sina Franceta Pipana iz Smlednika. Pomoči ga je napadel nekdo v Vižmarjih in mu prizadel obdute rane po životu.

iz Celja

• Slovenski vokalni kvintet je priredil v soboto svečer pod okriljem Glasbene Maticе srednje obiskani koncert. Na spore-du je bilo 11 narodnih in umetnih pesmi ter 4 samospevi. Kvintet je resna, umetniška enota, ki razpolaga z bogatim zlo-žvenim glasovnim materialom in rutini-ranimi, dobro šolanimi pevci. Njihovo petje odlikuje izenačenost, kreпка dinamika in učinkovito diferenciranje. Vsaka pe-sem je temeljito obdelana in zvenl. Malo prešibak je prvi tenor, ki pa je bil indisp-oniran. Zlasti so ugašale Pavčičeva »Kmečka balada«, Mirkova »Šumi potok«, Försterjev »Večerni ave« in Mokranječev prvi rukovet. Kvintet je na koncu do dal še Savinov »Tehtni vzroki«. Po dve pesmi solo sta zapela baritonist g. Tone Petrov-čič in drugi tenorist g. Milan Jug ob pre-ciznem spremljevanju pianista g. R. Galle-tie. Gosp. Tone Petrovič razpolaga s ob-sežnim, polnim in dobro šolanim glasom, pa tudi Jug poje učinkovito. Občinstvo je burno akklamiralo pevce in priredilo tudi navzočemu skladatelju g. Ristu Savinu pri-čne ovacije. — R. P.

• Akademija v Narodnem domu. Pod-mladec Jadranske straže na dr. realni gimnaziji bo priredil v soboto svečer v veliki dvorani Narodnega doma svojo prvo akademijo v proslavo obletnice zarota Zrtnjskega in Frankopana. Čisti dobček je namenjen za letovanje revnih in zdrav-stveno šibkih podmladkarjev. Občinstvo je

BRIGITA HELM

PRIDE! PRIDE!

vabljen, da se udeleži akademije v čim večjem številu in ne odklanja predpogajal-cev.

• Občna zborna JNS v Gotovljah in Zalcu. V sredo ob 19.30 bo v narodni šoli v Gotovljah ustanovni občni zbor občinske organizacije JNS za novo občino Gotovlje, ki obsega dosedanja upravno občino Go-tovlje in vas Vrbe, v četrtek 12. t. m. ob 20. pa bo v zaiski šoli redni občni zbor občinske organizacije JNS za Zalec. Na obeh zborih bodo poročali gg. narodni po-slanec Ivan Prekoršek, predsednik sreske organizacije JNS dr. Ernest Kalan in re-ski veterinars

Ljutomerska in radgonska
VINA
v sodih in steklenicah
ter svoj priljubljeni
SEKT nudi
Vinogradniško veleposestvo
in vinske kleti
Clotat Bouvier v G. Radgoni
Zastopnik: KAREL FAVAI
Ljubljana, Celovška 44, I. etaz.
ZALOŽNA KLET IN BUFFET

šah igrajo brez njih vsi noč. »Ovi gramofoni, ovi radijumi, pokvarili su nam črbo,« tožijo beograjski cigani. V Beogradu so cigane res zadržali gramofoni in radio. Na deželi, kjer sicer še niso navajeni veseljačiti ob gramofonski godbi, pa ni denarja, ki mora cigan igrati mnogokrat samo za rakijo.

Ze dolga leta se mnogi brigajo za to, da bi ciganske godbenike pritegnili v orkestre, kjer igrajo po nohah. Cigani pa niso za nohte. To priznajo sami z resignacijo, kažejo pa dobro voljo a tem, da pošiljajo svoje otroke v glasbene šole. Skozi beograjsko glasbeno šolo in šolo društva »Stanković« je šlo že lepo število mladih ciganov. Ne-

kateri so se videli pri vojaški godbi, drugi pa so člani raznih salonskih orkestror. Učitelji glasbenih šol pa niso baš zadovoljni s svojimi ciganskimi dijaki. V visoki glasbi cigani ne pridejo daleč. Med njimi so sicer dobri talenti, tehnično se lepo razvijajo, imajo najboljši posluš in temperamentalno so se povečevali, ki ovirajo stopnjo, se pojavljajo v glasbi bi moralo iti tudi intelektualno razvijanje, pri tem pa cigani po navadi odrežejo. Kadarkoli le treba tudi razmišljati, so že velike težave. Samo nekateri se popolnoma kultivirajo, mnogi pa vrže nemirna ciganska kri iz ravnotežja.

GOSPODARSTVO

Odgovornost za stanje našega denarništva

V svetovnem gospodarstvu se vedno bolj zgoščujejo simptomi, ki kažejo, da se gospodarsko življenje polagoma dviga iz skrajne depresije k novemu konjunktornemu vzponu. V večini velikih industrijskih držav se je v teku preteklega leta obseg produkcije precej razširil. V Angliji, kjer zaradi padca funta konjunktura padec ni bil tako znanen kakor v mnogih drugih državah, se je letos v januarju produkcijski indeks, stavljaj na podlagi produkcije v letu 1928. (enako 100), povzpela že na 98,6, kar pomeni, da je produkcija zrasla za 14,4% za leto 1928. (razlika nasproti konjunktornemu letu 1929. je seveda znatnejša). V Zedinjenih državah, kjer je produkcijski indeks, izračunan na isti bazi, v januarju preteklega leta padel celo na 58,6, se je letos v januarju povzpela za 70,3. V Nemčiji se je v istem razdobju produkcijski indeks dvignil od 72,9 na 77,8, indeks svetovne produkcije pa je narasel od 74,7 na 85,7. Tudi v nekaterih manjših centralno-evropskih državah se ojača izboljšanje, tako v Avstriji in celo iz Madžarske poročajo o znakih zopetnega dvigovanja konjunktura.

Pri nas žal še niso vidni zanesljivi simptomi preobrata na bolje. Izvor se je lani sicer povečal in tudi nazadovanje zaposlenosti se je ustavilo, vendar se nimamo znakov kakšnega bistvenjšega izboljšanja in oživitve v gospodarstvu. Čeprav bi bili v določenih panogah tudi pri nas dani pogoji za nov razvoj. Morda bi tudi v naši državi gospodarsko življenje kmalu že na nova pota, če bi bila odstranjena glavna ovira, t. i. zastoj našega kreditnega gospodarstva.

Polagoma prodira tudi pri nas spoznanje, da razvoj gospodarstva ni prav mogoč brez dobrega kreditnega organizma, ki v redu funkcioniira. Pomen denarništva v narodnem gospodarstvu življenju smo gotovo zelo podcenjevali, tudi potem, ko so se pojavile očitne posledice desororganizacije kreditnega organizma in popolnega zastoja v delovanju tega organizma. V mnogih državah z bolj ustaljenim kreditnim aparatom so dobro poznali nevarnosti, ki lahko nastanejo, če ta aparat odpove. Češkoslovaška je žrtvovala skoraj 3 milijarde Kč, da bi preprečila vsako tudi najmanjšo nezaupanje nasproti danim namiznim zavodom. V Nemčiji pa je poneč države šla celo tako daleč, da je danes 70% glavnice delniških bank s preko 10 milijonov kapitala neposredno ali posredno v posesti države. Tudi Francija in Italija, zlasti pa Avstrija, je sanacija bank etala ogromne žrtve. V teh državah sanacijski ukrepi vlade gotovo niso nikjer pokazali popularnosti in le bilo čuti marsikatero oetro kritiko. Prepričani smo, da če bi v naši državi uvedli sanacijo bank etala, bi v primeru polnoma zastoja naš malega človeka, to le vlegatelj.

Veliki polom bank in drugih denarnih zavodov, ki smo jih doživeli po vsem svetu zadnja leta, so brez dvoma pokazali, da so volilni organi zavodov napravili velike neurejenosti, da so se vršile hude zlorabe, da so se mnogi okoristili na škodo vlagateljev in da so se gojile tudi stvari, kriminalnega značaja, kar je povzročilo v javnosti vrhulno velike porazložitve proti bankam in denarnim zavodom sploh. Voditelji bank et zlasti niso zavajali velike odgovornosti kot upravitelji znatnega dela narodnega premoženja. Zato le razumljivo, da so v mnogih državah objavili nove in stroge zakonodajne ukrepe, ki se nanašajo na vodstvo denarnih zavodov, ki veji poudarjajo in posiljujejo odgovornost vodstev denarnih zavodov nasproti javnosti. Tudi naše trgovinsko ministrstvo je že objavilo načrt zakona o bankah, ki bi prišlo na dnevi red že pri prihodnjem zasedanju Narodne skupščine. Ni nam nikakega rovida dvomiti, da bo ta zakon znatno omejil predpise za poslovanje denarnih zavodov in da bo prav tako, kakor v drugih državah, postavil princip odgovornosti vodstva denarnega zavoda ne samo nasproti delničarjem, temveč tudi nasproti javnosti.

Kakor je na eni strani evidentno, da so se vršile baš v polpretekli dobi pri naših denarnih zavodih marsikatera zloraba, da so bile napravljene težke pogreške, ki se ne smejo več ponoviti, tako ne smemo na drugi strani teh očitkov posplošiti. Če smo si nadelali nalogo, da ustvarimo za bodočnost pogoje za solidnejše poslovanje denarnih zavodov, tedaj se moramo zavedati, da ne smemo odgovornosti za današnje stanje denarnih zavodov valiti v celoti na denarne zavode. Denarništvo je sila občutljiv gospodarski organizem, ki sloni predvsem na zaupanju vlagateljev in kreditorjev sploh. Vsa okoliščina splošnega zaupanja v gospodarstvom življenju mora neizogibno zadeti baš kreditni organizem. V občutljivem organizmu denarništva se naprej kaže refleksa vseh napak v gospodarstvom življenju, tudi onih napak, ki gredo na breme političnega in gospodarskega vodstva države in posameznih panog privatnega gospodarstva. Nedvomno je, da se nezaupanje javnosti nasproti našim denarnim zavodom v znatni meri povzroči moratorijski ukrepi države, ki so bili seveda v interesu narodnega gospodarstva potrebni. Zaščita kmetijskih dolžnikov je bila veekrat hud udarec za našo denarništvo, ne samo za one denarne zavode, ki so imeli v znatnejši meri angažirana sredstva v teh kmetijskih kreditih.

Kritika poslovanja naših denarnih zavodov se pogosto obrača tudi na likviditetno politiko. Tu je treba najprej ugotoviti, da likvidnost naših denarnih zavodov pred sedemdesetimi leti ni bila nikoli tako slaba, kakor se splošno sodi. Steer ne bi bilo mogoče, da so privatni denarni zavodi v naši državi navzile moratorijem in skoro brez tist pomoči od takrat izplačali preko 4 1/2 milijarde hranilnih vlog, to je 30% Naspoti zahtevi, da bi smeli denarni zavodi kratkoročno tuja sredstva (hranilne vloge) nalagati tudi le kratkoročno, je treba pripomniti, da je to našelo sicer pravilno, vendar se v praksi stvar ved-

no pokaže malo drugače. Marsikateri kredit, ki je bil dan kratkoročno, je po sili razmer, ki jih denarni zavod ni sam zakrivil, postal dolgoročen in če v prejšnjih dobah ni vedno dojalno in če v prejšnjih dobah ni povzročil težkoč, je to pripisati okolnosti, ni bilo tako velikih perturbacij v gospodarstvu, kakor smo jih doživeli zadnja leta. Če imamo navzile vsem težkotam in razmeram v naši državi še denarne zavode, ki so preboreli vse udarce in prestali vse preizkušnje, tako da so danes docela likvidni, tedaj moramo priznati, da so pokazali življenjsko silo, kakršne ne bi pričakovali. Zlasti, da denarni zavodi kratkoročnih sredstev ne smejo nalagati dolgoročno, pa je zlasti težko zgoditi v razmerah, kakršne vladajo pri nas, kjer so možnosti za zares kratkoročni plasman denarnih sredstev tako zelo omejene in kjer razmere žal ne dopuščajo, da bi se potrebe po dolgoročnem kreditu krile z izdajo zastavnice in zadolžila, kakor je to v drugih državah.

Iz navedenega vidimo, da ne gre enostavno prezirati težkoč, s katerimi se ima boriti našo denarništvo in ki jih ni samo zakrivilo. Spoznanje, da je današnje stanje denarništva v znatni meri posledica zunanjih vzrokov, nalaga državi dolžnost, da tudi aktivno pomaga sanirati naš kreditni organizem. Država se ne more zadovoljiti s tem da prizna zavodom, ki so prišli v težkoče, pravico moratorija odnosno ugodnosti v primeru sanacije, in s tem, da z zakonom onemogoči v bodočnosti pogreške pri vodstvu zavodov. Država je tudi dolžna, da pomaga vzpostaviti zaupanje in likvidnost hranilnih vlog, kar seveda ne gre brez finančnih žrtve. S postopno vzpostavitvijo likvidnosti denarnih zavodov, pa bo dolžnost države skrbeti tudi za to, da se v najkrajšem času usposobi naš kreditni organizem za dajanje novih kreditov in da organizira naš denarni trg. Treba bo razmišljati o tem, da se z državo garancijo ustvari institucija, ali več institucij za izravnavo denarne potrebe med posameznimi zavodi, kjer bodo denarni zavodi lahko kratkoročno nalagali svoja razpoložljiva sredstva in kjer bodo drugi denarni zavodi v trenutni sili lahko dobili potrebna denarna sredstva. V tem pogledu bi se lahko naslonili na vzor Češkoslovaške, ki je nedavno z zakonom ustanovila tak reeskontni in lombardni institut. Naše kreditno gospodarstvo pa bi bilo treba spraviti čim prej v red še samo zaradi tega, ker je zboljšanje konjunktura v našem gospodarstvu nemogoče, dokler bodo v našem denarništvu vladale sedanje neurejene razmere. — S.

Gospodarske vesti

— **Nove ugodnosti za izvoz avstrijskega lesa v Italijo.** Kakor poroča dunajski »Internationaler Holzmarkt«, zavzema pri avstrijsko-italijanskih pogajanjih za izvedbo rimskih protokolov, ki se vrše od 5. t. m. v Rimu, važno mesto vprašanje povečanja avstrijskega izvoza lesa v Italijo. Generalni direktor avstrijskih zveznih železnic Schöpfer je izjavil, da gre predvsem za olajšanje avstrijskega izvoza tegefratskih drog v Italijo, ki sedaj na italijanskem trgu niso konkurenčni. V načrtu je znižanje voznin za telegrafске droge na italijanskih železnicah. Italija je pripravljena pristati na tako znižanje, če Avstrija zniža prevozne stroške za italijanske sočivje preko Brennerja v Nemčijo. Velik uspeh pogajanj pa je, da bo Avstrija dobila v bodoče pri prevozu rezane ga in okroglega lesa v Italijo 20-odstotno refakcijo (povračilo) namesto sedanjega 10-odstotnega.

— **Prepoved izvoza koruze v Rumunijo.** Kakor znano je bila letina koruze v Rumuniji lani zelo slaba in je znašala le 455.000 vagonov, dočim je znašala v letih 1932 in 1931. okrog 600.000 vagonov. Vrh tega je kakovost nove pšenice zelo slaba, saj je imela v jeseni 25% vlage nasproti 15% v normalnih letih. Ker je koruza tudi slabo prejemila, manjka sedaj Rumuniji dobre semenske koruze. Nekatere pokrajine potrebujejo tudi koruze za konsumne svrhe. V zadnjem času je Rumunija že uvozila iz naše države okrog 100 vagonov kvalitete koruze za setev. Tudi iz Madžarske je hotela Rumunija uvoziti semensko koružo, vendar so tam zaloge dobrega blaga izčrpane. Da zagotovi kmetovalcem koružo za setev, je rumunska vlada pretekli teden prepovedala izvoz nekaterih vrst koruze, in sicer koruze nazvane »pignoletto« kakor tudi izvoz čkavntina.

— **Izpopolnena carinska tarifa.** Stamparsko in izdavaško d. d. v Novem Sadu je izdalo našo carinsko tarifo v nemškem jeziku v tretji izpopolnjeni izdaji. Knjiga je zelo vestno sestavljena in vsebuje poleg minimalne in maksimalne carine tudi vse pogodbene carine za vsak posamezni predmet z označbo, s katero državo je dotična carina pogodbeno vezana, in sicer po stanju na dan 31. januarja t. l. Knjiga je zlasti primerna za praktično uporabo ne samo v specifijski stroki temveč tudi za vsakega trgovca in industrijca. Carinska tarifa vsebuje v pripombah tudi razna pojasnila. Nadalje vsebuje predlog zakona o splošni carinski tarifi s primernimi pojasnili k posameznim členi, pripombe glede računanja tare in glede višine davka na poslovni promet pri uvozu ter luksuznega davka odnosno trošarinskih stopenj in monopolističnih taks, izveček iz navedbe o zdravilnih in zdravilnih specialitetah s točnim seznamom onih zdravil, ki se smejo uvažati, izveček iz navedbe o kontroli in prometu sstrupi itd. Nadalje vsebuje knjiga seznam držav, s katerimi imamo trgovske pogodbe seznanjene strokovno in etično, tako da se izde-

Srečke

državne razredne loterije 28. kola so prispele

One, ki se nameravajo udeležiti igranja, opozarjamo, da si morejo nabaviti srečke v podružnicah »Jutra« pri podpisanih hranilnici in pri Splošnem kreditnem društvu v Ljubljani na Aleksandrovi cesti.

Zadružna hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

lujejo v naši državi in za katere velja carinska prostost, navodila za uporabo ugodnosti in splošnih pripomb k 15. poglavju carinske tarife, predpise glede računanja tare in devizne predpise. Knjiga je zelo pregledno opremljena in obsega 220 strani velikega formata ter stane broširana 250 Din, v platno vezana pa 270 Din.

— **Dobava drv.** Dne 11. t. m. se bo vršila pri komandi dravske divizijske oblasti v Ljubljani ustmena pogodba glede dobave 760 kub. metrov drv, 14. t. m. pa pri komandi savske divizijske oblasti v Zagrebu glede dobave kar 7500 kub. metrov drv.

— **Dobava vreč.** Dne 11. maja se bo vršila pri upravi zavoda za izdelavo oblaci za vojsko v Beogradu licitacija glede dobave 100.000 komadov, 14. maja pa glede dobave 80.000 komadov vreč iz jute.

Borze

9. aprila

Na ljubljanski borzi so tečaji deviz danes ostali v glavnem nespremenjeni. Za maleznost je popustila deviza London. dočim se je neznatno dvignila deviza Trst. Avstrijski šilling notira v privatnem kliringu nekoliko višje, in sicer 9.15 do 9.26 (v Zagrebu 9.2050 do 9.25).

Na zagrebškem efektivnem tržišču se je vojna škoda za kaso trgovanja nespremenjeno po 313 do 314, za maj pa je bil promet po 306. V ostalih vrednotah ni prišlo do prometa.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2317.63 — 2326.98, Berlin 1858.47 — 1869.27, Bruselj 800.52 — 804.48, Curih 1108.36 — 1113.85, London 178.75 — 178.85, Newyork 3994.39 — 3422.65, Pariz 225.88 — 227.00, Praha 142.23 — 143.09, Trst 294.01 — 296.41 (premija 28.5 odet.). Avstrijski šilling v privatnem kliringu 9.15 — 9.25.

Curih. Pariz 20.38, London 16, Newyork 308.87, Bruselj 72.250, Milan 26.57, Madrid 4220, Amsterdam 209.10, Berlin 122.60, Du-

Noč prve pomladi v savski tesni

Poljsnik, v začetku aprila.

Razne in v resnici popolnoma utemeljene javne diskusije v našem časopisu, parlamentu in senatu so spravile na dnevi red kočee našega sveta, ki je preživljal še pred sto leti najživahnije in najsilnejše dolge. Silna je morala biti romantika v dolgi savski tesni, ki se vije od Save pa dol do Zidanega mosta, saj so jo hvalili celo naši najstarejši pisatelji, ki so bili povsem treznega duha in so imeli le malo smisla za poetično stran naše pokrajine. Sodobno naše življenje pa tudi ni bogve kako usmerjeno v romantično plat in je le malo preveč zmaterializirano. Zaslavsko projektirano cesto obravnavajo popolnoma s tujko-prometnega stališča, za romantiko in mogoče tudi za pozicijo se pa zavzema samo še samotni turist, ki jo kleplje s svojo palčko po kameniti stezi, ki je še edini spomenik iz davnih časov in veselo dobe že davno strohnelih savskih brodarjev.

Človeku je v resnici čudno pri srcu, ko stopi na to stezo tik za Sklendrovcem, ki se skriva v svojem najtišjem zakotju onkraj Save. Čudno v molčeti noči, ko zaliva to tesno belo mesečina, da je vsa zavita v neko nedoločeno kopreno, ki pa se razvije vsak trenutek in prikazuje okolico v čudoviti svetlobi, za katero nima noben skladov pripravljen barv. Gorovje na obeh straneh Save se izmika iz te koprene in stremi s svojim skalovjem nekam visoko, kakor da se hoče nekje v višini strniti z blestecim nebam samim. Mogočna narasla Sava sumi sredi preozke, kamenite struge in vrši z glasnim brundanjem in srditim žuborenjem preko penecih se vrtnicev. A skalovje molči vesokrog in se samo nagrobno kamene, pod katerim je zasuto vse davno živo življenje — zasuti brodarji in živina, ki so ji pokale orjaške kosti, ko je z varnimi stopinjami hodila po tej kameniti stezi in vlekla za sabo silne brodove.

Le tu pa tam zašumi nad človekom, kakor da je skalovje oživilo v beli noči in poje zdaj s prikritim glasom pomladi, ki se pravkar prebujajo po daljni tesni. Bel curek polhnevega slapa lije z visočine, ki ga je bil pustila na visokem bregu Sava, ki je bila šele pred nekaj dnevi narasla tako visoko kakor že davno ne. A kamenita steza se vije dalje, dalje ob razburkani reki in na drugi strani hrumlo počestno vlaki, dirajoči v brezkončno noč. Steza zavije v višino in se pne ob pobočju hriba, štrlečega strmo nad savsko strugo, ki je s te višine naravnost razgaljena človeškim očem. Mesečina je tod gori jasnejša in prozornejša, tesena je vidna do najskrajnejših mej — vse se svetli in kipi: voda in gora in nebo, da je človek nehotno prepričan, da stoji nekje daleč v triglavskem kraljestvu.

A teža obronka zavije steza mimo samotne kmetije naravnost v poljsko stran. Skalovje se je razmaknilo, gozdovi dihaio sveže in pomladno od nekdaj z višin samotnega dežja še vsa razmočena in blatna pol je vidna akoro kakor podnevi, ker lije med golim dreveim neprestano mesečina. Nekje kraj polja sumi potok in drvi neugnanu skoz divjo samoto spečege gozda. V črni globeli se je zganila urarica in za trenutek se ališji sum nimih peroti. Nekje se je vesela na bukev in pričela avro počestno peem, ki čudno teka po vseh gozdni esotiki. A drevje molči in prebujajoča se pomlad dohti od vsepovedi, kakor da je že ves gozd poln nevidnega, preranega cvetja.

Vieko nad gozdovi se zdriža steza s cesto, vodoč naravnost od Save. Tik gori nad kapelico dremliji v mesečnem svitu Poljsnik, a še više nad njim vitka glava Ostrca, ki je ves pokrit in zalit s meseči-

naj 57.25, Stockholm 82.40, Oslo 80.30, København 71.40, Praha 12.84, Varšava 58.3250, Bukarešta 3.05.

Dunaj. (Tečaj v priv. kliringu.) Beograd 11.21, London 27.95, Milan 46.17, Newyork 538.15, Pariz 36.58, Praha 21.77, Curih 174.24, 100 S v zlatu 128 S pap.

Effekti

Ljubljana. Vojna škoda 313—314, 7% invest. 71—72, 8% Blair 54—55, 7% Blair 62—63, 7% Drž. hip. banka 65—67, 4% agrarne 35.50—36.50, 6% begluške 52—53.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 313—314, za april 309—311, za maj 309—311, za sept. 305—310, 7% invest. 70.50—72, 4% agrarne 35.50—36, 7% Blair 52—52.75, 8% Blair 53—55, 7% Drž. hip. banka 64—68, 6% begluške 51—52.25; delnice: Nar. banka 4090—4200, PAB 253—255, Se. dunaj. Osijek 140 dn., Trbovlje 102—107.50.

Dunaj. Državne železnice 17.20, Alpine-Montan 11.90.

Blagovna tržišča

ZITO.

+ Chicago, 9. aprila. Začetni tečaj: Pšenica: za maj 86.375, za julij 86.25, za september 87.25; koruza: za maj 47.75, za julij 51.25, za september 52.75.

+ Winnipeg, 9. aprila. Začetni tečaj: Pšenica: za maj 67.25, za julij 66.25, za avgust 69.875.

+ Ljubljanska borza (9. t. m.) Tendence za žito nespremenjena. Nudijo se (vse za slovensko postajo, plačljivo v 30 dneh): pšenica (po ml-vaki tarifi): baška, 79.90 kg po 147.50 — 150; banatska, 77 kg po 152.50 do 155; koruza (po navadni tarifi): nova šasu primerno suha s kakovostno garancijo na april po 120 — 122.50, nova, popolnoma suha, za maj po 127.50 — 130; moka: baška, 0.40 po 240 — 242.50, banatska po 230 do 252.50.

+ Budimpeštanska termiska borza (9. t. m.). Pšenica: za maj 10.11—10.12, za junij 9.95—9.97; koruza: za maj 9.60 do 9.65, za julij 9.95—9.98.

no. Goreška samota, omamljena od prvih pomladnih sil, spi naokrog kakor paradiz, ki je bil obljubljen človeku in kemor bo stopil danes ali jutri, ko se razvete pomlad v vsem svojem gorskem razkošju. Nad savsko tesnjo se je razpredla bela megla, ki pa je neznatno obetala daleč doli, kjer se pričenja prvi gozdovi. Človek je niti ne opazi, ker se je popolnoma strnila s mesečino, sanjajočo v svetlem bleisku nad poljsko višino. Polnočna ura gre nad gorskimi višavami, ki jih ne moti žvi glas. Le enkrat se prikleno zavzveni pesem nočne urarice, ki je menda našla v gluhem gozdu svojega žnina, pa je onemela aredi avro ljubezni. In tudi za človeka je čas, da potrkna na gostilniška vrata in za pečjo presanja ostali del pomladne noči.

Josip Vandot.

Repertoar

DRAMA.

Začetek ob 20.

Torek, 10.: Zaprt.

Sreda, 11.: Konec poti. Sreda.

Četrtek, 12.: Bratje Karamazovi. Četrtek.

Petek, 13.: Zaprt.

OPERA.

Začetek ob 20.

Torek, 10.: Zaprt.

Sreda, 11.: Libuša. Premiera. Loven.

Četrtek, 12.: Poljska kri. C.

Petek, 13.: Baletni večer članov baleta Narodnega gledališča v Beogradu. Izven.

Sobota, 14. ob 15.: Rusalka. Dijaška predstava. Globoko znizane cene.

★

Pasionaka igra »INRI« opozorilo že v nedeljo 15. t. m. ob 15. po globoko znizanih cenah od 6 do 20 Din. V nedeljo je odšlo še toliko posebnikov od blaginje, ker so bile vse volonerie razprodane, da je potrebna še ena uprizoritev. Občinstvo z dežale naj takoj naroči po dopisnici sedeže pri gledališki upravi.

Smetanova opera »Libuša« na slovenskem odru. V okviru češkega tdnia, ki ga privedi uprava Narodnega gledališča v Ljubljani v prihodnjih dneh, se vprizori prvič na slovenskem odru Smetanova svečana opera »Libuša«. Čehi izvajajo že desetletja to Smetanovo delo ob svojih najslavnejših prilikah. Pri nas je delo po veliki večini neznano. Iz koncertne dvorane poznamo le predlogo s raznostnimi fanfarami, ki so se že ob raznih prilikah izvajale. Lani je pela ga. Thierryjeva na koncertu češkoslovaške lige tudi znane prerokbe. Kakor rečeno, se v celoti to delo v sredo prvič izvajajo pod taktirko ravnateljice Mirke Polične in v režiji prof. Osipa Šesta. Naslovno vlogo Libuše poje ga. Kuncova, ki je pela to vlogo z največjim uspehom letos v Zagrebu. Dalje nastopijo ga. Thierryjeva, Bernot-Golobova ter ga. Marček, Primožič, Janko, Marjan Rus in Tone Petrovič kot gost. Podrobnosti javimo jutri, danes opozarjamo še prav posebno na to, da se bo opera »Libuša« pela le parkrat. Mišljeno so v celnem štiri predstave v tej sezoni in ne bo peta v abonmaju. Premijera v sredo je izven abonmaja.

Baletni večer. V petek 13. t. m. zvečer priredijo člani beograjskega gledališča v naši operi baletni večer, na kar opozarjamo cenjeno občinstvo.

Dijaška predstava v operi. V soboto 14. t. m. se uprizori v okviru češkega tdnia kot dilaška predstava Dvojakova opera »Rusalka«. Začetek točno ob 15. Veljajo globoko znizane cene.

Uprava Narodnega gledališča priporoča občinstvu, da prihalo točno k predstavam, ker imajo biližerji strog nalog, da po začetku predstav zabranijo vsakomur dostop v auditorij.

Mariborsko gledališče

Začetek ob 20.

Torek, 10.: Gorenjski slavček. C.

Agonija ciganske godbe

Beograd, 9. aprila

Ciganski godbeniki so imeli nekad zlate čase. Vse mesto je slavilo nekatere od njih in tudi manjše skupine ciganskih godbenikov so bile ob raznih prilikah in v veselih nočeh na mnogih krajih deležne ne samo bogatega plačila, marveč tudi burnih ovacij. Veseljaki so jim na čelo lepili bankovce in bilo je mnogo veseljakov, ki so jim razdali, ko je zmanjkalo denarja, tudi prstane in ure. Dobra leta za cigane so bila tudi po vojni in znani beograjski primaš Anta Gruić je še leta 1925. rad pripovedoval, da ima štirisočno stanovanje.

— Čemu štiri sobe?

— Čemu? V eni sedim sam z ženo, v drugi otroci, v tretji imam gosli, po četrtri pa se sprehajam —

Sedaj pa je drugače. — Kako je, Anto, ali še imaš štiri sobe?

— Kakšne sobe da bi bilo le za kruh...

Sedaj je v Beogradu samo še nekaj skupin ciganskih godbenikov, ki še kolikor toliko zaslužijo. Bilo bi sicer nekoliko boljše, če kavarjarni ne bi plačevali taks za godbe in če jih ne bi oblegali agenti za plačevanje avtorskih pravic. Določila o zaščiti avtorske prave cigane posebno razburja — Saj igramo vendar po posluhu ter ne rabimo in ne želimo not!

Ob velikih praznikih, zlasti pa za veliko noč se cigani razpršijo po vseh beograjskih ulicah ter gredo od hiše do hiše. Ta zaslužek pa je zelo skromen in čakati je treba nanj od enega velikega praznika do drugega. Siromaki niso več dobrodošli kakor nekaj. Nekdaj brez njih ni bilo slave, banketa ali praznika, sedaj pa po hi-

Kemični človek in pol

Znanost pripravlja ogenj genija za vse ljudi

»Kemiiki imamo nalogo, da vzgojimo pleme ljudi in pol, ki bodo v resnici gospodovali stvarstvu, ki ne bodo zlorabljali svojih sil, temveč ustvarili kraljestvo dobe volje.«

Te besede je izrekel te dni prof. Marston T. Bogert, docent za kemijo na Kolumbijskem vseučilišču v New Yorku in bivši predsednik ameriške Kemijske družbe. Marston je strogi znanstvenik, a pri tem je prepričan optimist, ki v resnici veruje, da bo kemikom v dveh, treh pokolenjih uspelo ustvariti človeka, ki bo z lahkoto rešil vsa vprašanja, nad katerimi današnje človeštvo ne pride iz zagate: vprašanje gospodarske krize, razorožitve itd. Počasni proces evolucije je moderna, visoko razvita kemična znanost v resnici sposobna

pospešiti. Poznamo n. pr. ogromni učinek nekih drog na človeški organizem. Običajno gre za slab učinek, za sredstva, ki jaci- jo slabe človeške nagone. Prav tako pa bo kemija lahko izdelovala preparate, ki bodo stopnjevali človeško razboritost, njegovo telesno in duševno zdravje, njegovo lepoto. Obsežna področja človeških možganov so danes še popolnoma neizrabljena, tema- čna in skrivnostna kakor pragozdovi Južne Afrike in Amerike. Kemija jih bo napra- vila aktivne. Človek in pol, ki je bil doslej samo utvara pesnikov in modroslovcev, ni danes nobena utopija več, znanost ga bo uresničila. V bodočnosti bo tudi povpre- čnik imel v sebi vzlet in ogenj genija, pre- pajala ga bo radost do življenja in dobrega ustvarjanja. Proti temu kemičnemu člove-

ku, ki ne bo več poznal sovraštva in ki ne bo več potreboval kakšnega Društva na- rodov, bo sedanji človek kakor neboljen pritlikavec. Njegov smoter bo večna mla- dost.

Kako lepo, kaj ne? Škoda samo, da je ustvaritev tega človeka in pol prepuščena volji in nevolji današnjega pol-človeka...

Okusna večerna toaleta

iz kitajskega krepa

Šah z živimi figurami

Rusa Aljehin in Bogoljubov, ki se zdaj izven svoje prave domovine tepeta za naslov svetovnega prvaka v šahu, prvi za Francijo, drugi za Nemčijo, sta odpoto- vala v ponedeljek, 9. aprila, iz Baden- Badna, kjer sta bila odigrala prve tri par- tije, v Billingen, kjer bosta začela v sre- do, 11. t. m. četrto partijo. V petek bo 5. partija, v nedeljo, 15. aprila ob 11. do- polodne pa bosta igrala šahovsko partijo z živimi figurami v švicarskih narodnih nošah. Berlinska Ufa bo te prizore sne- mala in jih bo pozneje predvajala kot zvočni tečnik.

Čitajte tedensko revijo ŽIVLJENJE IN SVET

Drugi pogreb Staviskega

Lussats, Bonny in „Jo z belimi lasmi“

kj — Pariz, 7. aprila. Afera Stavisky - Prince se je menda v glavnem izčrpala. Gradivo, ki je zadnje mesece polnilo stolpce francoskih dnevi- kov, pojema; novosti in senzacija ni več. To, kar se sliši sedaj, so le pazvoki dogo- dka, ki je mogočno odjeknil v francoski javnosti.

Sredi prošlega tedna so v največji ti- šini v drugo pokopali Staviskega. Njegov prvi pogreb je bil v Chamonixu, kjer je slepar izvršil samomor. Na zahtevo pre- iskalne komisije so sleparjevo truplo izkopali ter ga preko Marseillea prepe- ljali v Pariz, kjer so ga nanovo obduci- rali. Ta preiskava je dognala, da si je sle- par sam pognal smrtonosno kroglo v gla- vo. Ko so člani komisije podpisali proto- kol, so krsto zapetili ter jo odnesli na pariško pokopališče Père Lachaise. Spremljevalci so bili to pot zelo skromni. Za krsto svojega moža je stopala samo Arletta Staviska v spremljavo detektivov. Staviski so nato dovolili, da je obiskala še svoja otroka, katera bodo zdaj poslali iz Pariza na kmete.

Nadaljnji dogodek, ki se tiče Princeje- ve smrti je ta, da so poslali bandita Lus- satsa in Carbona iz Pariza v Dijon. Ta dva in njun tovariš Spiritto so namreč predložili alibi za dan 20. februarja, ko je bil umorjen Prince. Toda pokazala se je interesantna neskladnost. Dotim tudi Lus- sats, da je imel 20. februarja avtomobil- ski karambol v Monacu, pravi njegov so- fer, da je bilo to trčenje 6. marca. Pri konfrontaciji pa sta ostala Lussats in so- fer, ki ga je vozil, vsak pri svoji trditvi. Lussatsova preteklost je zelo pestra. Mož izhaja iz zelo stare plemiške rodi-

ne. Ze rano je kazal, da ga zanimajo zgolj pustolovščine. Rodbina ga je zavo- ljo tega zavrgla. Postal je kvartopirski slepar, goljuf, osnival je v Parizu lastno igralnico, ko razkošno opremil in vabil vanjo žrtve, ki jih je neusmiljeno plenil. Ko je policija odkrila njegovo mračno za- kotje, je izginil in mu ni mogla do žive- ga. Zbežal je v inozemstvo. Pozneje se je vrnil v Pariz in se mu je celo posrečilo priti v bližino neke visoke osebnosti, ki bi bila kmalu postala žrtev njegove sle- parske preteklosti. Ker mu pa to ni uspe- lo, se ji je hotel osvetiti z atentatom, kar mu je takisto izpodletelo. V ostalem je dokazano, da je Lussats imel zveze z Stav- iskim.

Tretja zanimivost v tej aferi je vloga policijskega inspektorja Bonnyja. Ta mož igra jako čudno igrjo. Zdjaj je gotovo, da je dobil Bonny odrezke Staviskega čekov od bandita Hainnauxa, »Joa z belimi las- mi«. Ni pa še natančno pojasnjeno, kdo jih je izročil temu. Baje jih je imel prvot- no Romagnino. Ta jih je izročil svojemu advokatu, ta pa jih je dal »Jou z belimi lasmi«. Iz njegovih rok jih je prejel Bon- ny. Kdo je insceniral to igrjo, se še ne ve, gotovo pa je, da je bila ta pot dogovor- jena. Ker je bil Bonny tisti čas v disciplinarni preiskavi in suspendiran od služ- be, je verjetno, da se je hotel rehabilitira- ti. To se mu je zaradi dobrih zvez posre- dilo, način rehabilitacije pa je vendarle sumljiv. So glasovi, ki pravijo, da je Bon- ny pri tej aferi zelo spretno položil na tla finančnega ministra Cherona, ki je izpo- sledil njegovo rehabilitacijo ne da bi ga vprašal, kakšna bo inspektorjeva pot do obiljubljenih odkritij.

Zdravniška komisija, ki je v Parizu raztelesila truplo Staviskega in ugotovila, da je slepar izvršil samomor. Od leve proti desni zdravniki: dr. Gout, dr. Leculier, dr. Paul, dr. Camboulives ter vodja pariškega Zavoda za praktično avtopsijo dr. Balhazar

Telo kot barometer

Vreme in bolezn

Cepnav današnje, po sportu bolj utrjeno človeštvo ni več tako podvrženo neugod- nim vremenskim vplivom kakor nekdanji zapečarski ljudje, se tem vplivom vendar- le še daleč nismo popolnoma odtegnili.

Vreme učinkuje s svojimi poednimi se- stavnimi, kakor vetrov, vlago, svetlob- nostjo itd., ali pa kot celota s svojo spre- menljivostjo. Človek sam spet različno re- agira nanj, te reakcije so odvisne od in- dividua, kraja in časa, dedne ali pridob- ljene konstitucije. Preutrujenost ali izraba tkiva lahko n. pr. zelo zmanjšata odpornost in povečata nagnjenost za dolčeno bolezen pri določenem vremenskem stanju.

Prehladne bolezni, ki so v prvi vrsti, spadajo med vremenske bolezni, nastanejo takole: Mraz povzroči lokalno škodo, na katero reagirajo žilci in stanice najdrob- nejšega žilja, tako da se tkivo biokemično

spremeni. Sluznice se napolnijo s krvjo, iz- ločajo sekrete itd., kar daje ugodna redil- na tla bakterijam, ki v normalnih prilikah niso škodljive, a pričnejo sedaj izločati strupe in prinašajo bolezen. Spremenjena kožna preosnova in dolčeni refleksi zana- šajo bolezensko stanje v telesno notranjost

Poleg takšnih direktnih bolezenskih vre- menskih vplivov pa poznamo tudi indi- rektne, ki zadevajo tudi ljudi doma ali v postelji. Ob času vremenskih preobratov nastajajo električne napetosti, ki vplivajo različno tudi na človeka. Človek je lahko občutljiv samo za lokalne vremenske ško- de, sčasoma pa postane zaradi večkrat raz- draženega živčnega sistema preobčutljiv za splošne vremenske spremembe. Ta preob- čutljivost se kaže predvsem v mišičevju, v sklepih in početkih kit.

Strahovalec Korzike blazni

Bandita Spado so prepeljali iz Ajaccija v Marseille

Korziki bandit Spada, ki je leta in leta ustrahoval Korziko, tako da so ga mora- li loviti z ojačeno orožniško asistenco, je te dni dospel pod močnim oboroženim varstvom iz Ajaccija v Marseille. Bandit je kazal že med procesom proti banditski družbi znake verske blaznosti. Od priho- du v Marseille je bil Spada bos. Čevlje mu je nosil orožnik, ki ga je spremljal. Obleden je bil, kakor se oblačijo korziški kmetje, okrog vratu pa mu je visel 20 cm dolg križ iz lesa z bakreno figuro Kristu- sa in dveh svetnikov. Fotoreporterji, ki so prišli, da bi fotografirali Spado, so imeli dovolj dela, preden so dobili bandita pred kamero. Slednjč so le napravili ne- kaj posnetkov.

Zakaj so prav za prav pripeljali Spado s Korzike v Marseille? Nihče ne ve, če je Spada res versko blazen ali če le simulira blaznost. O banditu je znano, da je zelo zvit, saj so ga leta in leta zaman prega- njali po Korziki in šele Lavalovo mini- strstvo mu je prišlo do živega tedaj, ko so poslali na otok močne oddelke orožništva, da so preiskali vse luknje in pretaknili vsa skrivališča.

Orožniki, ki so lovili zločinca, so imeli težko delo. Spada se je sam označeval za »častnega bandita«, in sicer zategadelj, ker je bil izprva namenjen karieri finanč- nega stražnika. Prišlo pa je vmes, da je Spada umoril človeka, in to je bil začetek njegove poti navzdol. Ker je moral be- žati pred oblastmi, ki so ga zalezovale, je napravil banditstvo za svoj življenjski poklic. V enajstih letih svojega bandito- vanja je zagrešil niz umorov, roparskih napadov in izsiljevanj najrazličnejše vrste.

Pred sodiščem ga je branil sloviti advo- kat Moro-Giafferi. Ta obramba ima svojo romantično zgodovino. Ko je bil Spada zaprt, je prejel brzojavko naslednje vse- bine: »Bodi pogumen, jaz ti bom poma- gala. Branil te bo Moro-Giafferi. Edit Halford Nelsonova, ženska, ki te občudu- je.«

Ženska, ki mu je poslala brzojavko s to vsebino, je znana angleška pisateljica. Za-

ljubila se je v Spado zaradi njegovih pre- drznih činov. Živela je z njim dalj časa po raznih skrivališčih na Korziki.

Nastaja vprašanje, kaj bodo francoske oblasti storile z banditom. Najprej ga bo- do izročile psihiatrom v natancen studij. Šele če bodo ti ugotovili, da je blaznost, ki jo kaže, resnična blaznost, ga bodo vzeli iz ječe in poslali v kakšno umobolni- co, kjer bo pod strogim nadzorstvom. V nasprotnem primeru pa bodo njegovo ro- bijo še bolj poosttrili.

Korziki bandit Spada ob svojem prihodu v Marseille

Idealni kuhar

Idealni kuhar bi se moral šolati najprvo na Francoskem, potem bi se moral na Du- naju ali v Kodanju naučiti peke, v Skandi- naviji oblaganja kruhkov, v Rusiji pripra- vljanja juh, v Nemčiji (in malo tudi pri nas) izdelovanja klobas, v Italiji pa pri- pravljjanja predjedj.

Ko bi to opravil, bi moral v Ameriko, da bi mu kakšna gospodinja v Novi Angli- ji pokazala, kako se pripravljajo pastete in peče hižol; v Virginiji ali Marylandu bi se naučil, kaj se da napraviti iz malih ra- kov, ostrig in želv, v Louisiana bi poveljal skrivnostni kreolske kuhinje in lovec na gamele, na jugu Unije bi ga kakšna stara zamorka izveščala v rabi ponve, v Mehiki bi zvedel, kakšna jed se da pripraviti iz mešanice koruze, paprike in fižola. Potem bi moral počasi prehoditi in prepluti ves ostali svet. Ko bi vedel že mnogo, a še dav- no ne vsega, bi bržkone ne imel več časa, da poskusi svoje znanje tudi v praksi.

Centralizacija civilnega letalstva v Angliji

Angleško civilno letalstvo, ki je bilo doslej decentralizirano, kanijo v najkraj- šem času osredotočiti in njegovo vodstvo poveriti enemu samemu velikemu koncer- nu. Koncern bo vodila družba Imperial Airways, ki prejema vladno podporo ter je doslej vzdrževala značilni promet z inozem- stvom ter anglejskim domovinom. Male letalske družbe so izjavile, da so k tej preureditvi pripravljene, ker čutijo, da bi sicer podlegle tekmovanju z Imperial Air- ways.

Najmanj 600 m kulture

1. maja stopi v Rumuniji v veljavo od- lok najvišje filmske kontrolne oblasti, ki je predpisala, da mora imeti vsak film, ki se predvaja v romunski državi, naj- manj 600 m kulturnih dogodkov. Tednik ne šteje kot kulturni film. Ob nedeljah in praznikih pa bodo morali kinematografi od 20. zvečer dalje dajati izključno kul- turne filme. Od 1. maja naprej ne bodo smeli h kinematografskim predstavam mladotletni pod 18. letom starosti. Dovo- ljen pa jim bo ob nedeljah in praznikih obisk kulturnih predstav.

Črtala z vinskim okusom

Neka ameriška trdnja za kozmetične predmete je spravila na trg črtala, ki ne barvajo samo ustnic, marveč jim tudi da- jejo okus po vinu najrazličnejših vrst. Dame si lahko poljubno volijo črtala z okusom porterja, burgundca ali bordoja. Ta črtala so namenjena brinetkam. Za blondinke pa imajo črtala okus madeire, chiantija in renskega vina. Kogar ne bodo opojile takšne ustnice, mu ne bo mogoče drugače pomagati.

Naročite — čitajte „LJURJANSKI ZVON“

Za dobro in slabo voljo

»Ljubim vašo hčer neisključivo in do svoje smrti ure bi trpel, če bi kdaj na- radi mene eno samo sekundo trpela.«

Oče: »Prav gotovo bi trpel; poznam svojo hčer.«

»Čujte, vedno pripovedujete, kakšen na- sprotnik alkohola ste. Nedavno pa sem vas v kavarni opazoval, ko ste srkali ko- njak.«

»Tako, tako? No, potem sem pa takrat že bil okajen!«

A NEKDOTA

Z ravnateljem brnske gimnazije je imel šestdesoletec Masaryk afero, ki označuje te- danje razmere na avstrijskih srednjih šo- lah.

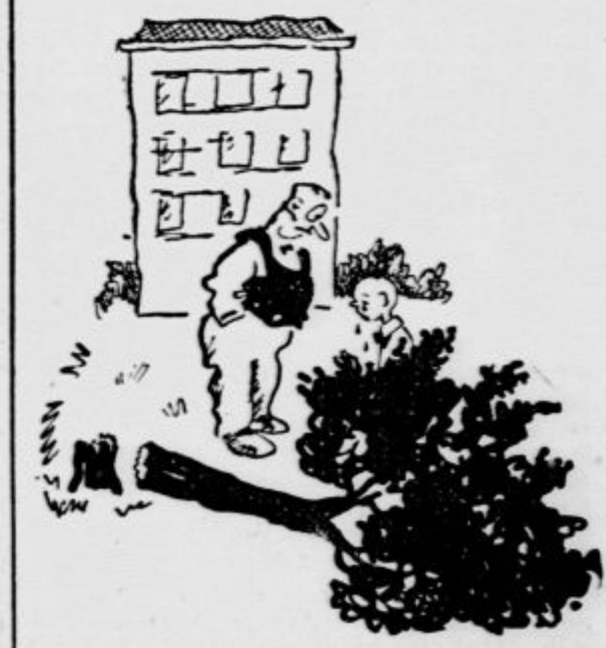
Kot šestdesoletec je namreč Masaryk pre- kinil s vero v katolicizem in ker ni prena- šal hinavčenja, je nekake dne izjavil kate- hetu, da ne bo več prihajal k verouku. Ka- tetet ga je nagovarjal, naj tega ne stori, a ker Masaryk ni odnehal, ga je pozval predse gimnazijski ravnatelj. Po daljši pri- digi, je zaključil: »Kadar odraseta, lahko delate, kar vam drago. Tudi jaz ne verujem temu, kar pripovedujejo duhovniki. Ampak jaz sem državni uradnik...«

»Kdor dela proti svojemu prepričanju, je breznačajnež!« je prekinil šestdesoletec ravnatelja.

Ravnatelj se je besede ogrožile in je hotel Masaryka udariti. Šestdesoletec pa je bliskovito planil k peči, pograbil železo in zavpil: »Samo poskusite!«

Po tem prizoru je bilo Masaryku namig- njeno, da je najboljšje, če izgine z zavoda. In res je šel ob semestru na Dunaj, kjer je nadaljeval študije.

VSAM DAN ENA

Po nevihti »Nikar ne joči, saj je nevarnost že mi- nila.«

»Oče pa bo vendarle dejal, da sem jaz odlomil drevo.«

Letalska tragedija v pragozdu

Edini rešenec je od naporov začasno izgubil spomin

Iz Bolivarja v Kolumbiji poročajo o ne- navadni letalski tragediji v divjini And- kov. Za nemškim potniškim letalom »Von Krohne, ki je oskrbovalo promet vzdolž kolumbijske reke Scade, in čigar posadka je bila sestavljena iz Nemcev in Kolum- bijscev, je zmanjkala po 10. marcu letos vsaka sled. Letalo se je dvignilo h poletu s tremi potniki, dvema pilotoma in večjo množino zlatih palic, ki so predstavljale vrednost 60.000 dolarjev. Aeroplan se je v bližini reke Uribe zrušil na zemljo in se razbil. Pri tem so bili usmrčeni nemški pilot Walter Geck iz Wormsa, nemški pot- nik Nottz in kolumbijski potnik J. E. Zu- niga. Severoameriški državljan Newton C. Marshall pa si je po čudnem naključju rešil življenje. Taval je več dni po divjini pragozda in je pri tem skoro zblaznel. V prvem trenutku se ni spominjal, kako je prišlo do katastrofe.

V trenutku nesreče je bilo v letalu pet oseb, poleg naštetih še radiotelegrafist Hancke. Truplo pilota so našli poleg ostankov letala. Geck je še v smrtni borbi držal v roki žepno svetilko, v drugi roki pa pištolo. Marshall je bil pri padcu letala na zemljo ranjen in je nekaj časa skupno

z Geckom čuval zlati tovor v razbitem aeroplanu. Oba sta poslala radiotelegra- fista Hanckeja iz Rostocka po pomoč. Hancke je odšel, toda ni se vrnil. Ko ga ni bilo dva tedna nazaj, se je odpravil za njim Marshall. Hodil je tri dni, 28. marca pa je naletel na tri Indijance iz rodu Gua- quero.

Zakaj se Hancke ni vrnil, se je ugoto- vilo šele pozneje. Na bregu reke Sipi so našli njegovo truplo. Marshall, ki si je pri padcu letala na zemljo razbil čeljust, da so mu izpadli vsi zobje, se je ranil tudi na nogi in je štirinajst dni živel od tega, kar je bilo v rezervuarjih letala. Ko pa je na- posled zmanjkalo vode in so jela pohajati živali, je nastopil potovanje skozi pra- gozd. Da ni srečal Indijancev, katerim je plačal 5000 kolumbijskih pezov nagrade, bi bil umrl od lakote in napora. Njegovo stanje v trenutku, ko je srečal rešitelje, je bilo zaradi izčrpanosti takšno, da so ga imeli vsi za človeka, ki je izgubil um. Šele ko se je opočil in si opomogel, se mu je jel vračati spomin in je peljal In- dijance proti kraju, kjer je letalo treščilo na tla.

Ogromen škorenj

Neki newyorški tvorničar obuvala je raz- stavil v izloženem oknu svoje trgovine ta- le škorenj, ki ga Američani silno občudujejo

„Tiha ura“

V Baltimoreu deluje zdravnik dr. Tör- ky, ki je izumil zelo enostavno metodo za zdravljenje razbitih veleumskih živcev. Ta metoda se imenuje »tiha ura« in ob- stoji v tem, da morajo njeni pristaši, ki so združeni v posebnem klubu, dvakrat na teden k Törkyjevim večernim sestankom. Vsak sede v udoben fotelj in je obvezan, da ne spregovori nobene besede. Nato za- svetvi modra luč in harmonij zaigra en sam trzovok, ki se skozi celo uro ponavlja. Törkyjanci pravijo, da ima vse to na nje- hove živce čudovit vpliv, ki ga pa Törky ne skuša prav nič znanstveno razložiti. Obisk »tihe ure« ne stane nič, Törky ne zahteva nobenega honorarja. Njegovi pri- staši skrbijo sami, da more živeti. Teh pristašev pa je v Zedinjenih državah na tisoče in podobne klube so ustanovili že v 37 ameriških mestih.

ČE BEREŠ TO, IZVEŠ:

da je soprog holandske kraljice Vilje- mine odpotoval v Bruselj zaradi ženit- be-nih pogajanj s princem Charlesom, dru- gorojcem pokojnega belgijskega kralja Alberta. Princa bi radi oženili s holan- dsko prestolonaslednico Julijano;

da je dala turška vlada ženskam akti- vno in pasivno volilno pravico, katere se bodo moderne Turkinje prvič poslužile pri državnozborskih volitvah l. 1935;

da je avstrijska vlada odpravila koe- dukacijo od prihodnj. šolskega leta da- lje se bodo vzgajali na srednjih šolah dečki posebej in posebej deklice;

da so v ameriški državi Oklahoma po- bili 10.000 psov zaradi stekline, ki se je pojavila v deželi in je ogražala prebival- stvo;

da ima Češkoslovaška 128 prirodnih parkov z 12.136.97 ha površine;

da bo Amerika začela graditi tako zva- no »panameriško cestov, ki bo držala iz Zedinjenih držav do Buenos Airesa. Ze- dinjene države bodo gradile svoj del ceste do Panamskega prekopa;

da je haidrabadska policija prišla in- dijskega Jacka Razparača, ki ima na ve- sti enajst življenj žen in deklet.

SPORT

Občni zbor Čakovečkoga SK

Nedavno se je vršila XIV. redna glavna sk. žbina Čakovečkoga SK, kateri je prisostvovalo članstvo v nepričakovano velikem številu. Kakor znano, pripada Čakovečki SK LNP.

Skupščino je vodil predsednik dr. Jerko Franetović, ki je v svojem govoru orisal glavne momente in delovanje kluba v preteklem letu.

Iz tajniškega poročila posnemamo, da je Čakovečki SK v vseh svojih sekcijah dosegel zelo zadovoljive rezultate, in to s sportnega kakor tudi gmojnega stališča.

Nogometno moštvo je v tabeli LNP kazalo drugo mesto. Odigralo je 43 tekem, in sicer 11 prvenstvenih z rezultatom 48 : 20, 15 prijateljskih s 47 : 24 in 5 mednarodnih s 16 : 15, in to vse v svojo korist. Dalje je nogometno moštvo že v četrti priborilo pokal III. župe v Varaždinu. Z zelo dobrimi uspehi so nastopili tudi rezerva in juniorji. Posebno je treba poudariti disciplino in sportno zavednost igralcev prvega moštva. Za lepe uspehe se je treba predvsem zahvaliti načelniku sekcije g. Oskarju Šafarju. Moštvo trenira izomski trener g. Tessler.

Čakovečki SK ima vzorno urejena teniška igrišča. Odigral je tri turnirje z zagrebško Concordijo 6 : 5, varaždinsko Slavijo pa 6 : 0 in 5 : 1. Pripomniti je treba, da je v moštvo Concordie igral tudi državni prvak Puncić.

Table teniška sekcija je odigrala 4 turnirje s končnim rezultatom 33 : 9 v svojo korist. Sekcija je porazila moštvo Gradca 6 : 0. Udeležila se sekcije je g. Geza Legenstein.

Svoje delovanje sta aktivno zaključili tudi drsna in kegljska sekcija, dočim je bila drsna sekcija precej pasivna. To velja tudi za haneške, ki so sicer začele z velikim elanom, a so kasneje popustile.

Zelo je uspešna tudi akcija za gmojno sanacijo kluba. Upravni odbor je poveril to delo ožjemu odboru, ki je svojo nalogo izvršil z velikim uspehom. Na mesečnih prispevkih članov in simpatizerjev kluba se je zbralo 26.976 Din. z dovoljenjem upnikov pa je bilo od starega dolga odpisanih 33.700, torej skupno 61.976 Din. To je jasen dokaz, kako simpatije uživa klub med prebivalstvom Čakovca.

Po blaginjskem poročilu je bil izvoljen nov odbor s popularnim predsednikom dr. Franetićem na čelu. V odboru je prišlo še do malih izprememb, kar je najboljšje jamstvo za uspešno delo in razvoj kluba.

Službene objave LNP. (Seja k. o. 5. aprila 1934.) Navzoči gg. dr. Kostl, Logar, Tomšič, Pogorelec, dr. Dougan, Setina A. Suspendirata se po § 55. k. p. igralca Tomšič Ivan (Jadrani) in Bögel Franc (Slovani).

Poverjenstvo sekcije zbora nogometnih sodnikov v Celju bo imelo plenarni

sestaneke v sredo 11. t. m. ob 20.30 v hotelu »Hubertus« v Celju. Udeležba strogo obvezna za vse člane.

Znižana kazen Ilirijanskih igralcev. Na svoji seji, na kateri je JNS razpravljala o bojkotni akciji proti Primorju, se je javila tudi s pritožbo igralcev Ilirije Slaparija, Svetica in Juga proti rešitvi LNP. Kakor znano, so ti igralci bili preje ciani Primorja. JNS je na tej seji ugotovil, da obstoji inkriminirani prestop, toda podsavez je izrekel proti tem igralcem kazni, ki jih pa v smislu predpisov kazenskega pravilnika sploh ne bi mogel izreči. Zaradi tega je JNS kaznoval Juga in Svetica samo s 4 meseci, a Slaparija s 6 mesečno zabranjo igranja.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes in v četrtak ob 15. naprej obvezen trening prvega in drugega moštva. Igralci Starec, Hvala, Bertonec, Zemljak, Slamič, Boncelj, Jug, Slamberger, Jež, Pupo, Peček, Zemljak, Calcar, Prevolnik morajo zaradi nedeljskih tekem absolvirati po dva treninga.

ZSK Hermes. (Nogometna sekcija). Suspendira se do nadaljnjega igralec Kosenina Ivan. Danes ob 19.30 izredna seja sekcijskega odbora pri Kočarju. — Uprava igralskega ima sejo istotam ob 20.30.

ZSK Hermes. (Predsedstvo). Izredna seja načelnstva nogometne sekcije drži ob 19.15 pri »Kočarju«. Na isto se vabijo poleg odbornikov še gg. Fluhjar, Bergant, Erlich, Lukežič, Teuerschuh, in po možnosti g. Hochbacher. Točno ob 19.45 sestane vse aktivnih igralcev nogometne sekcije, katere se morajo brezpogojno udeležiti vsi igrači. Kosenina gotovo. Trening I. moštva in rezerve danes ob 16. dalje.

SK Mars. Danes ob 20. seja pri g. predsedniku. Naprosajo se gg. Milovanović, Novak, Strah, Slamič, Zupanič, Pogačar I., Vrhovec I., II. in III., Ocvirk, Kunec, Vospernik, Kosar, Stražisar, da se iste zanesljivo udeležijo.

Prvo in rezervno moštvo SK Celja se poziva, da se zanesljivo in polnoštevilno udeležijo treninga, ki bo danes ob 17. na Glaziji. Neopravičen izostanek bo kaznovan po pravilniku.

Beli sport na Ateni. Kakor vsa prejšnja leta, tako je tudi letos TKD Atena vzorno uredila svoja teniška, ki leže v ti-volskem parku sredi zelenja. V propagando belega sporta nudi Atena v tej sezoni izjemno vsestranske ugodnosti, zlasti pa dijaštvu, ki uživa posebne popuste. Tenis je gotovo eden najlepših sportov, po dnevnem naporu se v prosti naravi in na svežem zraku sprosti in razgiba naše telo, pljuča se širijo in človek je ves prerajen. Če se boste odločili za tenis, oglasite se na igralski Atene v Tivoliju ali pa vsak torek ob 17. v kavarni Emoni. Kjer dobite vse potrebne informacije. Če bo vreme ugodno, bodo v nedeljo teniška že odprta.

Beli sport na Ateni. Kakor vsa prejšnja leta, tako je tudi letos TKD Atena vzorno uredila svoja teniška, ki leže v ti-volskem parku sredi zelenja. V propagando belega sporta nudi Atena v tej sezoni izjemno vsestranske ugodnosti, zlasti pa dijaštvu, ki uživa posebne popuste. Tenis je gotovo eden najlepših sportov, po dnevnem naporu se v prosti naravi in na svežem zraku sprosti in razgiba naše telo, pljuča se širijo in človek je ves prerajen. Če se boste odločili za tenis, oglasite se na igralski Atene v Tivoliju ali pa vsak torek ob 17. v kavarni Emoni. Kjer dobite vse potrebne informacije. Če bo vreme ugodno, bodo v nedeljo teniška že odprta.

Beli sport na Ateni. Kakor vsa prejšnja leta, tako je tudi letos TKD Atena vzorno uredila svoja teniška, ki leže v ti-volskem parku sredi zelenja. V propagando belega sporta nudi Atena v tej sezoni izjemno vsestranske ugodnosti, zlasti pa dijaštvu, ki uživa posebne popuste. Tenis je gotovo eden najlepših sportov, po dnevnem naporu se v prosti naravi in na svežem zraku sprosti in razgiba naše telo, pljuča se širijo in človek je ves prerajen. Če se boste odločili za tenis, oglasite se na igralski Atene v Tivoliju ali pa vsak torek ob 17. v kavarni Emoni. Kjer dobite vse potrebne informacije. Če bo vreme ugodno, bodo v nedeljo teniška že odprta.

Beli sport na Ateni. Kakor vsa prejšnja leta, tako je tudi letos TKD Atena vzorno uredila svoja teniška, ki leže v ti-volskem parku sredi zelenja. V propagando belega sporta nudi Atena v tej sezoni izjemno vsestranske ugodnosti, zlasti pa dijaštvu, ki uživa posebne popuste. Tenis je gotovo eden najlepših sportov, po dnevnem naporu se v prosti naravi in na svežem zraku sprosti in razgiba naše telo, pljuča se širijo in človek je ves prerajen. Če se boste odločili za tenis, oglasite se na igralski Atene v Tivoliju ali pa vsak torek ob 17. v kavarni Emoni. Kjer dobite vse potrebne informacije. Če bo vreme ugodno, bodo v nedeljo teniška že odprta.

Beli sport na Ateni. Kakor vsa prejšnja leta, tako je tudi letos TKD Atena vzorno uredila svoja teniška, ki leže v ti-volskem parku sredi zelenja. V propagando belega sporta nudi Atena v tej sezoni izjemno vsestranske ugodnosti, zlasti pa dijaštvu, ki uživa posebne popuste. Tenis je gotovo eden najlepših sportov, po dnevnem naporu se v prosti naravi in na svežem zraku sprosti in razgiba naše telo, pljuča se širijo in človek je ves prerajen. Če se boste odločili za tenis, oglasite se na igralski Atene v Tivoliju ali pa vsak torek ob 17. v kavarni Emoni. Kjer dobite vse potrebne informacije. Če bo vreme ugodno, bodo v nedeljo teniška že odprta.

Beli sport na Ateni. Kakor vsa prejšnja leta, tako je tudi letos TKD Atena vzorno uredila svoja teniška, ki leže v ti-volskem parku sredi zelenja. V propagando belega sporta nudi Atena v tej sezoni izjemno vsestranske ugodnosti, zlasti pa dijaštvu, ki uživa posebne popuste. Tenis je gotovo eden najlepših sportov, po dnevnem naporu se v prosti naravi in na svežem zraku sprosti in razgiba naše telo, pljuča se širijo in človek je ves prerajen. Če se boste odločili za tenis, oglasite se na igralski Atene v Tivoliju ali pa vsak torek ob 17. v kavarni Emoni. Kjer dobite vse potrebne informacije. Če bo vreme ugodno, bodo v nedeljo teniška že odprta.

Beli sport na Ateni. Kakor vsa prejšnja leta, tako je tudi letos TKD Atena vzorno uredila svoja teniška, ki leže v ti-volskem parku sredi zelenja. V propagando belega sporta nudi Atena v tej sezoni izjemno vsestranske ugodnosti, zlasti pa dijaštvu, ki uživa posebne popuste. Tenis je gotovo eden najlepših sportov, po dnevnem naporu se v prosti naravi in na svežem zraku sprosti in razgiba naše telo, pljuča se širijo in človek je ves prerajen. Če se boste odločili za tenis, oglasite se na igralski Atene v Tivoliju ali pa vsak torek ob 17. v kavarni Emoni. Kjer dobite vse potrebne informacije. Če bo vreme ugodno, bodo v nedeljo teniška že odprta.

Beli sport na Ateni. Kakor vsa prejšnja leta, tako je tudi letos TKD Atena vzorno uredila svoja teniška, ki leže v ti-volskem parku sredi zelenja. V propagando belega sporta nudi Atena v tej sezoni izjemno vsestranske ugodnosti, zlasti pa dijaštvu, ki uživa posebne popuste. Tenis je gotovo eden najlepših sportov, po dnevnem naporu se v prosti naravi in na svežem zraku sprosti in razgiba naše telo, pljuča se širijo in človek je ves prerajen. Če se boste odločili za tenis, oglasite se na igralski Atene v Tivoliju ali pa vsak torek ob 17. v kavarni Emoni. Kjer dobite vse potrebne informacije. Če bo vreme ugodno, bodo v nedeljo teniška že odprta.

Beli sport na Ateni. Kakor vsa prejšnja leta, tako je tudi letos TKD Atena vzorno uredila svoja teniška, ki leže v ti-volskem parku sredi zelenja. V propagando belega sporta nudi Atena v tej sezoni izjemno vsestranske ugodnosti, zlasti pa dijaštvu, ki uživa posebne popuste. Tenis je gotovo eden najlepših sportov, po dnevnem naporu se v prosti naravi in na svežem zraku sprosti in razgiba naše telo, pljuča se širijo in človek je ves prerajen. Če se boste odločili za tenis, oglasite se na igralski Atene v Tivoliju ali pa vsak torek ob 17. v kavarni Emoni. Kjer dobite vse potrebne informacije. Če bo vreme ugodno, bodo v nedeljo teniška že odprta.

Beli sport na Ateni. Kakor vsa prejšnja leta, tako je tudi letos TKD Atena vzorno uredila svoja teniška, ki leže v ti-volskem parku sredi zelenja. V propagando belega sporta nudi Atena v tej sezoni izjemno vsestranske ugodnosti, zlasti pa dijaštvu, ki uživa posebne popuste. Tenis je gotovo eden najlepših sportov, po dnevnem naporu se v prosti naravi in na svežem zraku sprosti in razgiba naše telo, pljuča se širijo in človek je ves prerajen. Če se boste odločili za tenis, oglasite se na igralski Atene v Tivoliju ali pa vsak torek ob 17. v kavarni Emoni. Kjer dobite vse potrebne informacije. Če bo vreme ugodno, bodo v nedeljo teniška že odprta.

Beli sport na Ateni. Kakor vsa prejšnja leta, tako je tudi letos TKD Atena vzorno uredila svoja teniška, ki leže v ti-volskem parku sredi zelenja. V propagando belega sporta nudi Atena v tej sezoni izjemno vsestranske ugodnosti, zlasti pa dijaštvu, ki uživa posebne popuste. Tenis je gotovo eden najlepših sportov, po dnevnem naporu se v prosti naravi in na svežem zraku sprosti in razgiba naše telo, pljuča se širijo in človek je ves prerajen. Če se boste odločili za tenis, oglasite se na igralski Atene v Tivoliju ali pa vsak torek ob 17. v kavarni Emoni. Kjer dobite vse potrebne informacije. Če bo vreme ugodno, bodo v nedeljo teniška že odprta.

Beli sport na Ateni. Kakor vsa prejšnja leta, tako je tudi letos TKD Atena vzorno uredila svoja teniška, ki leže v ti-volskem parku sredi zelenja. V propagando belega sporta nudi Atena v tej sezoni izjemno vsestranske ugodnosti, zlasti pa dijaštvu, ki uživa posebne popuste. Tenis je gotovo eden najlepših sportov, po dnevnem naporu se v prosti naravi in na svežem zraku sprosti in razgiba naše telo, pljuča se širijo in človek je ves prerajen. Če se boste odločili za tenis, oglasite se na igralski Atene v Tivoliju ali pa vsak torek ob 17. v kavarni Emoni. Kjer dobite vse potrebne informacije. Če bo vreme ugodno, bodo v nedeljo teniška že odprta.

Beli sport na Ateni. Kakor vsa prejšnja leta, tako je tudi letos TKD Atena vzorno uredila svoja teniška, ki leže v ti-volskem parku sredi zelenja. V propagando belega sporta nudi Atena v tej sezoni izjemno vsestranske ugodnosti, zlasti pa dijaštvu, ki uživa posebne popuste. Tenis je gotovo eden najlepših sportov, po dnevnem naporu se v prosti naravi in na svežem zraku sprosti in razgiba naše telo, pljuča se širijo in človek je ves prerajen. Če se boste odločili za tenis, oglasite se na igralski Atene v Tivoliju ali pa vsak torek ob 17. v kavarni Emoni. Kjer dobite vse potrebne informacije. Če bo vreme ugodno, bodo v nedeljo teniška že odprta.

Beli sport na Ateni. Kakor vsa prejšnja leta, tako je tudi letos TKD Atena vzorno uredila svoja teniška, ki leže v ti-volskem parku sredi zelenja. V propagando belega sporta nudi Atena v tej sezoni izjemno vsestranske ugodnosti, zlasti pa dijaštvu, ki uživa posebne popuste. Tenis je gotovo eden najlepših sportov, po dnevnem naporu se v prosti naravi in na svežem zraku sprosti in razgiba naše telo, pljuča se širijo in človek je ves prerajen. Če se boste odločili za tenis, oglasite se na igralski Atene v Tivoliju ali pa vsak torek ob 17. v kavarni Emoni. Kjer dobite vse potrebne informacije. Če bo vreme ugodno, bodo v nedeljo teniška že odprta.

Beli sport na Ateni. Kakor vsa prejšnja leta, tako je tudi letos TKD Atena vzorno uredila svoja teniška, ki leže v ti-volskem parku sredi zelenja. V propagando belega sporta nudi Atena v tej sezoni izjemno vsestranske ugodnosti, zlasti pa dijaštvu, ki uživa posebne popuste. Tenis je gotovo eden najlepših sportov, po dnevnem naporu se v prosti naravi in na svežem zraku sprosti in razgiba naše telo, pljuča se širijo in človek je ves prerajen. Če se boste odločili za tenis, oglasite se na igralski Atene v Tivoliju ali pa vsak torek ob 17. v kavarni Emoni. Kjer dobite vse potrebne informacije. Če bo vreme ugodno, bodo v nedeljo teniška že odprta.

Beli sport na Ateni. Kakor vsa prejšnja leta, tako je tudi letos TKD Atena vzorno uredila svoja teniška, ki leže v ti-volskem parku sredi zelenja. V propagando belega sporta nudi Atena v tej sezoni izjemno vsestranske ugodnosti, zlasti pa dijaštvu, ki uživa posebne popuste. Tenis je gotovo eden najlepših sportov, po dnevnem naporu se v prosti naravi in na svežem zraku sprosti in razgiba naše telo, pljuča se širijo in človek je ves prerajen. Če se boste odločili za tenis, oglasite se na igralski Atene v Tivoliju ali pa vsak torek ob 17. v kavarni Emoni. Kjer dobite vse potrebne informacije. Če bo vreme ugodno, bodo v nedeljo teniška že odprta.

Beli sport na Ateni. Kakor vsa prejšnja leta, tako je tudi letos TKD Atena vzorno uredila svoja teniška, ki leže v ti-volskem parku sredi zelenja. V propagando belega sporta nudi Atena v tej sezoni izjemno vsestranske ugodnosti, zlasti pa dijaštvu, ki uživa posebne popuste. Tenis je gotovo eden najlepših sportov, po dnevnem naporu se v prosti naravi in na svežem zraku sprosti in razgiba naše telo, pljuča se širijo in človek je ves prerajen. Če se boste odločili za tenis, oglasite se na igralski Atene v Tivoliju ali pa vsak torek ob 17. v kavarni Emoni. Kjer dobite vse potrebne informacije. Če bo vreme ugodno, bodo v nedeljo teniška že odprta.

Beli sport na Ateni. Kakor vsa prejšnja leta, tako je tudi letos TKD Atena vzorno uredila svoja teniška, ki leže v ti-volskem parku sredi zelenja. V propagando belega sporta nudi Atena v tej sezoni izjemno vsestranske ugodnosti, zlasti pa dijaštvu, ki uživa posebne popuste. Tenis je gotovo eden najlepših sportov, po dnevnem naporu se v prosti naravi in na svežem zraku sprosti in razgiba naše telo, pljuča se širijo in človek je ves prerajen. Če se boste odločili za tenis, oglasite se na igralski Atene v Tivoliju ali pa vsak torek ob 17. v kavarni Emoni. Kjer dobite vse potrebne informacije. Če bo vreme ugodno, bodo v nedeljo teniška že odprta.

Beli sport na Ateni. Kakor vsa prejšnja leta, tako je tudi letos TKD Atena vzorno uredila svoja teniška, ki leže v ti-volskem parku sredi zelenja. V propagando belega sporta nudi Atena v tej sezoni izjemno vsestranske ugodnosti, zlasti pa dijaštvu, ki uživa posebne popuste. Tenis je gotovo eden najlepših sportov, po dnevnem naporu se v prosti naravi in na svežem zraku sprosti in razgiba naše telo, pljuča se širijo in človek je ves prerajen. Če se boste odločili za tenis, oglasite se na igralski Atene v Tivoliju ali pa vsak torek ob 17. v kavarni Emoni. Kjer dobite vse potrebne informacije. Če bo vreme ugodno, bodo v nedeljo teniška že odprta.

Beli sport na Ateni. Kakor vsa prejšnja leta, tako je tudi letos TKD Atena vzorno uredila svoja teniška, ki leže v ti-volskem parku sredi zelenja. V propagando belega sporta nudi Atena v tej sezoni izjemno vsestranske ugodnosti, zlasti pa dijaštvu, ki uživa posebne popuste. Tenis je gotovo eden najlepših sportov, po dnevnem naporu se v prosti naravi in na svežem zraku sprosti in razgiba naše telo, pljuča se širijo in človek je ves prerajen. Če se boste odločili za tenis, oglasite se na igralski Atene v Tivoliju ali pa vsak torek ob 17. v kavarni Emoni. Kjer dobite vse potrebne informacije. Če bo vreme ugodno, bodo v nedeljo teniška že odprta.

Beli sport na Ateni. Kakor vsa prejšnja leta, tako je tudi letos TKD Atena vzorno uredila svoja teniška, ki leže v ti-volskem parku sredi zelenja. V propagando belega sporta nudi Atena v tej sezoni izjemno vsestranske ugodnosti, zlasti pa dijaštvu, ki uživa posebne popuste. Tenis je gotovo eden najlepših sportov, po dnevnem naporu se v prosti naravi in na svežem zraku sprosti in razgiba naše telo, pljuča se širijo in človek je ves prerajen. Če se boste odločili za tenis, oglasite se na igralski Atene v Tivoliju ali pa vsak torek ob 17. v kavarni Emoni. Kjer dobite vse potrebne informacije. Če bo vreme ugodno, bodo v nedeljo teniška že odprta.

Beli sport na Ateni. Kakor vsa prejšnja leta, tako je tudi letos TKD Atena vzorno uredila svoja teniška, ki leže v ti-volskem parku sredi zelenja. V propagando belega sporta nudi Atena v tej sezoni izjemno vsestranske ugodnosti, zlasti pa dijaštvu, ki uživa posebne popuste. Tenis je gotovo eden najlepših sportov, po dnevnem naporu se v prosti naravi in na svežem zraku sprosti in razgiba naše telo, pljuča se širijo in človek je ves prerajen. Če se boste odločili za tenis, oglasite se na igralski Atene v Tivoliju ali pa vsak torek ob 17. v kavarni Emoni. Kjer dobite vse potrebne informacije. Če bo vreme ugodno, bodo v nedeljo teniška že odprta.

Beli sport na Ateni. Kakor vsa prejšnja leta, tako je tudi letos TKD Atena vzorno uredila svoja teniška, ki leže v ti-volskem parku sredi zelenja. V propagando belega sporta nudi Atena v tej sezoni izjemno vsestranske ugodnosti, zlasti pa dijaštvu, ki uživa posebne popuste. Tenis je gotovo eden najlepših sportov, po dnevnem naporu se v prosti naravi in na svežem zraku sprosti in razgiba naše telo, pljuča se širijo in človek je ves prerajen. Če se boste odločili za tenis, oglasite se na igralski Atene v Tivoliju ali pa vsak torek ob 17. v kavarni Emoni. Kjer dobite vse potrebne informacije. Če bo vreme ugodno, bodo v nedeljo teniška že odprta.

Beli sport na Ateni. Kakor vsa prejšnja leta, tako je tudi letos TKD Atena vzorno uredila svoja teniška, ki leže v ti-volskem parku sredi zelenja. V propagando belega sporta nudi Atena v tej sezoni izjemno vsestranske ugodnosti, zlasti pa dijaštvu, ki uživa posebne popuste. Tenis je gotovo eden najlepših sportov, po dnevnem naporu se v prosti naravi in na svežem zraku sprosti in razgiba naše telo, pljuča se širijo in človek je ves prerajen. Če se boste odločili za tenis, oglasite se na igralski Atene v Tivoliju ali pa vsak torek ob 17. v kavarni Emoni. Kjer dobite vse potrebne informacije. Če bo vreme ugodno, bodo v nedeljo teniška že odprta.

Beli sport na Ateni. Kakor vsa prejšnja leta, tako je tudi letos TKD Atena vzorno uredila svoja teniška, ki leže v ti-volskem parku sredi zelenja. V propagando belega sporta nudi Atena v tej sezoni izjemno vsestranske ugodnosti, zlasti pa dijaštvu, ki uživa posebne popuste. Tenis je gotovo eden najlepših sportov, po dnevnem naporu se v prosti naravi in na svežem zraku sprosti in razgiba naše telo, pljuča se širijo in človek je ves prerajen. Če se boste odločili za tenis, oglasite se na igralski Atene v Tivoliju ali pa vsak torek ob 17. v kavarni Emoni. Kjer dobite vse potrebne informacije. Če bo vreme ugodno, bodo v nedeljo teniška že odprta.

Francozi seveda zanimajo za svojo vrsto, ki jo tvorijo med drugim njihovi prvački telovadci Leroux, Valtier, Rousseau in Becher. Glede češkoslovaških Sokolov prevladuje mnenje, da bo skoraj gotovo vsa vrsta nastopila kot izklesana enota. Gotovo je, da bo boj v Budimpešti mnogo bolj žilav, kakor na dosedanjih mednarodnih tekmah, saj bodo posegli vmes prikrati Nemci, vse ostale vrste pa so tudi pripravljene, da branijo prvenstvo.

Unija francoskih gimnastov in država. Z neprestanim menjavanjem ministrstev oseb v francoski vladi trpi tudi delovanje Unije. Menjajoči se državni podtajniki za telesno vzgojo pri preziduiju ministrskega sveta, ki so mnogokrat popolnoma nevedni svojega strokovnega posla in izhajajo iz političnih vrst, imajo pač svoje osebne nazore glede izvajanja telesne vzgoje. Zato je nemogoče nadaljevati delo po nekem od vsega početka odrejenem pravcu, na drugi strani je bila državna podpora Uniji znižana letos od 250.000 fr. na 200.000. Zanimivo je, da znaša ves državni prispevek za telesno vzgojo v Franciji samo 9 milijonov frankov, dočim se izda za izboljšanje konjskih pasem nad 200 milijonov.

Pokrajinski zlet švicarskih gimnastov. V zvezi švicarskih gimnastov delujejo složno nemške in romanske župe. Romanjske župe, ki jih je v zvezi pet, pripravljajo za leto 14. do 16. junija pokrajinski zlet v Chaux de Fonds, ki se ga bo udeležilo nad 2000 telovadcev. Razume pa se samo ob sebi, da so to samo priprave iz obveznih žup, dočim pričakujejo prireditelji, da bo odziv tudi iz nemških žup zelo velik. Na javni telovadbi nastopi tudi švicarska zborna vrsta, med njimi mednarodna telovadka Wezel in Miez.

Uvod v tretjo delavsko olimpijado. Zadržanje dni januarja so bile v Velikih Hamirih razne tekme v zimskih panogah v okviru III. delavske olimpijade, ki jo priredijo letos Delavske telovadne enote v Češkoslovaški. Udeležba je bila zelo lepa, udeležili so se jih tudi nekateri drugi narodi. Deca je tekmovala v smučanju na 2 km in v sankanju, član na 25 km, kjer je zmagal Flec Koskelaimen v 1:58:31 med 26 tekmovalci, na 15 km je zmagal Štrcel iz Avstrije v 1:15:35. Pri skokih je od 20 startujočih skočil Šafar 47, oziroma 48 m daleč. V združenih tekmah je odnesel prvenstvo Avstrijec Štrcel. Člani so tekmovali še v teku na 14 km s ovirami in v hitrostnem teku troje na 8 km, članice so smučale na 6 km. V tekmah članov v sankanju na 3 km je došel prvi na cilj

Uvod v tretjo delavsko olimpijado. Zadržanje dni januarja so bile v Velikih Hamirih razne tekme v zimskih panogah v okviru III. delavske olimpijade, ki jo priredijo letos Delavske telovadne enote v Češkoslovaški. Udeležba je bila zelo lepa, udeležili so se jih tudi nekateri drugi narodi. Deca je tekmovala v smučanju na 2 km in v sankanju, član na 25 km, kjer je zmagal Flec Koskelaimen v 1:58:31 med 26 tekmovalci, na 15 km je zmagal Štrcel iz Avstrije v 1:15:35. Pri skokih je od 20 startujočih skočil Šafar 47, oziroma 48 m daleč. V združenih tekmah je odnesel prvenstvo Avstrijec Štrcel. Člani so tekmovali še v teku na 14 km s ovirami in v hitrostnem teku troje na 8 km, članice so smučale na 6 km. V tekmah članov v sankanju na 3 km je došel prvi na cilj

Uvod v tretjo delavsko olimpijado. Zadržanje dni januarja so bile v Velikih Hamirih razne tekme v zimskih panogah v okviru III. delavske olimpijade, ki jo priredijo letos Delavske telovadne enote v Češkoslovaški. Udeležba je bila zelo lepa, udeležili so se jih tudi nekateri drugi narodi. Deca je tekmovala v smučanju na 2 km in v sankanju, član na 25 km, kjer je zmagal Flec Koskelaimen v 1:58:31 med 26 tekmovalci, na 15 km je zmagal Štrcel iz Avstrije v 1:15:35. Pri skokih je od 20 startujočih skočil Šafar 47, oziroma 48 m daleč. V združenih tekmah je odnesel prvenstvo Avstrijec Štrcel. Člani so tekmovali še v teku na 14 km s ovirami in v hitrostnem teku troje na 8 km, članice so smučale na 6 km. V tekmah članov v sankanju na 3 km je došel prvi na cilj

Uvod v tretjo delavsko olimpijado. Zadržanje dni januarja so bile v Velikih Hamirih razne tekme v zimskih panogah v okviru III. delavske olimpijade, ki jo priredijo letos Delavske telovadne enote v Češkoslovaški. Udeležba je bila zelo lepa, udeležili so se jih tudi nekateri drugi narodi. Deca je tekmovala v smučanju na 2 km in v sankanju, član na 25 km, kjer je zmagal Flec Koskelaimen v 1:58:31 med 26 tekmovalci, na 15 km je zmagal Štrcel iz Avstrije v 1:15:35. Pri skokih je od 20 startujočih skočil Šafar 47, oziroma 48 m daleč. V združenih tekmah je odnesel prvenstvo Avstrijec Štrcel. Člani so tekmovali še v teku na 14 km s ovirami in v hitrostnem teku troje na 8 km, članice so smučale na 6 km. V tekmah članov v sankanju na 3 km je došel prvi na cilj

Uvod v tretjo delavsko olimpijado. Zadržanje dni januarja so bile v Velikih Hamirih razne tekme v zimskih panogah v okviru III. delavske olimpijade, ki jo priredijo letos Delavske telovadne enote v Češkoslovaški. Udeležba je bila zelo lepa, udeležili so se jih tudi nekateri drugi narodi. Deca je tekmovala v smučanju na 2 km in v sankanju, član na 25 km, kjer je zmagal Flec Koskelaimen v 1:58:31 med 26 tekmovalci, na 15 km je zmagal Štrcel iz Avstrije v 1:15:35. Pri skokih je od 20 startujočih skočil Šafar 47, oziroma 48 m daleč. V združenih tekmah je odnesel prvenstvo Avstrijec Štrcel. Člani so tekmovali še v teku na 14 km s ovirami in v hitrostnem teku troje na 8 km, članice so smučale na 6 km. V tekmah članov v sankanju na 3 km je došel prvi na cilj

Uvod v tretjo delavsko olimpijado. Zadržanje dni januarja so bile v Velikih Hamirih razne tekme v zimskih panogah v okviru III. delavske olimpijade, ki jo priredijo letos Delavske telovadne enote v Češkoslovaški. Udeležba je bila zelo lepa, udeležili so se jih tudi nekateri drugi narodi. Deca je tekmovala v smučanju na 2 km in v sankanju, član na 25 km, kjer je zmagal Flec Koskelaimen v 1:58:31 med 26 tekmovalci, na 15 km je zmagal Štrcel iz Avstrije v 1:15:35. Pri skokih je od 20 startujočih skočil Šafar 47, oziroma 48 m daleč. V združenih tekmah je odnesel prvenstvo Avstrijec Štrcel. Člani so tekmovali še v teku na 14 km s ovirami in v hitrostnem teku troje na 8 km, članice so smučale na 6 km. V tekmah članov v sankanju na 3 km je došel prvi na cilj

Uvod v tretjo delavsko olimpijado. Zadržanje dni januarja so bile v Velikih Hamirih razne tekme v zimskih panogah v okviru III. delavske olimpijade, ki jo priredijo letos Delavske telovadne enote v Češkoslovaški. Udeležba je bila zelo lepa, udeležili so se jih tudi nekateri drugi narodi. Deca je tekmovala v smučanju na 2 km in v sankanju, član na 25 km, kjer je zmagal Flec Koskelaimen v 1:58:31 med 26 tekmovalci, na 15 km je zmagal Štrcel iz Avstrije v 1:15:35. Pri skokih je od 20 startujočih skočil Šafar 47, oziroma 48 m daleč. V združenih tekmah je odnesel prvenstvo Avstrijec Štrcel. Člani so tekmovali še v teku na 14 km s ovirami in v hitrostnem teku troje na 8 km, članice so smučale na 6 km. V tekmah članov v sankanju na 3 km je došel prvi na cilj

Uvod v tretjo delavsko olimpijado. Zadržanje dni januarja so bile v Velikih Hamirih razne tekme v zimskih panogah v okviru III. delavske olimpijade, ki jo priredijo letos Delavske telovadne enote v Češkoslovaški. Udeležba je bila zelo lepa, udeležili so se jih tudi nekateri drugi narodi. Deca je tekmovala v smučanju na 2 km in v sankanju, član na 25 km, kjer je zmagal Flec Koskelaimen v 1:58:31 med 26 tekmovalci, na 15 km je zmagal Štrcel iz Avstrije v 1:15:35. Pri skokih je od 20 startujočih skočil Šafar 47, oziroma 48 m daleč. V združenih tekmah je odnesel prvenstvo Avstrijec Štrcel. Člani so tekmovali še v teku na 14 km s ovirami in v hitrostnem teku troje na 8 km, članice so smučale na 6 km. V tekmah članov v sankanju na 3 km je došel prvi na cilj

Uvod v tretjo delavsko olimpijado. Zadržanje dni januarja so bile v Velikih Hamirih razne tekme v zimskih panogah v okviru

H. H.

Krinka proti krinki

Roman

»Vraga... Vi ste?« Youngov prepadeni, blede obraz je z grozo zastrmel vame.

»Jaz sem, vrag pa ne, čeprav so imeli v starih časih vse umetnike za obsedene... A zakaj ste tako plašljivi, Mr. Young?«

»Prekleti živci! Mislil sem... da, hm... saj ni čudo, ko človeka ves dan morijo s tako bedasto govorico...« je zarenčal Young, ogibaje se mojega pogleda.

»Bedasta govorica? Ali je res samo to?« Izkušal sem ujeti Youngove oči, pa so mi spet ušle.

»Ta ladja je prava norišnica!«

»Norci so nedolžne živalce... norci ne morijo!...«

Young se je zdržnil in me prvokrat pogledal. Trepalnice so mu drgetale.

»Prazne marnje...«

»Ne, niso marnje... resnica je.«

Young se je spet zdržnil, in nenadna rdečica mu je izpreletela obraz. Srečo me je pogledal.

»Ali... veste... to... tako... natanko?«

»Da.«

»Odkod...?«

Izvekel sem cigaretnico in pritisnil na gumb.

V toku je ležal majcen biser. Ta biser je bil krvav!

»Dear me... Odkod ga imate?«

»Ali vas ta pogled razburja?«

Young me je pogledal s takim izrazom, da ga zlepa ne bom pozabil. V tistem pogledu je bilo vse hkratu: osuplost, strah, stud in zadovoljstvo. Krčevito je zgrabil za stol, kakor za orožje.

»To je dvanaesti biser... Krvav je...« je dejal.

»Da, kri je na njem in tudi dvanaesti utegne biti... o tem nisem zanesljiv sodnik...«

»Morilec bi moral imeti ta biser pri sebi...« je rekel Young in še bolj skrčil pesti na stolu.

»Saj pravite, da morila ni? Ali ga niste imenovali 'marnjo' in 'morca'?« sem porogljivo vprašal.

Younga je minila vsa navidezna mirnost. Izpustil je stol in me zgrabil za komolec.

»Človek!« je zavpil s hripavim glasom. »Človek!... Kje ste dobili ta biser? Odkod ga imate? Ali ste...?«

»Ne, nisem...« sem rekel z mirnim glasom in izvil roko. »Na žalost vas moram spet razočarati. Smolo imava, dragi Young. Nisem morilec.«

»A biser?«

»Več logike, Young, več logike! Kaj menite, ali bi vam šel morilec kazat ta biser?«

»Za norca me imajo... Človek bi...« je zasopihal Young.

»Nihče vas nima za norca, razen vaših živcev.«

Young je buljil vame. Toda čez nekaj sekund se je v njegovem pogledu pokazala pamet. Zavedel se je in izpovedal, da hodi naprčno pot, tudi če sem res morilec. Otrplost njegovih udov je po nehala in s šikim glasom je dejal:

»Menda so res živci... A povejte, odkod imate biser?«

Nasmehnil sem se mu. Cisto mirno in prijazno. Celo nekaj pre-

vzetnega je bilo v mojem smehljaju, zakaj videl sem, kako je v Youngu spet zavrelo.

»Rad vam pojasnim. Saj ni nič posebnega...«

Nekaj trenutkov me je imela izkušnja. Ali mu ne bi povedal, ali mu ne bi povedal vsega?... Kaj bi storil?... Predstavljal sem si njegov obraz... res, kar mikalo me je, da bi mu povedal vso resnico.

Toda upr! sem se besu, ki me je silil v prenaplo ravnanje, in rekel, kakor je bil moj namen:

»Ta biser sem našel pod preprogo pred vrati kabine št. 13. Slišal sem o dejanju in sem bil radoveden. Ko sem nekoliko vohnil okoli vrat, sem našel ta biser. Najbrže so odnesli damo v ambulančno sobo. Morda ji je padel biser iz kake gube v obleki... A krvav je, in zato sem prepričan, da govorica ne sloni samo na fantaziji... Več seveda ne vem in pravkar sem vas hotel prosiť...«

Young se je nasmehnil. Njegove ustnice so bile blede. Besnost mu je žlela samo v očeh, v nenavado razširjenih zrenicah.

Očividno mi ni verjel niti besedice. Od sile preprosta se mu je zdela moja povest. In sleparija je bila jasna kakor beli dan. Vendar... možnosti, da sem res našel biser, ni mogel zanikati. Ali je imel kak nasproti dokaz? Ne!

»Ker vam naj pomagam,« sem rekel prijazno, ne meneč se za igro Youngovega obraza, »bi bilo menda najbolje, če bi mi zdaj odkrito povedali, kako je bilo.«

Trenutek ali kaj se je Young še boril s samim seboj, a nazadnje je vendarle zmaga zdrava pamet. Naslonil je glavo v dlani, kakor da mora pomiriti svoje živce. Ko me je spet pogledal, je bil stari Young. Njegovega obraza je bila spet zgolj prijaznost. Samo v očeh mu je zdaj pa zdaj še vzplapolal sum, ki ga je imel proti meni.

UMIVAJTE ZOBE KAKOR UMIVATE ROKE!

MILO za ZOBE

JE EKONOMIČNO, KER TRAJA MNOGO DALJE KAKOR KATERA DRUGA ZOBNA PASTA

POIZKUSNA SKATLA

IBBS Poizkusite!

3.-

DIN

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopisi in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajate znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.-** v znamkah.

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 2 Din za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Frizerko

samoostojno v trajni in vodni odvisnosti, ležem za trajno namestitve. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod znanko »9006« 10596-1

Rezbarja - graverja

samoostojna v tej stroki potrebujem. Osebe z vzorci doseženega dela posla-
si na naslov: Ludvik Ruz-
Boogard, Knežev spomin, št. 3.
10214-1

Hotelski konduktier

ki bi nadomestoval tudi postrežbo, zmolek slovenski, ne, nemške in italijanske, star 25-30 let, inteligenten, vesten in delevan, z letnimi sprevetili, dobi službo. Ponudbe se pošlje na oglasni oddelk »Jutra« pod znanko »9006« 10596-1

Natakar

z vedno pravo, z do-
brimi referencami in znan-
jem nemškega jezika, se
sprejme za takoj v večjo
restoracijo, v stalno služ-
bo. Ponudbe s prelo-
ženimi sprevetili in sliko
poslati na oglasni oddelk
»Jutra« pod znanko »9006«
10596-1

Gospodično

zmožna nemškega jezika,
sprejemna k omejitvenemu
fenzku za popoldanske ure
Ponudbe na oglasni oddelk
»Jutra« pod »Zmožna«
10572-1

Natakarico

ki opravlja tudi kuhinjska
dela, sprejemna. Poljskega
daje Volker, Katarina na
Poljskeki cesti št. 9.
10596-1

Ljuba Jurkovič

10596-1

Prodaja

Beseda 1 Din, davek 2 Din za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Predobno steno

bolo emalirano poceni
prodaja. Vodovodna cevi št. 46, priključke. Ogled in
pogovori med 1. in 8. uro
10540-6

Gladole, dalije

in druge cvetlične koren-
ke nudi Sever & Kompi,
Ljubljana, Gospodarska c.
št. 5.
10536-6

Službe išče

Beseda 30 para davek 2 Din za šifro ali dajanje na slova 3 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Pošteno dekle

že vajeno gostilne in
za šifro ali dajanje na
slova 5 Din. Najmanjši
znesek 17 Din.

Blagajničarka

poštena in zanesljiva
zmožna tudi vsake pisar-
skega dela. Išče namene-
nje. »Opraviš« pod šifro
»vsega drugega dela. Ponud-
be na oglasni oddelk
»Jutra« pod »Dejavna«
10127-2

Mesarski pomočnik

vešč vsake dela kakor tu-
di sekanja, tizen in za-
nati. Išče službo v Ljub-
ljani. Naeop po dogovoru
Naeop v oglasnem oddelku
»Jutra«
10556-2

Prvovrstne pletilje

z vedno pravo sprejem-
takoj za stalno. Ietotam
sprejemam tudi učenke
Naeop v oglasnem oddelku
»Jutra«
10548-1

Blagajničarka

in natakarico
sprejemam v kavarno in re-
storacijo »Bijela Ladja« v
Splitu.
10534-1

Dobra frizerka

dobro službo. — Naeop po
dogovoru. Ponudbe na na-
slov: Drago Bernard, fri-
zer, Laško.
10534-1

Strojnega mizarja

ki bi more uspešno
izvesti in popraviti stroje.
Prodnost z vedno pre-
loženimi sprevetili. Ra-
vniar, Linhartova št. 25
10560-1

Perfektne kuharice

do 35 let stare, izvele za
»čulbo« v Selenburgovi ul.
št. 7/1. Brezporedne dekle-
ta dobe prenočišča. Naro-
ča se list »Gospodična«
pomočnica.
10579-1

Mlad rudarski

ingenieur
dobi mesto v vrhu odkrit-
ja rudnika. Ponudbe z ra-
beto honorarja na oglas-
ni oddelk »Jutra« pod šifro
»Ingenieur«
10568-1

Brivca

za takojšen nastop, hitre-
za v postoj. sprejme M.
Bokorin, Celje. Plaša po
dogovoru.
10565-1

Vajenci-ke

Beseda 1 Din, davek 2 Din za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Frizersko vajenko

pošteno, s hrano in sta-
novanjem v hči vsamem
v učeni. Ponudbe s sliko
na naslov: Slavko Koren,
Slov. Javornik, Gorenjsko.
10546-44

Potniki

Beseda 1 Din, davek 2 Din za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Potnika

papirnatke stroke v Slove-
niji in Medmurijsko dobro
vpeljanega sprejme zagreb-
ska veletrgovina papirja in
pisalnega orodja. Ponudbe
z referencami in osebimi
podatki na »Interreklam«,
Zagreb, Masarykova št. 28
pod »K-3629«.
10570-5

Zaslugež

Beseda 1 Din, davek 2 Din za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Zadruga v Beogradu

katero člani so dobro vpe-
ljani v trg. vseh bran.
10560-1

išče zastopstva

vsake vrste. Garancije pr-
vovrstne, po potrebi bi
spelišli štok, a garancije
bi doli tudi v gotovini.
Detajnere ponudbe na
»Propaganda«, Beograd -
post. prot. 406. pod »383«.
10132-3

Pouk

Beseda 1 Din, davek 2 Din za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Nemško

konverziranje in pouk podi
izobrazna gospo po 10 Din
za uro. Poprej Poljskega
cevi, aedaj doliška ul.
št. 16, priključke — pri g.
Rebik.
9730-4

Knjige

Beseda 1 Din, davek 2 Din za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Mayer.

Konversationsleksikon
7 knjig, popušen, na-
prodaja. Naeop v oglasnem
oddelku »Jutra«
10574-8

Prodaja

Beseda 1 Din, davek 2 Din za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Predobno steno

bolo emalirano poceni
prodaja. Vodovodna cevi št. 46, priključke. Ogled in
pogovori med 1. in 8. uro
10540-6

Gladole, dalije

in druge cvetlične koren-
ke nudi Sever & Kompi,
Ljubljana, Gospodarska c.
št. 5.
10536-6

Službe išče

Beseda 30 para davek 2 Din za šifro ali dajanje na slova 3 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Pošteno dekle

že vajeno gostilne in
za šifro ali dajanje na
slova 5 Din. Najmanjši
znesek 17 Din.

Blagajničarka

poštena in zanesljiva
zmožna tudi vsake pisar-
skega dela. Išče namene-
nje. »Opraviš« pod šifro
»vsega drugega dela. Ponud-
be na oglasni oddelk
»Jutra« pod »Dejavna«
10127-2

Pisarniška moč

zmožna knjigovodstva, ko-
respondence in vseh ota-
lih pisarniških del. Išče
zaposelitev. — Ponudbe na
oglasni oddelk »Jutra« pod
»Irgoveko izobrazena«.
10136-2

Pošten mladenič

inteligenten, išče službo
bogi pri samostojnem go-
spodu. Ponudbe na oglas-
ni oddelk »Jutra« pod šifro
»Zvest«
10533-2

Gospodična

vajena vsake gospodinjstva
išče primerno mesto izven
Ljubljane. Naeop v oglas-
ni oddelk »Jutra«
10571-2

3 leta brezposelnosti

inteligenten, delaven
domačin prost kakršnokoli
stalno službo. Do-
pise na ogl. odd. »Ju-
tra« pod »Zanesljiva
samoostojna moč«.
10564-2

Služkinja

za vsa, zeli službo pri
bogi družini. Zna tudi
nekaj kuhati. Brigita Vi-
vod, Maribor, Komar-
30.
10566-2

K otrokom

14-16 službo gospodična,
stara 19 let, absolventinja
4. razreda meščan. kole,
zmožna slov. in nemškega
jezika ter rodnega jezika.
Ponudbe na področje »Ju-
tra« v Mariboru pod »Poljska«
10569-2

Auto, moto

Beseda 1 Din, davek 2 Din za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Osebine in tovorne

avtomobile

ter motocikle

avtomobilni znanst., najnov-
jeje modele, nove, pa tudi
rabljene kupite, menjate,
event. tudi prosti hranilnim
knjičkom pri avtomobil-
žučku v Ljubljani, Tav-
barjeva 11.
10529-10

Motorno kolo

s priklopi 500 cm³, kupim
— prodam pa Diesel-motor
8 HP in motorno kolo s
priklopi 250 cm³. Jelen
Ludvik, Poljske, Savinjska
dolina.
10568-10

Kolesa

Beseda 1 Din, davek 2 Din za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Tricikel in

3 moška kolesa
poceni prodaja. P. Skelar,
Ljubljana, Boštjanov trg
Rimske ceste.
10561-11

Kupim

Beseda 1 Din, davek 2 Din za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Leica kamero

M. 2 ali 3, dobro obra-
njeno, za solidno ceno
štem. Ponudbe na oglas-
ni oddelk »Jutra« pod šifro
»Leica«.
10533-7

Turbino

dobro ohranjeno, za 8,00
m padca in oca 60 sec. l
vode, kupim. Ponudbe z
navedbo cene in tipe na
naslov: Alojzija Preme-
kone mestni svetniki mo-
ster, Celje, Vodnikova 1.
10532-7

Fotografii

Kupim dobri Portrai-
Objektiv 1,45 36. Ponudbe
na naslov: Karlo Reehntzer,
fotograf, Pančeva. 10567-7

Pupo št. 46

za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kapital

Beseda 1 Din, davek 2 Din za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Hranilno knjižico

Močno hranilnice ljublj-
neke z namenom za tako
Močno hranilnice. Novo
mesto, št. 25.000 Din. Za
vsako doplačilo 5% v go-
tovini. Ponudbe na oglas-
ni oddelk »Jutra« pod šifro
»Din 25.000«.
10566-16

Posest

Beseda 1 Din, davek 2 Din za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dve parceli

v Karlovcem predmestje,
elamoznica, telesa bla-
gajna in stara stenska opa-
ka posaj benedikt v Ljub-
ljani, Trnovski pristan 16
10561-30

V Celju

(močno) napredni pod zelo
ugodnimi pogoji. Posred-
stropne hiše z velikimi lo-
kalitami, stalno parcelo
in vrtno. — Pripravo za
vsako industrijo ali večjo
obr. Informacije pri Dr.
Gorjanc, Celje.
10562-30

Vrednote

Beseda 1 Din, davek 2 Din za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vsakovrstno zlato

kupuje po najvišjih cenah
ČERNE — juvelir
Ljubljana, Wolfova ulica 3.
10529-10

V najem

Beseda 1 Din, davek 2 Din za šifro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pekarijo v najem

na prometni točki na de-
želi, poleg tople oddam
tako, z vsem inventarjem,
pocni malni odkupni
najem. Dopise na oglasni
oddelk »Jutra« pod šifro
»Dob